

PRIJEDLOG PRAVILA KORIŠTENJA TERMINALA ZA UKAPLJENI PRIRODNI PLIN

Na temelju članka 93. Zakona o tržištu plina (Narodne novine br. 18/18 i 23/20) i Odluke o davanju suglasnosti Hrvatske energetske regulatorne agencije, KLASA:xxxx URBROJ xxxx: od dd.mm.yy., operator terminala za ukapljeni prirodni plin, LNG Hrvatska d.o.o., dd.mm.yy. godine donosi

PRAVILA KORIŠTENJA TERMINALA ZA UKAPLJENI PRIRODNI PLIN

I. OPĆE ODREDBE

Predmet i područje primjene

Članak 1.

- (1) Ovim Pravilima korištenja terminala za ukapljeni prirodni plin (u daljnjem tekstu: pravila) posebno se uređuje opis terminala za ukapljeni prirodni plin (u daljnjem tekstu: terminal), razvoj, građenje i održavanje terminala, vrste i način pružanja usluga terminala, pravila zajedničkog korištenja terminala, upravljanje terminalom, kao i druga pitanja u vezi s urednim radom terminala.
- (2) Sastavni dio ovih pravila čine Opći uvjeti korištenja terminala za ukapljeni prirodni plin (u daljnjem tekstu: opći uvjeti).
- (3) Ova pravila izrađena su i primjenjuju se prema općim načelima transparentnosti i nediskriminacije korisnika terminala za ukapljeni prirodni plin (u daljnjem tekstu: korisnik terminala), sigurnosti, pouzdanosti, kao i tehničkoj i ekonomskoj učinkovitosti rada terminala.
- (4) Ova pravila dužan je primjenjivati operator terminala za ukapljeni prirodni plin (u daljnjem tekstu: operator terminala), korisnik terminala kao i ostali energetske subjekti ili sudionici na tržištu plina koji namjeravaju koristiti terminal, u svrhu uplinjavanja ukapljenog prirodnog plina (u daljnjem tekstu: UPP) ili druge svrhe propisane ovim pravilima.
- (5) Svako upućivanje na radne dane u ovim pravilima znači radne dane sukladno ovim pravilima, a svako upućivanje na vrijeme (sate) znači vrijeme prema vremenskoj zoni koja se primjenjuje na grad Zagreb u Republici Hrvatskoj.

Odgovornost operatora terminala

Članak 2.

- (1) Operator terminala obavlja energetske djelatnosti upravljanja terminalom, kao javnu uslugu, u skladu s propisima kojima se uređuje energetski sektor, regulacija energetske djelatnosti i tržište plina.
- (2) Operator terminala obavlja djelatnosti iz stavka 1. ovog članka na način kojim osigurava redovan rad terminala pri najvećoj mogućoj razini sigurnosti, pouzdanosti, raspoloživosti i učinkovitosti.
- (3) U slučaju kada unutar djelokruga aktivnosti uređenih ovim pravilima nastane situacija koja nije uređena ili za koju nije predviđeno rješenje ovim pravilima i/ili u odgovarajućem propisu i/ili aktu koji proizlazi iz ovih pravila, operator terminala dužan je postupati u dobroj vjeri, poštujući opća načela propisa iz stavka 1. ovog članka.
- (4) U svakom slučaju, operator terminala predlaže razumna i jasna rješenja, uzimajući u obzir specifične okolnosti pojedinog slučaja, nastojeći u razumnoj mjeri zaštititi prava i obveze svih zainteresiranih strana.
- (5) Nakon donošenja odluke za rješavanje situacije koja nije uređena propisima ili aktima koji iz njih proizlaze, kada je to potrebno, operator terminala u primjerenom roku pokreće izmjenu ovih pravila i uspostavlja odgovarajuća načela za buduće uređenje takvih ili sličnih situacija.

Definicije

Članak 3.

- (1) Izrazi koji se koriste u ovim pravilima imaju značenja utvrđena propisima kojima se uređuje energetski sektor, regulacija energetske djelatnosti, pomorstvo i tržište plina.
- (2) Osim izraza iz stavka 1. ovog članka pojedini izrazi u ovim pravilima imaju sljedeća značenja:
  1. *Aukcija za raspodjelu kapaciteta uplinjavanja* –postupak nadmetanja u kojem operator terminala raspodjeljuje raspoložive kapacitete uplinjavanja na temelju ponuda sudionika aukcije, uzimajući u obzir kriterij najviše ponuđene cijene i/ili druge unaprijed propisane kriterije (u daljnjem tekstu: aukcija).
  2. *Banka prihvatljiva operatoru terminala* - banka koja u trenutku izdavanja financijskog instrumenta ima rejting najmanje BBB od Standard&Poor's ili najmanje BBB od Fitch ili najmanje Baa2 od Moody's FC LT, odnosno druga banka koju operator terminala smatra prihvatljivom (u daljnjem tekstu: banka).
  3. *Brod za prijevoz UPP-a* - plovni objekt namijenjen za prijevoz UPP-a sukladno važećim međunarodnim i nacionalnim propisima, tehničkim standardima i uvjetima koje propisuje operator terminala, a koji ispunjava sve tehničke, sigurnosne i operativne i/ili druge zahtjeve (u daljnjem tekstu: brod).

4. *Dnevna nominacija* - najava količine uplinjenog plina koju korisnik terminala namjerava otpremiti do točke isporuke u pojedinom plinskom danu.
5. *Dozvoljeni gubitak plina* - gubitak UPP-a nastao tijekom operativnih procesa na terminalu koji može iznositi najviše 2% od ukupno pretovarenih količina UPP-a.
6. *Fizičko skladištenje* - privremeno skladištenje UPP-a u spremnicima terminala koje je potrebno za pružanje usluga i održavanje operativne funkcionalnosti terminala.
7. *Godišnji kapacitet uplinjavanja* - ukupan kapacitet uplinjavanja UPP-a kojeg korisnik terminala može koristiti u pojedinoj plinskoj godini.
8. *Godišnji raspored usluga* - obvezni godišnji raspored usluga u kojem je za svakog korisnika terminala naznačena projekcija kapaciteta uplinjavanja te vremena dolazaka brodova s naznačenim količinama tereta u narednoj plinskoj godini.
9. *Hrvatski integrirani pomorski informacijski sustav* (engl. *Croatian Integrated Maritime Information System*)- sustav kojim se osigurava elektroničko poslovanje u prihvatu i otpremi brodova između korisnika sustava u Republici Hrvatskoj i razmjena podataka sa SafeSeaNet sustavom, a kojim se evidentiraju i administriraju dolasci i odlasci brodova u ili iz luke (u daljnjem tekstu: CIMIS).
10. *Izveštaj o teretu* (engl. *Final Load Report*) - dokument koji predstavlja službeni zapis nadzornika o završetku operacije utovara UPP-a na brod, u luci utovara, a koji najmanje sadrži podatke o količini i kvaliteti utovarenog UPP-a.
11. *Kamion za prijevoz UPP-a* – cestovno vozilo opremljeno sustavima za siguran utovar, prijevoz i istovar UPP-a, a koje ispunjava sve tehničke, sigurnosne i zakonske zahtjeve propisane relevantnim nacionalnim i međunarodnim regulativama kojima se uređuje prijevoz opasnih tvari (u daljnjem tekstu: kamion).
12. *Kapacitet uplinjavanja spot tereta* – kapacitet uplinjavanja UPP-a kojeg operator terminala omogućuje korisniku terminala za korištenje prihvata i uplinjavanja spot tereta, a koji se ugovara neovisno o godišnjem kapacitetu uplinjavanja.
13. *Komercijalni uvjeti za ponovni pretovar u kamion za prijevoz UPP-a* – dokument kojim se uređuju komercijalni uvjeti ponovnog pretovara UPP-a u kamion (u daljnjem tekstu: komercijalni uvjeti ponovnog pretovara u kamion).
14. *Korisnik terminala* - trgovac plinom ili opskrbljivač plinom koji je s operatorom terminala sklopio ugovor o korištenju terminala.
15. *Kvaliteta UPP-a* - skup tehničkih i kemijskih parametara koji definiraju prihvatljive granice i karakteristike UPP-a za pretovar, skladištenje, uplinjavanje i otpremu s terminala, uključujući, ali ne ograničavajući se na, sastav plina, energetska vrijednost, temperaturu, tlak i druge relevantne parametre.
16. *Lučke pristojbe* - financijske obveze koje snosi korisnik terminala za korištenje infrastrukture i usluga luke uključujući, ali ne ograničavajući se na pristojbe za privez i odvez, sidrenje, upotrebu lučkih objekata, predaju otpada, peljarenja, tegljenja, agenture i špedicije te druge povezane usluge, a koje su propisane važećim propisima i/ili tarifama nadležnog lučkog tijela kao i svi drugi troškovi vezani s brodom koji pristaje ili koji je vezan ili koji odlazi s terminala ili u vezi s njegovim teretom.

17. *Luka* – luka posebne namjene – Industrijska luka Terminal za UPP, Omišalj-Njivice.
18. *Minimalna operativna razina* - najmanja količina UPP-a, izražena u m³, koja uključuje tehnički potrebne količine plina za održavanje sustava terminala operativnim i koja u svakom trenutku mora biti dostupna u spremnicima terminala kako bi operator terminala mogao uredno upravljati terminalom.
19. *Mjesečni raspored usluga* -raspored korištenja usluga terminala pojedinog korisnika terminala za pojedini mjesec plinske godine, a kojim se definira točan datum dolaska brodova, količine tereta, nominacije uplinjavanja te korištenje drugih usluga terminala, u skladu s godišnjim rasporedom usluga, ugovornim obvezama i tehničkim mogućnostima terminala.
20. *Nadzornik* - neovisni stručnjak angažiran od strane korisnika terminala koji se ukrcava na brod i/ili FSRU kako bi nezavisno provjerio i nepristrano potvrdio da su svi uređaji i oprema za mjerenje i analizu plina certificirani i umjereni te provjerio i potvrdio kvalitetu i količinu pretovarenog tereta i sastavio službene izvještaje o teretu.
21. *Narudžba za pretovar (engl. Discharge Order)* - dokument izdan od strane korisnika terminala kojim se zahtjeva pretovar određene količine UPP-a iz broda u terminal ili ponovni pretovar iz terminala u brod, izražena u m³.
22. *Nedozvoljeni gubitak plina* - gubitak UPP-a na terminalu koji premašuje dozvoljeni gubitak.
23. *Nepovoljni vremenski i/ili meteorološko-maritimni uvjeti* - uvjeti koji, sukladno Pravilniku o redu u luci posebne namjene - Industrijskoj luci Terminal za UPP, Omišalj-Njivice i/ili naredbi odgovorne osobe luke ili nadležne lučke kapetanije predstavljaju takve okolnosti koje prema prognostičkim kartama DHMZ-a ili u trenutku dolaska i/ili tijekom boravka odgađaju ili sprječavaju brod da ukrca peljara na peljarskoj stanici i/ili pristane na lokaciji terminala i/ili započne pretovar i/ili nastavi pretovar uključujući uvjete u kojima zapovjednik broda ili zapovjednik FSRU-a, ili nadležna lučka kapetanija ili odgovorna osoba luke procjeni da nije sigurno pristati ili ostatu s brodom na lokaciji terminala.
24. *Nestandardni UPP* - UPP koji odstupa u kvaliteti i ne zadovoljava uvjete propisane ovim pravilima.
25. *Obeštećena strana korisnika terminala za UPP* - korisnik terminala i sve njegove povezane osobe, ugovoreni izvođači radova, podizvođači, zaposlenici i ovlaštene predstavnici ukoliko su takve povezane osobe, ugovoreni izvođači radova, podizvođači, zaposlenici i ovlaštene predstavnici uključeni u poslovne odnose s operatorom terminala (u daljnjem tekstu: obeštećena strana korisnika terminala).
26. *Obeštećena strana operatora terminala za UPP* - operator terminala i sve njegove povezane osobe, ugovoreni izvođači radova, podizvođači, zaposlenici i ovlaštene predstavnici, ukoliko su takve povezane osobe, ugovoreni izvođači radova, podizvođači, zaposlenici i ovlaštene predstavnici uključeni u poslovne odnose s operatorom terminala (u daljnjem tekstu: obeštećena strana operatora terminala).

27. *Održavanje terminala* – skup redovnih i izvanrednih aktivnosti koje najmanje uključuju preglede, popravke, zamjene opreme, čišćenje, prilagodbe i aktivnosti vezane za suhi dok kao i druge potrebne radnje, koje se provode radi sigurnog i pouzdanog rada terminala, očuvanja funkcionalnosti, dugotrajnosti i tehničke ispravnosti sustava, opreme i infrastrukture terminala, sukladno važećim tehničkim standardima, regulatornim zahtjevima i propisima.

28. *Operator plutajuće jedinice za prihvata, skladištenje i uplinjavanje UPP-a* - subjekt odgovoran za upravljanje, nadzor i održavanje plutajuće jedinice za prihvata, skladištenje i uplinjavanje UPP-a, osiguravajući njezino tehnički ispravno funkcioniranje i usklađenost s važećim tehničkim, sigurnosnim i regulatornim zahtjevima, u skladu s ugovorom sklopljenim s operatorom terminala (u daljnjem tekstu: operator FSRU-a).

29. *Operator terminala* - LNG HRVATSKA d.o.o. kao vlasnik terminala ili njegovi pravni sljednici, a kako je uređeno propisom kojim se uređuje tržište plina.

30. *Otparak* - plin nastao procesom isplinjavanja dijela UPP-a uslijed temperaturnih promjena, promjena tlaka ili drugih operativnih uvjeta na terminalu.

31. *Otprema plina* - proces isporuke uplinjenog UPP-a iz terminala do točke isporuke, u skladu s tehničkim zahtjevima i/ili ugovornim obvezama.

32. *Peljarska stanica* - mjesto ukrcaja peljara, odnosno mjesto s kojeg se koordinira peljarenje broda do terminala, a koje je stanica za obalno peljarenje i stanica za lučko peljarenje.

33. *Plinski dan* - razdoblje od 24 sata koje počinje u 06:00 sati dana D i traje do 6:00 sati dana D+1.

34. *Plutajuća jedinica za prihvata, skladištenje i uplinjavanje UPP-a (engl. Floating storage and regasification unit)* - brod koji služi za prihvata, skladištenje i uplinjavanje UPP-a, te otpremu prirodnog plina u transportni sustav (u daljnjem tekstu: FSRU).

35. *Politika raspodjele prirodnog plina* – pravila kojima se utvrđuju načela računanja prirodnog plina dostupnog na terminalu, a koje donosi operator terminala.

36. *Pomorski agent* - pravna ili fizička osoba koja je upisana u upisnik pomorskih agenata, u skladu s propisima kojima se uređuje pomorstvo, a koja je ovlaštena u ime i za račun nalogodavca obavljati pomorske agencijske poslove vezane uz dolazak, boravak i odlazak broda iz luke, uključujući potrebno administriranje brodom i njegovim teretom te razmjenu podataka, dokumenata i isprava.

37. *Ponovni pretovar* - postupak u kojem se UPP-a pretovaruje iz terminala u kamion ili brod.

38. *Posuditelj* - korisnik terminala koji privremeno posuđuje određenu količinu UPP-a drugom korisniku terminala (posudovniku), uz obvezu povrata, sukladno pravilima zajedničkog korištenja terminala.

39. *Posudovnik* - korisnik terminala koji privremeno posuđuje određenu količinu UPP-a od posuditelja, uključujući gubitak plina, sukladno pravilima zajedničkog korištenja terminala.

40. *Posuđena količina UPP-a* – određena količina UPP-a, uključujući gubitak plina, koju posuditelj privremeno posuđuje posudovniku, na temelju pravila zajedničkog korištenja terminala.
41. *Potvrda o spremnosti (engl. Notice of Readiness)*. - potvrda koju izdaje zapovjednik broda o spremnosti broda za pretovar tereta, sukladno tehničkim uvjetima terminala.
42. *Povezane osobe* - ugovorni partneri, podizvođači, dobavljači, izvođači radova i drugi subjekti koji temeljem ugovora, sporazuma ili poslovne suradnje, sudjeluju u poslovnim aktivnostima korisnika terminala vezanim za korištenje usluga terminala, neovisno o obliku i trajanju angažmana.
43. *Povratna količina UPP-a* - ukupna količina UPP-a, uključujući gubitak plina, koju je posudovnik obvezan vratiti posuditelju, sukladno pravilima zajedničkog korištenja terminala.
44. *Pravilnik o redu u luci posebne namjene - Industrijskoj luci Terminal za UPP, Omišalj-Njivice* - pravilnik o redu u luci kojim se propisuju uvjeti i način održavanja reda u luci, a koji donosi operator terminala (u daljnjem tekstu: pravilnik o redu u luci).
45. *Pravilnik o određivanju klase i količine opasnih tvari kojima se može rukovati u luci – Industrijska luka Terminal za UPP, Omišalj – Njivice* - pravilnik o određivanju klase i količine opasnih tvari kojima se može rukovati u luci, odnosno s kojima brod ili vozilo može ući u lučko područje luke posebne namjene –Industrijsku luku Terminal za UPP, Omišalj - Njivice i mjesta na kojima će se rukovati takvim tvarima, a koji donosi operator terminala (u daljnjem tekstu: pravilnik o rukovanju opasnim tvarima u luci).
46. *Pretovar* – operativna aktivnost istovara UPP-a iz broda u terminal, sukladno tehničkim i sigurnosnim pravilima.
47. *Procijenjeno vrijeme dolaska (engl. Estimated Time of Arrival (ETA))* – predviđeni datum i vrijeme dolaska broda na peljarsku stanicu s koje će započeti peljarenje prema luci terminala, a koje se redovito ažurira sukladno stvarnim uvjetima plovidbe i obvezama izvještavanja, u skladu s propisima koji uređuju pomorstvo, ovim pravilima i tehničkim uvjetima terminala.
48. *Radni dan* – svaki dan osim subote i nedjelje te blagdana, neradnih dana i državnih praznika utvrđenih propisima.
49. *Registrirani korisnik terminala* – trgovac plinom ili opskrbljivač plinom koji je s operatorom terminala sklopio registracijski ugovor, a kojem nije raspodijeljen kapacitet uplinjavanja i/ili ne koristi usluge terminala (u daljnjem tekstu: registrirani korisnik).
50. *Sekundarno tržište* - tržište na kojem korisnici terminala mogu međusobno trgovati ugovorenim kapacitetima uplinjavanja, pravima na korištenje ugovorenih kapaciteta uplinjavanja i/ili količinama UPP-a koje se nalaze u terminalu, u skladu s ovim pravilima.
51. *Sigurnosni kontrolni list* - dokument koji se koristi prije i tijekom operacija pretovara tereta, izrađen sukladno važećim pomorskim propisima, međunarodnim konvencijama i smjernicama industrije, a kojim se evidentira postupak provjere

propisanih preduvjeta za početak pretovara tereta, a koji potpisuju odgovorne osobe broda, luke i FSRU-a.

52. *Sustav za nadzor i upravljanje pomorskim prometom (engl. Vessel Traffic System)* – tijelo nadležno za praćenje, upravljanje i organizaciju cjelokupnog pomorskog prometa u unutarnjim morskim vodama, teritorijalnom moru i zaštićenom ekološko-ribolovnom pojasu Republike Hrvatske, ovlašteno za pružanje usluga propisanih odredbama propisa kojima se uređuje pomorstvo i koje ima mogućnost međudjelovanja s pomorskim objektima te reagiranja u promjenjivim plovidbenim okolnostima, a čiji zadatak jest uspostaviti prometno-plovidbeni tijek u kojem svi sudionici pomorskog prometa ostvaruju postavljene ciljeve uz zadovoljavanje uvjeta sigurnosti plovidbe, zaštite okoliša te poštivanje propisa kojima se uređuje plovidba (u daljnjem tekstu: VTS)

53. *Standardna količina tereta* - količina UPP-a između 65.000 m³ i 140.000 m³.

54. *Šteta* – sva potraživanja, odgovornosti, obveze, gubici, nedostaci, kazne, akcije, tužbe, vanjski i drugi troškovi i naknade bilo koje vrste, isključujući gubitak dobiti.

55. *Tehničke karakteristike terminala za ponovni pretovar u kamion za prijevoz UPP-a*– dokument koji donosi operator terminala, a kojim su određene tehničke i operativne specifikacije terminala u odnosu na ponovni pretovar UPP-a u kamion (u daljnjem tekstu: tehničke karakteristike terminala za ponovni pretovar u kamion).

56. *Tehničke karakteristike terminala za UPP* – dokument koji donosi operator terminala, a kojim su određene tehničke i operativne specifikacije terminala. (u daljnjem tekstu: tehničke karakteristike terminala).

57. *Tehnički kapacitet terminala* - maksimalni kapacitet uplinjavanja, koji se može otpremiti u transportni sustav u određenom vremenskom razdoblju, pod uvjetima normalnog i sigurnog rada terminala, sukladno tehničkim specifikacijama, operativnim ograničenjima i važećim propisima.

58. *Tehnički uvjeti terminala za ponovni pretovar u kamion za prijevoz UPP-a* - dokument koji donosi operator terminala, a koji sadrži detaljne opise tehničkih odredbi i uvjeta koji se primjenjuju na korisnika terminala i kamione, a koji se odnose na odobrenje kamiona, dolazak i spajanje na terminal, postupke ponovnog pretovara, te ostale uvjete korištenja terminala (u daljnjem tekstu tehnički uvjeti terminala za ponovni pretovar u kamion).

59. *Tehnički uvjeti terminala za ukapljeni prirodni plin* - dokument koji donosi operator terminala, a koji sadrži detaljne opise tehničkih odredbi i uvjeta koji se primjenjuju na korisnike terminala i brodove, a koji se odnose na odobrenje brodova, dolazke brodova u luku, pristajanje, privez i odvez, postupke pretovara te ostale uvjete korištenja terminala (u daljnjem tekstu: tehnički uvjeti terminala).

60. *Teret* - količina UPP-a koja se pretovaruje u terminal ili količina UPP-a koja se iz terminala ponovno pretovaruje u brod, odnosno količina UPP koja se iz terminala ponovno pretovaruje u kamion.

61. *Točka isporuke* – točka u kojoj se priključni plinovod terminala povezuje s transportnim sustavom, a koja istovremeno predstavlja izlaz iz terminala i ulaz u

transportni sustav, ujedno i točka u kojoj operator terminala predaje uplinjeni UPP korisnicima terminala.

62. *Točka ponovnog pretovara* - točka u kojoj se ulazna prirubnica na brodu povezuje s izlaznom prirubnicom na cijevi koja se koristi za ponovni pretovar UPP-a, ujedno i točka u kojoj operator terminala predaje UPP korisniku terminala.

63. *Točka pretovara* - točka u kojoj se izlazna prirubnica na brodu povezuje s ulaznom prirubnicom na cijevi koja se koristi za pretovar UPP-a, ujedno i točka u kojoj korisnik terminala predaje UPP operatoru terminala.

64. *Ugovor o korištenju terminala* - ugovor sklopljen između operatora terminala i korisnika terminala kojim se uređuju međusobna prava i obveze u vezi tehničkih, komercijalnih i operativnih uvjeta, u odnosu na raspodijeljeni kapacitet uplinjavanja i korištenje usluga terminala.

65. *Ugovor o zajedničkom korištenju terminala* - ugovor sklopljen između operatora terminala i svih korisnika terminala koji uređuje prava i obveze u odnosu na zajedničko korištenje terminala, uključujući uvjete i način zajedničkog korištenja sustava i infrastrukture terminala, koordinaciju aktivnosti i operacija, raspodjelu troškova i odgovornosti kao i druga pitanja zajedničkog korištenja terminala.

66. *Ukupni gubitak plina* - količina UPP-a, izražena u kWh, koja uključuje dozvoljeni gubitak plina i nedozvoljeni gubitak plina, izračunata u skladu s politikom raspodjele prirodnog plina, a sastoji se od vlastite potrošnje i razlike u mjerenjima.

67. *Uplinjavanje UPP-a* - proces prijelaza UPP-a iz tekućeg u plinovito agregatno stanje.

68. *Virtualno skladište* - sustav kojim se korisnicima terminala omogućuje administrativno evidentiranje i upravljanje uskladištenim količinama UPP-a u terminalu, bez stvarnog fizičkog odvajanja ili alokacije prostora u spremnicima terminala, a u skladu s pravilima o zajedničkom korištenju terminala.

69. *Vlastita potrošnja* - količina prirodnog plina ili UPP-a koju operator terminala koristi za tehnološke potrebe terminala, uključujući, ali ne ograničavajući se na pogonske sustave, održavanje minimalne operativne razine UPP-a, upravljanje otparkom plina, pogonske gubitke te druge nužne tehnološko-operativne procese.

70. *Vrijeme dolaska* - točno vrijeme dolaska broda na peljarsku stanicu s koje se izvodi peljarenje u luku terminala.

71. *Vrijeme stajanja* - vremenski okvir unutar kojeg je brod na vezu terminala radi obavljanja operacija povezanih s uslugama terminala, sukladno odobrenom rasporedu usluga i tehničkim uvjetima terminala.

72. *Zajedničko korištenje terminala* - način organizacije i upravljanja terminalom u kojem više korisnika terminala zajednički uređuje raspored dolazaka brodova i korištenja kapaciteta uplinjavanja, skladištenja i pretovara UPP-a, odnosno ponovnog pretovara UPP-a, na temelju ugovora o korištenju terminala i ugovora o zajedničkom korištenju terminala, uz poštivanje tehničkih mogućnosti terminala, ovih pravila i procedura te odredbi koje uređuju međusobne odnose korisnika terminala i operatora terminala.

73. *Zaostali teret* - količina UPP-a koja ostaje u spremnicima broda prije utovara tereta u zadnjoj luci ukrcaja.

74. *Završni izvještaj o teretu (engl. Final Discharge Report)* –dokument koji predstavlja službeni zapis nadzornika o završetku operacije pretovara tereta iz broda u terminal ili ponovnog pretovara tereta iz terminala u brod, a koji sadrži najmanje podatke o količini i kvaliteti tereta.

II. OPIS TERMINALA

Tehničke karakteristike terminala

Članak 4.

- (1) Terminal se sastoji najmanje od:
  1. plutajuće jedinice - FSRU broda „LNG Croatia“ i pratećih sustava i opreme za pretovar UPP-a i proizvodnju električne energije,
  2. pristana, koji se sastoji od pristaništa i privezišta, visokotlačnih prekrcajnih ruku i ostale cijevne i zaporne armature,
  3. odašiljačko-čistačke stanice i otpremnog plinovoda DN 1000 PN 100,
  4. drugih objekata, infrastrukture i opreme koja je nužna i služi za rad, upravljanje i održavanje terminala.
- (2) Operator terminala je dužan nakon sklapanja ugovora o korištenju terminala, korisniku terminala dostaviti tehničke uvjete terminala i tehnički uvjete terminala za ponovni pretovar u kamion.
- (3) Korisnik terminala obavezan je pridržavati se tehničkih uvjeta terminala i tehničkih uvjeta terminala za ponovni pretovar u kamion u skladu s propisanim obvezama.
- (4) U slučaju značajnih izmjena tehničkih uvjeta terminala, operator terminala obavezan je osigurati da te izmjene ne uzrokuju nerazmjerne promjene u poslovnim uvjetima korisnika terminala ili njegovim stečenim subjektivnim pravima, niti u značajnoj mjeri otežati njegovo ispunjenje obveza, sukladno ovim pravilima.

Razvoj terminala

Članak 5.

- (1) Operator terminala je obavezan izraditi plan razvoja kapaciteta terminala u skladu s propisima kojima se uređuje energetska sektor, regulacija energetske djelatnosti, tržište plina, pomorstvo i gradnja. Operator terminala razvoj terminala provodi u skladu s planom razvoja kapaciteta terminala.
- (2) U slučaju povećanja kapaciteta terminala uslijed povećanja tehničkog kapaciteta transportnog sustava, nadogradnje terminala i/ili drugih tehničkih i/ili regulatornih razloga, operator terminala može ponuditi prošireni kapacitet za ugovaranje putem aukcije ili na drugi ne diskriminirajući i transparentan način.

Povezivanje terminala s transportnim sustavom

Članak 6.

- (1) Terminal se povezuje na transportni sustav Republike Hrvatske, sukladno propisima kojima se uređuje sektor energije, regulacija energetske djelatnosti i tržište plina.
- (2) Operator terminala i operator transportnog sustava uređuju međusobna prava i obveze uključujući, ali ne ograničavajući se na postupke upravljanja, komunikacije, razmjene podataka i održavanja povezanih plinskih sustava, kako bi osigurali tehnički ispravan, siguran, pouzdan i učinkovit rad povezanih plinskih sustava.
- (3) Operatori iz stavka 2. ovog članka surađuju kako bi osigurali učinkovito iskorištavanje kapaciteta povezanih sustava, uzimajući u obzir cjelovitost i rad sustava te izbjegavajući stvaranje ograničenja u radu terminala.

III. USLUGE OPERATORA TERMINALA

Vrste usluga

Članak 7.

- (1) Operator terminala pruža korisnicima terminala sljedeće usluge:
  1. uslugu prihvata i otpreme UPP-a,
  2. nestandardne usluge.
- (2) Usluga prihvata i otpreme UPP-a predstavlja jedinstvenu i nerazdvojnu cjelinu koja se sastoji od sljedećih povezanih i međusobno zavisnih radnji:
  1. prihvaćanja, dolaska i pristajanja broda na terminal,
  2. pretovara UPP-a u terminal,
  3. fizičkog i virtualnog skladištenja,
  4. uplinjavanja, i
  5. otpreme plina do točke isporuke.
- (3) Operator terminala pruža sljedeće nestandardne usluge:
  1. Prijenos kapaciteta uplinjavanja na sekundarnom tržištu,
  2. evidentiranje trgovine UPP-om na sekundarnom tržištu,
  3. prodaju UPP-a ili uplinjenog plina korisnika terminala u otvorenom postupku,
  4. pražnjenje spremnika terminala,
  5. ponovni pretovar UPP-a iz terminala u kamion,
  6. ponovni pretovar UPP-a iz terminala u brod,
  7. izvanrednu inventuru na zahtjev korisnika.
- (4) Operator terminala dužan je pružati usluge iz ovog članka u skladu s odredbama ovih pravila i drugih akata kojima se uređuje pružanje usluga operatora terminala, odnosno kojima se uređuje pomorstvo, postupajući u dobroj vjeri kao savjestan operator

terminala, uz primjenu općih načela transparentnosti i nediskriminacije prema korisnicima terminala.

(5) Pri obavljanju djelatnosti operator terminala osigurava sigurnost, pouzdanost, tehničku i ekonomsku učinkovitost rada terminala, postupajući s razinom vještine, pažnje i predviđanja koje se razumno i uobičajeno očekuju od stručnog i iskusnog operatora terminala.

Zajedničko korištenje terminala

Članak 8.

(1) Operator terminala može pružati usluge iz članka 7. ovih pravila pod uvjetom da korisnici terminala koji su ugovorili te usluge, koriste terminal zajednički, u skladu s pravilima kojima se uređuje zajedničko korištenje terminala.

(2) Pravila, uvjeti i obveze korisnika terminala u vezi s zajedničkim korištenjem terminala uređena su ovim pravilima, ugovorom o korištenju terminala i ugovorom o zajedničkom korištenju terminala te drugim aktima operatora terminala kojima se uređuje provedba operativnih i sigurnosnih postupaka u vezi s korištenjem terminala.

(3) Korisnici terminala dužni su uskladiti međusobna prava i obveze u vezi sa zajedničkim korištenjem terminala, sukladno propisima i aktima iz stavka 2. ovog članka te ih primjenjivati u skladu s navedenim propisima.

(4) Operator terminala nije odgovoran za posljedice zajedničkog korištenja terminala koje proizlaze iz radnji i/ili propusta korisnika terminala, a koje utječu na prava i interese drugog korisnika terminala.

(5) Operator terminala može biti odgovoran za posljedice zajedničkog korištenja terminala isključivo u slučajevima kada odgovornost proizlazi iz ovih pravila, ugovora o korištenju terminala, ugovora o zajedničkom korištenju terminala ili drugih primjenjivih propisa Republike Hrvatske.

Registracijski ugovor

Članak 9.

(1) Opskrbljivač plinom ili trgovac plinom, registriran kao energetska subjekt, sukladno propisima Republike Hrvatske, koji želi poduzimati aktivnosti uređene ovim pravilima, dužan je s operatorom terminala sklopiti registracijski ugovor kao preduvjet za sudjelovanje u postupcima aukcije i dodjele kapaciteta terminala odnosno druge usluge.

(2) Opskrbljivač plinom ili trgovac plinom može u bilo kojem trenutku podnijeti operatoru terminala zahtjev za sklapanje ugovora iz stavka 1. ovog članka. Podnositelj je uz zahtjev dužan operatoru terminala dostaviti sljedeću dokumentaciju:

1. izvadak iz sudskog registra ili punomoć za zastupanje ovjerenu od strane javnog bilježnika,

2. presliku važeće dozvole za obavljanje energetske djelatnosti opskrbe plinom i/ili trgovine plinom, izdanu od strane Hrvatske energetske regulatorne agencije, i
  3. financijsku dokumentaciju kojom se dokazuje financijska sposobnost i/ili planirani izvori financiranja za uredno podmirivanje naknade za korištenje kapaciteta terminala, odnosno drugu ispravu koje zahtjeva operator terminala, uključujući, ali ne ograničavajući se na financijska izvješća, izvješća o bonitetu i sl.
- (3) Operator terminala prije sklapanja ugovora iz stavka 1. ovog članka, na objektivan i ne diskriminirajući način provjerava i procjenjuje zadovoljava li podnositelj kriterije iz stavka 2. ovog članka.
- (4) Operator terminala odbija zahtjev podnositelja, kada nije ispunjen neki od sljedećih uvjeta:
1. podnositelj zahtjeva nije registriran kao pravna osoba u Republici Hrvatskoj ili nije ovlašten za zastupanje i/ili nema važeću dozvolu za obavljanje energetske djelatnosti,
  2. podnositelj zahtjeva nije dostavio financijsku dokumentaciju ili je dostavio netočnu i/ili nepotpunu dokumentaciju,
  3. dostavljena financijska dokumentacija ne dokazuje financijsku solventnost i/ili ne pruža dovoljnu sigurnost da je podnositelj financijski sposoban uredno podmirivati naknadu za korištenje kapaciteta terminala, ili
  4. podnositelj zahtjeva je već bio korisnik terminala, ali je ugovor raskinut jer nije uredno ispunjavao obveze iz ugovora o korištenju terminala.
- (5) Sklapanjem ugovora iz stavka 1. ovog članka, opskrbljivač plinom ili trgovac plinom prihvaća odredbe ovih pravila i drugih akata kojima se uređuju prava, obveze i uvjeti korištenja usluga operatora terminala te preuzima obvezu postupati u skladu s njima prilikom obavljanja svih aktivnosti, obuhvaćenih i uređenih ovim pravilima.
- (6) Registrirani korisnik terminala dužan je postupati u dobroj vjeri, ispunjavati svoje ugovorne obveze i ugovarati usluge operatora terminala u skladu s ovim pravilima i drugim primjenjivim aktima.
- (7) Pri obavljanju aktivnosti, registrirani korisnik terminala odnosno korisnik terminala, u svakom trenutku mora djelovati s pažnjom i vještinom koja se razumno očekuju od odgovornog i stručnog korisnika u istim ili sličnim okolnostima.
- (8) Registrirani korisnik terminala koji namjerava koristiti usluge terminala obavezan je osigurati kapacitet uplinjavanja i sklopiti s operatorom terminala ugovor o korištenju terminala.
- (9) Zainteresirana strana, koja nije registrirani korisnik terminala, a koja ima namjeru sudjelovati u aukciji za raspodjelu kapaciteta, obvezna je podnijeti operatoru terminala zahtjev za sklapanje ugovora iz stavka 1. ovog članka najkasnije 60 dana prije početka aukcije na kojoj želi sudjelovati.
- (10) Iznimno od roka iz stavka 9. ovog članka, operator terminala ima pravo razmotriti zahtjev i sklopiti ugovor s podnositeljem zahtjeva i u slučaju kada je zahtjev

podnesen nakon isteka propisanog roka, pod uvjetom da podnositelj zahtjeva dostavi kompletnu i urednu dokumentaciju koja omogućava operatoru terminala brzu i nesmetanu provjeru ispunjavanja uvjeta iz stavka 4. ovog članka.

IV. USLUGA PRIHVATA I OTPREME UPP-a

GLAVA 1.

Ugovaranje kapaciteta uplinjavanja

Vrste kapaciteta uplinjavanja

Članak 10.

(1) Operator terminala nudi slobodan kapacitet za ugovaranje kao sljedeće vrste kapaciteta uplinjavanja:

1. godišnji kapacitet uplinjavanja, i
2. kapacitet uplinjavanja spot tereta.

(2) Slobodan kapacitet, neovisno o vrsti kapaciteta uplinjavanja, operator terminala oblikuje u blokove kapaciteta koje stavlja na raspolaganje korisnicima terminala za ugovaranje, sukladno ovim pravilima.

(3) Blok kapaciteta definiran je kao iznos energije, izražen u kWh ili MWh, koju je korisnik terminala ovlašten dopremiti i upliniti i/ili ponovno pretovariti, unutar definiranog vremenskog perioda, a koji je određen vrstom kapaciteta uplinjavanja.

(4) Operator terminala formira blokove kapaciteta na način da se osigura optimalno korištenje sustava terminala i kapaciteta uplinjavanja te ekonomsku održivost i učinkovitost rada, prilikom pružanja usluga terminala.

(5) Operator terminala na svojoj internetskoj stranici objavljuje informacije o slobodnom kapacitetu uplinjavanja, uključujući informacije o eventualnim raspoloživim blokovima kapaciteta.

Aukcija za raspodjelu kapaciteta uplinjavanja

Članak 11.

(1) Operator terminala nudi slobodan kapacitet za ugovaranje zainteresiranim stranama putem aukcija sa sukcesivnim porastom cijene.

(2) Operator terminala provodi aukcije na aukcijskoj platformi prema načelima transparentnosti, nediskriminacije, objektivnosti i ravnopravnosti.

- (3) U slučaju kada postoji interes za slobodan i/ili dodatni kapacitet, odnosno kada postoji zagušenje kapaciteta terminala i ispunjeni su uvjeti za ponudu neiskorištenog kapaciteta, operator terminala provodi aukciju za ugovaranje raspoloživog kapaciteta.
- (4) Operator terminala, u pravilu, prvog radnog utorka u veljači, svake godine, provodi aukciju za raspodjelu godišnjeg kapaciteta uplinjavanja, a aukciju za raspodjelu kapaciteta uplinjavanja spot tereta provodi kada su za to ispunjeni uvjeti, sukladno ovim pravilima.
- (5) Operator terminala je dužan najkasnije 30 dana prije početka aukcije, na svojoj internetskoj stranici, objaviti informacije o pravilima aukcije i kapacitetu koji je predmet aukcije.
- (6) Iznimno od stavka 5. ovog članka, operator terminala je dužan, najkasnije 7 dana prije početka aukcije, na svojoj internetskoj stranici, objaviti informacije o pravilima aukcije i kapacitetu uplinjavanja spot tereta koji je predmet aukcije.
- (7) Obavijest o kapacitetu koji je predmet aukcije sadrži najmanje informacije o ukupnom kapacitetu koji je predmet aukcije, blokovima kapaciteta, cijeni, , vremenskom rasporedu aukcije te početku i trajanju svake pojedine runde nadmetanja.
- (8) Operator terminala provodi aukciju za raspodjelu kapaciteta uplinjavanja spot tereta isključivo kada raspodjela kapaciteta uplinjavanja spot tereta ne utječe na:
1. učinkovit, optimalan, siguran i ekonomski opravdan rad terminala, i
  2. prava i obveze operatora terminala i korisnika terminala, koja proizlaze iz godišnjeg rasporeda usluga.
- (9) Iznimno od odredbe stavka 8. točke 2. ovog članka, operator terminala je ovlašten provesti aukciju za raspodjelu kapaciteta uplinjavanja spot tereta u sljedećim slučajevima:
1. ako su svi korisnici terminala, na čije rasporede usluga bi takva raspodjela kapaciteta mogla imati utjecaj, prethodno dostavili svoj izričit pristanak operatoru terminala, ili
  2. u slučaju nastanka poremećaja na tržištu plina koje ugrožavaju sigurnost opskrbe plina u Republici Hrvatskoj.
- (10) Forma, oblik i rokovi za iskazivanje i dostavu pristanka iz stavka 9. ovog članka se uređuju, na odgovarajući način, primjenom odredbi pravila kojima se uređuje postupak izmjene godišnjeg rasporeda usluga.

Zahtjev za sudjelovanje u aukciji

Članak 12.

- (1) Registrirani korisnik terminala ili korisnik terminala koji ima namjeru sudjelovati u aukciji obavezan je, najkasnije 15 dana prije početka aukcije, dostaviti operatoru terminala zahtjev za sudjelovanje aukciji i odgovarajuće jamstvo za sudjelovanje u aukciji.

(2) Operator terminala ima pravo odbiti sudjelovanje u aukciji zainteresiranoj strani u sljedećim slučajevima:

1. podnositelj zahtjeva je dostavio zahtjev izvan propisanog roka,
2. podnositelj zahtjeva nije registrirani korisnik terminala ili korisnik terminala,
3. podnositelj zahtjeva nije dostavio jamstvo za sudjelovanje u aukciji ili je dostavio neodgovarajuće jamstvo, i/ili
4. podnositelj zahtjeva, nije dopunio i/ili ispravio zahtjev i/ili jamstvo za sudjelovanje u aukciji, u naknadnom roku kojeg je odredio operator terminala.

(3) Operator terminala dužan je omogućiti pristup aukcijskoj platformi svim zainteresiranim stranama koje ispunjavaju uvjete za sudjelovanje u aukciji.

(4) Operator terminala ne snosi odgovornost za poteškoće ili ograničenja u pristupu aukcijskoj platformi, ako su poteškoće ili ograničenja uzrokovani okolnostima koji su izvan njegove nadležnosti i/ili kontrole.

Jamstvo za sudjelovanje u aukciji

Članak 13.

(1) Jamstvo za sudjelovanje u aukciji je instrument osiguranja kojim podnositelj jamstva, koji ima namjeru sudjelovati u aukciji, osigurava ispunjenje obveza preuzetih u aukciji, uključujući pravovremeno podmirenje financijskih obveza koje proizlaze iz aukcije.

(2) Jamstvo za sudjelovanje u aukciji zainteresirana strana dostavlja operatoru terminala najkasnije u roku iz članka 12. stavka 1. ovih pravila.

(3) Ako podnositelj jamstva ne dostavi jamstvo u propisanom roku, iznosu i/ili obliku, operator terminala zainteresiranoj strani uskraćuje pristup i sudjelovanje u aukciji.

(4) Jamstvo za sudjelovanje u aukciji mora biti dostavljeno u obliku, sadržaju i s rokom važenja propisanim ovim člankom, pri čemu podnositelj jamstva može dostaviti jamstvo u sljedećem obliku:

- novčani polog u eurima, polaganjem gotovine na račun operatora terminala, i/ili
- bezuvjetna i neopoziva bankarska garancija naplativa »na prvi poziv« i »bez prigovora«, izdana od banke prihvatljive operatoru terminala i sa sadržajem prihvatljivim operatoru terminala.

(5) Iznos jamstva za pristup aukciji određuje se u visini od 1.000.000,00 EUR, s rokom važenja od najmanje 60 dana nakon datuma provođenja aukcije.

(6) Operator terminala nije obvezan plaćati kamate na novčani polog iz stavka 4. ovog članka. Ako operator terminala primi kamate na polog, one se pripisuju ukupnom iznosu pologa i koriste pod istim uvjetima kao i jamstvo za sudjelovanje u aukciji.

(7) Sve troškove u odnosu na jamstvo za sudjelovanje u aukciji, uključujući, ali ne ograničavajući se na troškove povezane s izdavanjem, upravljanjem i aktivacijom jamstva snosi podnositelj jamstva.

(8) Podnositelju jamstva kojem u aukciji nije raspodijeljen kapacitet uplinjavanja, operator terminala vraća jamstvo za sudjelovanje u aukciji, u roku od 7 radnih dana, od dana završetka aukcije.

(9) Podnositelju jamstva kojem je u aukciji raspodijeljen kapacitet uplinjavanja, operator terminala vraća jamstvo za sudjelovanje u aukciji, u roku 7 radnih dana od dana dostave jamstva za korištenje terminala ili, kada je primjenjivo, 7 radnih dana od dana dostave jamstva za buduće korištenje terminala.

(10) Operator terminala ima pravo zadržati i naplatiti jamstvo za sudjelovanje u aukciji u slučaju kada podnositelj jamstva prekrši odredbe ovih pravila, uključujući, ali ne ograničavajući se na:

- nepridržavanje obveza preuzetih u aukciji,
- nedostavljanje jamstva za korištenje terminala,
- nedostavljanje jamstva za buduće korištenje terminala,
- nedostavljanje potpisanog ugovora o korištenju terminala, i/ili
- nedostavljanje potpisane pristupnice ugovoru o zajedničkom korištenju terminala.

(11) U slučaju da određena okolnost vezana za jamstvo za sudjelovanje u aukciji nije uređena ovim člankom primjenjuju se, na odgovarajući način, pravila kojima se uređuju sredstva osiguranja plaćanja za korištenje terminala.

Raspodjela kapaciteta uplinjavanja u aukciji

Članak 14.

(1) Sudionici aukcije podnose ponude za jedan ili više raspoloživih blokova kapaciteta tijekom svake runde nadmetanja. Ponuda mora sadržavati broj blokova kapaciteta za koje se sudionik natječe, pri čemu se cijena blokova kapaciteta povećava sukcesivno, ovisno o razini potražnje, počevši od početne utvrđene cijene P_0 .

(2) Operator terminala prije početka aukcije objavljuje početnu cijenu P_0 za blok kapaciteta u pojedinoj plinskoj godini. Početna cijena P_0 određuje se kao umnožak energetske vrijednosti pojedinog bloka kapaciteta i tarifne stavke za prihvata i otpremu UPP-a, sukladno važećoj odluci kojom se utvrđuju tarifne stavke za prihvata i otpremu ukapljenog prirodnog plina. Uz početnu cijenu P_0 , operator terminala objavljuje i unaprijed određeni iznos za koji se cijena povećava u svakoj rundi nadmetanja.

(3) Ponuda za broj blokova kapaciteta u bilo kojoj rundi nadmetanja ne smije premašiti ukupni broj blokova kapaciteta ponuđenih u toj rundi nadmetanja.

(4) Sudionik nadmetanja ovlašten je podnijeti ponudu u određenoj rundi nadmetanja isključivo ako je podnio ponudu u neposredno prethodnoj rundi nadmetanja.

- (5) U svakoj rundi nadmetanja, sudionik ima pravo podnijeti ponudu za manji, veći ili isti broj blokova kapaciteta u odnosu na ponudu podnesenu u prethodnoj rundi nadmetanja.
- (6) Po zatvaranju pojedine runde nadmetanja, nije dopuštena izmjena, povlačenje ili promjena već podnesenih valjanih ponuda. Sve valjane ponude postaju obvezujuće za sudionika aukcije te predstavljaju njegovu obvezu da ugovori kapaciteta uplinjavanja u traženom iznosu, ako mu isti bude raspodijeljen.
- (7) Tijekom trajanja pojedine runde nadmetanja, sudionici aukcije mogu unositi, mijenjati ili povlačiti svoje ponude, pod uvjetom da izmijenjena ponuda ispunjava uvjete iz stavka 3. ovog članka. Ponuda podnesena tijekom runde nadmetanja ostaje valjana dok ju sudionik aukcije ne izmijeni ili povuče unutar iste runde nadmetanja.
- (8) Po zatvaranju pojedine runde nadmetanja, operator terminala, u najkraćem razumnom roku, informira sudionike o ukupnoj potražnji za tu rundu nadmetanja.
- (9) Aukcija se zaključuje ako ukupna potražnja svih sudionika aukcije na kraju prve runde nadmetanja bude jednaka ili manja od ukupnog broja blokova kapaciteta ponuđenih u toj aukciji.
- (10) Ako ukupna potražnja svih sudionika aukcije na kraju prve ili bilo koje sljedeće runde nadmetanja premaši broj blokova kapaciteta ponuđenih u toj aukciji, otvara se nova runda nadmetanja s početnom cijenom koja je jednaka cijeni iz prethodne runde, uvećanoj za unaprijed određeni cjenovni iznos.
- (11) Ako tijekom aukcije dođe do runde nadmetanja u kojoj ukupna potražnja sudionika bude manja ili jednaka ukupnom broju blokova kapaciteta ponuđenih u toj rundi nadmetanja, svi traženi blokovi kapaciteta raspodjeljuju se sudionicima sukladno njihovim ponudama po cijeni utvrđenoj za tu rundu nadmetanja.
- (12) U posljednjem alokacijskom koraku, preostali blokovi kapaciteta raspodjeljuju se isključivo sudionicima čiji do tada ukupno dodijeljeni blokovi kapaciteta nisu dosegli broj blokova kapaciteta koje su tražili u zadnjoj rundi nadmetanja u kojoj je potražnja premašila ponudu.
- (13) Raspodjela preostalih blokova kapaciteta provodi se na temelju ponuda podnesenih u zadnjoj rundi nadmetanja u kojoj je potražnja premašila ponudu. Blokovi kapaciteta dodjeljuju se sudionicima sukladno redoslijedu podnošenja ponuda u toj rundi, sukladno vremenskoj oznaci podnošenja, pri čemu prednost u raspodjeli ima sudionik koji je ranije podnio ponudu.
- (14) Preostali blokovi kapaciteta raspodjeljuju se sudionicima sukladno pravilima iz stavka 12. i 13. ovog članka, po cijeni iz zadnje runde nadmetanja u kojoj je potražnja premašila ponudu.
- (15) Nakon zaključivanja aukcije, svaki sudionik aukcije ugovara s operatorom raspodijeljeni kapacitet uplinjavanja po zaključnoj cijeni raspodijeljenih blokova kapaciteta.

Ugovor o korištenju terminala

Članak 15.

- (1) Operator terminala obvezan je, najkasnije u roku od 5 radnih dana od završetka aukcije, sudioniku aukcije kojem je raspodijeljen kapacitet uplinjavanja, dostaviti pisanu obavijest o raspodijeljenom kapacitetu i pozvati ga na sklapanje ugovora o korištenju terminala.
- (2) Ako sudionik aukcije nema ranije sklopljen ugovor o korištenju terminala, operator terminala, zajedno s pozivom na sklapanje ugovor o korištenju terminala dostavlja ugovor o korištenju terminala i pristupnicu ugovoru o zajedničkom korištenju terminala.
- (3) U slučaju kada je u aukciji raspodijeljen kapacitet postojećem korisniku terminala, operator terminala mu dostavlja dodatak ugovora o korištenju terminala, u kojem su uređena prava i obveze, u odnosu na kapacitet uplinjavanja raspodijeljen u predmetnoj aukciji.
- (4) Sudionik aukcije kojem je raspodijeljen kapacitet dužan je, bez odgađanja, a najkasnije u roku 15 dana od dostave poziva za sklapanje ugovora o korištenju terminala, potpisati ugovor ili dodatak ugovora o korištenju terminala i dostaviti ga operatoru terminala zajedno s odgovarajućim sredstvom osiguranja plaćanja za korištenje terminala, odnosno odgovarajućim sredstvom osiguranja plaćanja za buduće korištenje terminala, kada je primjenjivo.
- (5) Ako sudionik aukcije dostavi operatoru terminala nepotpuni ili neispravnii ugovor i/ili ako postoje nedostaci u dostavljenom sredstvu osiguranja plaćanja, operator terminala poziva sudionika aukcije da ukloni nedostatke i dostavi ispravljen ili dopunjen ugovor i/ili odgovarajuće sredstvo osiguranja plaćanja, najkasnije u roku 3 radna dana.
- (6) Rok iz stavka 5. ovog članka počinje teći od trenutka kada operator terminala sudioniku aukcije dostavi pisani zahtjeva za ispravak ili dopunu ugovora i/ili sredstva osiguranja plaćanja.
- (7) U slučaju kada sudionik aukcije dostavi dokumentaciju i/ili odgovarajuće sredstvo osiguranja plaćanja nakon isteka svih rokova propisanih ovim člankom, operator terminala zadržava pravo, prema vlastitoj diskrecijskoj ocjeni, prihvatiti ili odbiti ugovor i/ili sredstvo osiguranja plaćanja, dostavljeno izvan propisanog roka.
- (8) Ako operator terminala prihvati ugovor i/ili sredstvo osiguranja plaćanja dostavljeno izvan roka, obvezan je, bez odgađanja, obavijestiti sudionika aukcije da se ugovor o korištenju terminala, odnosno dodatak ugovoru o korištenju terminala, smatra valjano sklopljenim i da je stupio na snagu.
- (9) Operator terminala, po zaprimanju potpisanog ugovora o korištenju terminala i odgovarajućeg sredstva osiguranja plaćanja, od strane korisnika terminala, obvezan je bez odgađanja, a najkasnije u roku od pet radnih dana, dostaviti korisniku terminala njegov potpisani primjerak ugovora o korištenju terminala i/ili dodatka ugovoru o korištenju terminala.
- (10) U trenutku sklapanja ugovora o korištenju terminala, registrirani korisnik terminala postaje korisnik terminala, koji stječe pravo koristiti uslugu prihvata i otpreme

UPP-a, u iznosu raspodijeljenog kapaciteta uplinjavanja i sukladno rasporedu usluga, pod uvjetom da je pravovremeno pristupio ugovoru o zajedničkom korištenju terminala.

Sredstvo osiguranja plaćanja za korištenje terminala

Članak 16.

(1) Sredstvo osiguranja plaćanja za korištenje terminala je instrument osiguranja kojeg sudionik aukcije kojem je raspodijeljen kapacitet uplinjavanja dostavlja operatoru terminala u svrhu osiguranja ispunjenja obveza proizašlih iz ugovora o korištenju terminala, uključujući, ali ne ograničavajući se na pravovremeno plaćanje naknada za korištenje terminala.

(2) Podnositelj jamstva dužan je operatoru terminala dostaviti sredstvo osiguranja plaćanja za korištenje terminala najkasnije u roku 15 dana, od dana dostave poziva za sklapanje ugovora o korištenju terminala.

(3) Sredstvo osiguranja plaćanja za korištenje terminala mora biti dostavljeno u obliku, sadržaju, iznosu, rokom važenja te ispunjavati ostale uvjete propisane ovim pravilima i općim uvjetima.

(4) Operator terminala ima pravo aktivirati i naplatiti se iz iznosa sredstva osiguranja plaćanja za korištenje terminala u slučajevima koji uključuju, ali nisu ograničeni na:

1. kada korisnik terminala ne dostavi potpisani ugovor o korištenju terminala ili ugovor o zajedničkom korištenju terminala, sukladno ovim pravilima,
2. kada korisnik terminala neuredno ispunjava ili ne ispunjava obveze preuzete ugovorom o korištenju terminala,
3. kada korisnik terminala kasni s plaćanjem naknada za korištenje terminala,
4. kada korisnik terminala otkaže preuzete obveze koje proizlaze iz ugovora o korištenju terminala, i/ili
5. u drugim slučajevima koji predstavljaju povredu ovih pravila i/ili ugovora o korištenju terminala.

Sredstvo osiguranja plaćanja za buduće korištenje terminala

Članak 17.

(1) Sredstvo osiguranja plaćanja za buduće korištenje terminala predstavlja instrument osiguranja kojeg operatoru terminala dostavlja sudionik aukcije kojem je raspodijeljen kapacitet uplinjavanja, radi osiguranja ispunjenja obveza proizašlih iz ugovora o korištenju terminala.

(2) Sredstvo osiguranja plaćanja za buduće korištenje terminala se dostavlja operatoru terminala umjesto sredstva osiguranja plaćanja za korištenje terminala, u slučajevima propisanim stavkom 3. ovog članka.

(3) Sredstvo osiguranja plaćanja za buduće korištenje kapaciteta dostavlja se u slučajevima kada je sudionik aukcije raspodijeljen kapacitet uplinjavanja za plinsku godinu koja ne slijedi neposredno nakon tekuće plinske godine.

(4) Podnositelj jamstva dužan je dostaviti sredstvo osiguranja plaćanja za buduće korištenje terminala najkasnije u roku 15 dana, od dana dostave poziva za sklapanje ugovora o korištenju terminala.

(5) Sredstvo osiguranja plaćanja za buduće korištenje terminala mora biti dostavljeno u obliku, sadržaju, iznosu i s rokom važenja propisanim ovim pravilima i općim uvjetima, pri čemu operator terminala na internetskoj stranici objavljuje primjer sadržaja koji je prihvatljiv za sredstvo osiguranja.

(6) Ako korisnik terminala tijekom trajanja ugovora o korištenju terminala ima raspodijeljen kapacitet za jednu ili više plinskih godina, nakon kojih slijedi razdoblje od jedne ili više plinskih godina u kojima nema raspodijeljen kapacitet, a potom ponovno razdoblje plinskih godina u kojima ima raspodijeljen kapacitet uplinjavanja, dužan je dostaviti operatoru terminala odgovarajuća sredstva osiguranja plaćanja prema sljedećim pravilima:

1. za sve neposredno nadolazeće plinske godinu u kojima korisnik terminala ima raspodijeljen kapacitet uplinjavanja, dužan je operatoru terminala dostaviti valjano sredstvo osiguranja plaćanja za korištenje terminala, u skladu s odredbama pravila kojima se uređuje sredstvo osiguranja plaćanja za korištenje terminala.
2. za razdoblje tijekom kojeg korisnik terminala nema raspodijeljen kapacitet, dužan je dostaviti operatoru terminala sredstvo osiguranja plaćanja za buduće korištenje terminala, u skladu s odredbama pravila kojima se uređuje sredstvo osiguranja plaćanja za buduće korištenje terminala.

(7) U slučaju okolnosti iz stavka 6. ovog članka, korisnik terminala dužan je dostaviti sredstvo osiguranja plaćanja za buduće korištenje terminala najkasnije 30 dana prije završetka posljednje plinske godine koja neposredno prethodi razdoblju plinskih godina u kojima korisnik terminala nema ugovoren kapacitet uplinjavanja.

(8) Operator terminala obvezan je vratiti sredstvo osiguranja za buduće korištenje terminala, u roku od 5 radnih dana, od dana kada korisnik terminala dostavi valjano jamstvo za korištenje terminala, za prvu plinsku godinu u kojoj će započeti korištenje ugovorenog kapaciteta uplinjavanja, nakon razdoblja tijekom kojeg korisnik terminala nije imao ugovoren kapacitet uplinjavanja.

(9) Operator terminala ima pravo aktivirati i naplatiti se iz iznosa sredstva osiguranja za buduće korištenje terminala u slučajevima koji uključuju, ali nisu ograničeni na sljedeće situacije:

- kada korisnik terminala ne dostavi sredstvo osiguranja za korištenje terminala, za plinsku godinu u kojoj ima raspodijeljen kapacitet, sukladno ovim pravilima,
- kada korisnik terminala otkáže preuzete obveza koje proizlaze iz ugovora o korištenju terminala, i/ili

- u drugim slučajevima koji predstavljaju povredu ovih pravila i/ili ugovora o korištenju terminala.

(10) Sve troškove u odnosu na sredstvo osiguranja plaćanja za buduće korištenje terminala, uključujući, ali ne ograničavajući se na troškove povezane s izdavanjem, upravljanjem i aktivacijom sredstva osiguranja za buduće korištenje terminala snosi podnositelj jamstva.

(11) U slučaju da određena okolnost vezana za sredstvo osiguranja plaćanja za buduće korištenje terminala nije uređena ovim člankom ili općim uvjetima, primjenjuju se, na odgovarajući način, pravila koja uređuju sredstva osiguranja plaćanja za korištenje terminala.

GLAVA 2.

Zajedničko korištenje terminala

Ugovor o zajedničkom korištenju terminala

Članak 18.

(1) Korisnici terminala, temeljem pravila kojima se uređuje zajedničko korištenje terminala, uređuju svoja međusobna prava i obveze, kako bi uskladili interese te definirali uvjete korištenja usluga, uz osiguranje sigurnog, učinkovitog i neprekinutog rada terminala.

(2) Korisnik terminala obvezan je pristupiti postojećem ugovoru o zajedničkom korištenju terminala, sklopljenom između operatora terminala i korisnika terminala koji već zajednički koriste terminal, osim ako ovim pravilima nije određeno drugačije.

(3) Pristup ugovoru o zajedničkom korištenju terminala smatra se prihvaćanjem svih uvjeta i odredbi tog ugovora, pri čemu novi korisnik terminala, u trenutku pristupa, nema pravo uvjetovati izmjene sadržaja ugovora.

(4) Operator terminala dostavlja novom korisniku terminala pristupnicu ugovoru o zajedničkom korištenju terminala, a novi korisnik terminala obvezan je potpisano pristupnicu ugovoru dostaviti operatoru terminala najkasnije u roku 15 dana od dana dostave poziva za sklapanje ugovora o korištenju terminala.

(5) Ugovor o zajedničkom korištenju terminala smatra se valjano sklopljenim i proizvodi pravne učinke za novog korisnika terminala od trenutka kada ga potpiše operator terminala.

(6) Operator terminala uskratit će korisniku terminala mogućnost korištenja usluga sve dok korisnik terminala ne pristupi ugovoru o zajedničkom korištenju terminala i ne dostavi odgovarajuće jamstvo za zajedničko korištenje terminala, u skladu s odredbama ovih pravila.

(7) Ako se u aukciji za kapacitet uplinjavanja spot tereta kapacitet uplinjavanja raspodjeli registriranom korisniku terminala koji nije stranka ugovora o zajedničkom

korištenju terminala, taj korisnik terminala je obvezan, bez odgađanja, pristupiti ugovoru o zajedničkom korištenju terminala, sukladno ovim pravilima.

Izmjene ugovora o zajedničkom korištenju terminala

Članak 19.

(1) Korisnici terminala ovlašteni su predložiti izmjene i/ili dopune ugovora o zajedničkom korištenju terminala, pod uvjetom da izmjene ne ugrožavaju sigurnost, učinkovitost ili neprekinut rad terminala i da su u skladu s odredbama ovih pravila.

(2) Operator terminala ovlašten je predložiti izmjene i/ili dopune važećeg ugovora o zajedničkom korištenju terminala radi usklađivanja ugovora s izmjenama ovih pravila ili drugih važećih propisa.

(3) Korisnici terminala i/ili operator terminala obvezni su izraditi prijedlog novog ugovora o zajedničkom korištenju terminala u slučajevima kada nastupe okolnosti koje značajno mijenjaju ili bitno utječu na osnovne uvjete, prava ili obveze utvrđene važećim ugovorom o zajedničkom korištenju terminala.

(4) U slučaju iz stavka 1. ili 3. ovog članka, korisnici terminala dostavljaju prijedlog izmjena i/ili dopuna postojećeg ugovora odnosno prijedlog novog ugovora o zajedničkom korištenju terminala, operatoru terminala na provjeru i suglasnost.

(5) Operator terminala provjerava izmjene i/ili dopune postojećeg ugovora o zajedničkom korištenju terminala, odnosno prijedlog novog ugovora kako bi utvrdio:

1. omogućuje li ugovor istovremeno pružanje usluga svim korisnicima terminala na nediskriminirajući način,
2. osigurava li učinkovit, neprekinut i siguran rad terminala,
3. je li prijedlog ugovora usklađen s pravima i obvezama korisnika terminala, pravima i obvezama operatora terminala te odredbama ovih pravila, i
4. jesu li predložene izmjene usklađene s važećim zakonima, pravilnicima i tehničkim standardima koji uređuju rad terminala.

(6) Operator terminala razmatra dostavljeni prijedlog s dužnom pažnjom i, ako utvrdi da ne postoje zapreke, daje suglasnost na ugovor.

(7) Izmjene i/ili dopune ugovora o zajedničkom korištenju terminala, odnosno novi ugovor o zajedničkom korištenju terminala, stupa na snagu i proizvodi pravne učinke od trenutka kada ih potpišu svi korisnici terminala i operator terminala.

Jamstvo za zajedničko korištenje terminala temeljem dogovora korisnika terminala

Članak 20.

(1) Jamstvo za zajedničko korištenje terminala je instrument osiguranja koji služi u svrhu pokrića obveza i eventualne štete korisnika terminala prema drugim korisnicima

terminala, proizašlih iz ugovora o zajedničkom korištenju terminala i pravila o zajedničkom korištenju terminala, uključujući, ali ne ograničavajući se na obveze uredne dostave tereta, vraćanja posuđenih količina UPP-a te naknade štete nastale zbog neispunjenja ugovornih i pravnih obveza.

(2) Korisnici terminala mogu dogovoriti da im nije potrebno jamstvo za zajedničko korištenje terminala.

(3) Korisnici terminala mogu dogovoriti jamstvo koje zajednički smatraju primjerenim, pod uvjetom da isto nije protivno ovim pravilima i/ili ugovoru o zajedničkom korištenju terminala.

(4) Korisnici terminala su obvezni operatoru terminala dostaviti obavijest o postignutom dogovoru u vezi s jamstvom za zajedničko korištenje terminala najkasnije 15 dana nakon zaprimanja godišnjeg rasporeda usluga.

(5) Obavijest iz stavka 4. ovog članka mora sadržavati popis korisnika terminala koji su postigli dogovor, kao i druge relevantne informacije vezane uz postignuti dogovor o jamstvu za zajedničko korištenje terminala.

(6) Korisnici terminala koji su postigli međusobni dogovor o jamstvu za zajedničko korištenje terminala, dužni su operatoru terminala dostaviti dodatak ugovora o zajedničkom korištenju terminala, kojim se uređuju obveze u pogledu jamstva za zajedničko korištenje terminala, najkasnije 30 dana prije početka plinske godine.

(7) U slučaju kada korisnici terminala ne postignu dogovor o potrebi i/ili uvjetima jamstva za zajedničko korištenje terminala u propisanom roku, dužni su operatoru terminala dostaviti jamstvo za zajedničko korištenje terminala sukladno članku 21. ovih pravila.

(8) Novi korisnik terminala koji pristupa postojećem ugovoru o zajedničkom korištenju terminala obvezan je u dobroj vjeri voditi pregovore s postojećim korisnicima terminala, radi postizanja dogovora o jamstvu za zajedničko korištenje terminala.

(9) U slučaju kad je novi korisnik terminala ugovorio kapacitet uplinjavanja spot tereta temeljem kojega pristupa postojećem ugovoru o zajedničkom korištenju terminala, obvezan je u roku od 15 radnih dana, od dana potpisa ugovora o zajedničkom korištenju terminala operatoru terminala dostaviti obavijest o postignutom dogovoru u vezi s jamstvom za zajedničko korištenje terminala ili odgovarajuće jamstvo za zajedničko korištenje terminala sukladno članku 21. ovog članka, osim u slučaju kada je s korisnicima terminala dogovorio drugačiji rok, a o kojem roku će obavijestiti operatora terminala pisanim putem.

Jamstvo za zajedničko korištenje terminala u slučaju izostanka dogovora korisnika terminala

Članak 21.

(1) U slučaju kada korisnici terminala nisu postigli dogovor o jamstvu za zajedničko korištenje terminala i/ili nisu dostavili obavijest o dogovorenim jamstvima za

zajedničko korištenje terminala, operator terminala najkasnije 10 radnih dana nakon isteka roka za dostavu obavijesti o dogovoru u vezi s jamstvom za zajedničko korištenje terminala, kako je određenog člankom 20. stavka 4. ovih pravila, dostavlja svakom korisniku terminala koji nije postigao dogovor, zahtjev za dostavu bankarske garancije koja ispunjava sljedeće uvjete:

1. bankarska garancija mora biti bezuvjetna, neopoziva, naplativa "na prvi poziv" i "bez prigovora", izdana od banke koju operator terminala smatra prihvatljivom,
2. na iznos određen kao umnožak prosječnog tereta tog korisnika terminala za narednu plinsku godinu, izraženog u energetskim jedinicama (kWh), i tržišne cijene prirodnog plina na dan koji pada 7 radnih dana prije roka za dostavu plana godišnjeg rasporeda usluga za narednu plinsku godinu iz članka 26. stavka 4. ovih pravila, objavljene na internetskoj stranici plinskog čvorišta CEGH (CEGH yearly futures settlement price),
3. bankarska garancija mora biti valjana tijekom cijele plinske godine na koju se odnosi ili 60 dana nakon planiranog dolaska zadnjeg broda, prema godišnjem rasporedu usluga tog korisnika, za tu plinsku godinu, pri čemu se primjenjuje kasniji od ta dva roka,
4. sadržaj garancije mora biti u skladu s uvjetima koje zahtjeva operator terminala.

(2) Korisnik terminala, u čiju korist bi bankarska garancija trebala biti dostavljena, ima pravo, u cijelosti ili djelomično, odreći se prava na naplatu iz predmetne bankarske garancije u korist drugog korisnika terminala, koji je obvezan dostaviti bankarsku garanciju sukladno odredbama ovog članka.

(3) U slučaju stavka 2. ovog članka, korisnikovo pravo na odricanje ograničeno je do iznosa koji ne može prelaziti iznos dobiven sukladno stavku 1. točki 2. ovog članka, pomnožen s udjelom ukupno planiranog kapaciteta uplinjavanja tog korisnika terminala u narednoj plinskoj godini, u o odnosu na ukupno planirani kapacitet uplinjavanja svih korisnika terminala, u narednoj plinskoj godini.

(4) Operator terminala može zatražiti od korisnika terminala dostavu bankarske garancije u iznosu manjem od iznosa propisanog stavkom 1. ovog članka, pod uvjetom da:

1. od jednog ili više korisnika terminala, u čiju korist bi bankarska garancija trebala biti dostavljena, zaprimi pisanu izjavu u kojoj se odriče svog prava na naplatu iz bankarske garancije, u cijelosti ili djelomično, pri čemu iznos bankarske garancije može biti umanjen samo do iznosa navedenog u izjavi o odricanju,
2. ukupni iznos umanjene garancije nije manji od iznosa potrebnog za pokriće obveza prema korisnicima terminala koji se nisu odrekli prava na naplatu iz garancije, pri čemu se njihov iznos pokriva izračunava na odgovarajući način primjenjujući pravila iz stavka 3. ovog članka.

(5) U slučaju primjene pravila iz ovog članka, bankarska garancija mora biti dostavljena operatoru terminala najkasnije 15 dana prije početka naredne plinske godine.

(6) Korisnik terminala obvezan je pravovremeno obnavljati bankarsku garanciju kako bi tijekom cijelog razdoblja u kojem se primjenjuju pravila iz ovog članka, operator terminala raspolagao valjanom garancijom.

Pravila posudbe i povrata UPP-a

Članak 22.

(1) Zajedničko korištenje terminala temelji se na načelu posudbe i povrata UPP-a, pri čemu korisnik terminala koji raspolaže vlastitim količinama UPP-a koji je pohranjen u spremnicima terminala, kao posuditelj, posuđuje UPP korisniku terminala koji u tom trenutku nema vlastite količine UPP-a, pohranjene u spremnicima terminala, kao posudovniku.

(2) Posudba UPP-a provodi se u cilju omogućavanja korištenja usluga terminala onim korisnicima terminala koji u tom trenutku nemaju vlastitog UPP-a u spremnicima terminala.

(3) Pravila posudbe i povrata UPP-a primjenjuju se na odgovarajući način na sve usluge koje nudi operator terminala.

(4) Korisnik terminala kojem je UPP posuđen dužan je vratiti posuđenu količinu UPP-a sukladno uvjetima, količinama, rokovima i postupcima propisanim ovim pravilima i ugovorom o zajedničkom korištenju terminala.

(5) Operator terminala je obvezan voditi točnu i ažurnu evidenciju svih posudbi i povrata UPP-a između korisnika terminala, pri čemu evidencije virtualno skladištenih, posuđenih i vraćenih količina UPP-a mjeri i evidentira u energetskej vrijednosti.

(6) Svi korisnici terminala obvezni su se pridržavati pravila o posudbi i povratu UPP-a, s ciljem očuvanja sigurnosti, neprekinutog i učinkovitog rada terminala te sprječavanja poremećaja i/ili štetnih posljedica za korisnike terminala i/ili operatora terminala.

(7) Operator terminala ograničava primjenu pravila iz ovog članka u slučaju kada primjena pravila posudbe i povrata UPP-a mogu dovesti ili su dovela do nastanka ugroze za neprekinut, učinkovit i/ili siguran rad terminala.

(8) U slučaju iz stavka 7. ovoga članka, operator terminala dužan je o takvom događaju, bez odgađanja obavijestiti sve korisnike terminala.

Obveza dostave dokaza o ugovorenoj dopremi UPP-a

Članak 23.

- (1) Korisnik terminala koji, sukladno godišnjem rasporedu usluga, planira posuđivati UPP od drugih korisnika terminala, a istodobno ne planira vratiti posuđene količine UPP-a unutar razdoblja dužeg od 60 uzastopnih dana, obvezan je dostaviti operatoru terminala dokumentaciju kojom nedvojbeno dokazuje ispunjenje uvjeta za korištenje kapaciteta uplinjavanja.
- (2) Dokumentacija iz stavka 1. ovog članka mora sadržavati:
  1. isprave kojima dokazuje postojanje važećeg ugovora o kupoprodaji UPP-a, sklopljenog s dobavljačem UPP-a, i
  2. dokaz o pravovremeno ugovorenoj dopremi količina UPP-a dostatnih za povrat svih posuđenih količina UPP-a.
- (3) U slučaju iz stavka 1. ovog članka, korisnik terminala dužan je dostaviti dokumentaciju iz stavka 2. ovog članka najkasnije 60 dana prije početka plinske godine u kojoj namjerava koristiti kapacitet uplinjavanja UPP-a na opisani način.
- (4) Ako korisnik terminala ne postupi u skladu s odredbama ovog članka, smatra se da je povrijedio obvezu dostave svih tereta utvrđenih godišnjim rasporedom usluga.
- (5) U slučaju iz stavka 4. ovog članka, korisnik terminala snosi odgovornost prema operatoru terminala i ostalim korisnicima terminala sukladno pravima o naknadi štete uređenima pravilima o zajedničkom korištenju terminala.

Postupanje u slučaju propusta po obvezama iz zajedničkog korištenja terminala

Članak 24.

- (1) Korisnik terminala koji ima saznanja da neće uredno dostaviti teret ili ispuniti drugu obvezu koja proizlazi iz zajedničkog korištenja terminala, dužan je o takvoj okolnosti pravovremeno obavijestiti operatora terminala.
- (2) Korisnik terminala je obavijest iz stavka 1. ovog članka dužan dostaviti odmah nakon saznanja za okolnost ili propust, a najkasnije sedam dana prije planiranog dolaska broda na terminal i/ili dospijeća druge obveze koja proizlazi iz njegovog rasporeda usluga.
- (3) Operator terminala dužan je odmah po zaprimanju obavijesti iz stavak 1. obavijestiti sve korisnike terminala na čija prava i obveze taj propust može utjecati.
- (4) U slučaju propusta iz stavka 1. ovog članka, operator terminala, na zahtjev korisnika terminala, aktivira jamstvo za zajedničko korištenje terminala pod uvjetom da posjeduje bankarsku garanciju iz članka 21. ovih pravila, onog korisnika terminala koji je odgovoran za propust.
- (5) Svaki korisnik terminala, koji smatra da ima pravo na naplatu i pripadajući dio iz bankarske garancije, dužan je podnijeti zahtjev za naplatu operatoru terminala koji sadrži:

1. neopozivu uputu operatoru terminala da naplati bankarsku garanciju zbog kršenja obveza u vezi s zajedničkim korištenjem terminala,
  2. iznos koji korisnik zahtijeva za naplatu iz bankarske garancije.
- (6) Nakon zaprimanja zahtjeva za naplatu, operator terminala provjerava:
1. je li podnositelj zahtjeva ujedno i korisnik terminala koji, sukladno rasporedu usluga, koristi kapacitet uplinjavanja ili uslugu ponovnog pretovara, u razdoblju od dolaska broda koji je propustio uredno dostaviti teret do dolaska sljedećeg broda na terminal, i
  2. je li podnositelj zahtjeva zadržao svoje pravo na naplatu iz bankarske garancije.
- (7) Ako operator terminala utvrdi da su uvjeti iz stavka 6. ovog članka ispunjeni, dužan je bez odlaganja naplatiti bankarsku garanciju u iznosu navedenom u zahtjevu, ali ne više od iznosa određenog:
1. ugovorom o zajedničkom korištenju terminala; ili
  2. sporazumom zajedničkih korisnika terminala iz stavka 14. ovog članka.
- (8) Operator terminala obavezan je izvršiti naplatu bankarske garancije na zahtjev svakog korisnika terminala koji ispunjava uvjete iz stavka 6. ovog članka, osim korisnika terminala odgovornog za propust, te isplatiti iznos predmetnim korisnicima terminala, ali ukupno najviše do visine naplaćene bankarske garancije.
- (9) Korisnik terminala koji je odgovoran za propust dužan je nadoknaditi sva potraživanja korisnika terminala zbog štete nastale uslijed propusta, a koja nije podmirena naplatom iz bankarske garancije.
- (10) Operator terminala djeluje isključivo kao punomoćnik korisnika terminala u postupku naplate bankarske garancije te ne preuzima odgovornost za:
1. kršenje obveza korisnika terminala iz ugovora o zajedničkom korištenju terminala,
  2. odbijanje isplate bankarske garancije od strane banke,
  3. štetu povezanu s tečajnim razlikama, konverzijama valuta kod naplate bankarske garancije i/ili isplate oštećenog korisnika terminala,
  4. drugim aspektima povezanim s bankovnom garancijom i/ili eventualnom štetom nastalom u vezi s naplatom iz bankarske garancije.
- (11) Operator terminala ne utvrđuje osnovanost zahtjeva za naplatu niti je dužan ishoditi suglasnost drugih korisnika terminala za naplatu bankarske garancije.
- (12) Odgovornost za točnost podataka i osnovanost zahtjeva za naplatu bankarske garancije snosi korisnik terminala koji je podnio zahtjev za naplatu.
- (13) U slučaju kada je bankarska garancija iskorištena ili kada je iz drugih razloga potrebna izmjena bankarske garancije, uključujući, ali ne ograničavajući se na usklađivanje iznosa i/ili roka važenja, korisnik terminala je dužan dostaviti novu ili izmijenjenu bankarsku garanciju u roku od 15 dana od nastanka događaja koji zahtijeva promjenu.

(14) Iznimno od pravila o načinu aktivacije jamstva za zajedničko korištenje terminala opisanih ovim člankom, korisnici terminala imaju pravo, u roku od 24 sata nakon što je operator terminala dostavio obavijest o propustu iz stavka 3. ovog članka, sporazumjeti se o načinu aktivacije predmetnog jamstva ili alternativnom načinu naknade plina, uključujući, ali ne ograničavajući se na nabavu zamjenskog plina na virtualnoj točki trgovanja u Republici Hrvatskoj.

(15) U slučaju iz stavka 14. ovog članka, korisnici terminala su dužni, u propisanom roku, sklopiti pisani sporazum koji sadrži najmanje postupak, iznose i rokove isplate u odnosu na aktivaciju jamstva za zajedničko korištenje terminala te ga dostaviti operatoru terminala na odobrenje.

(16) Sporazum proizvodi pravne učinke samo ako ga odobri operator terminala, a uvjeti sporazuma ne smiju biti protivni pravima i obvezama ostalih korisnika terminala ili operatora terminala.

(17) U slučaju kad korisnici terminala sporazumom iz stavka 14. dogovore obeštećenje nadoknadom plina na virtualnoj točki trgovanja, dužni su operatora terminala obavijestiti o sljedećem:

1. puni naziv i EIC oznaku posudovnika koji je vratio posuđenu količinu UPP-a;
2. puni naziv i EIC oznaka posuditelja UPP-a kojem je vraćena posuđena količina UPP-a;
3. količinu prirodnog plina iz transakcije, izraženu u kWh; i
4. datum vraćanja posuđene količine UPP-a.

GLAVA 3. ***Raspored korištenja usluga***

Raspored usluga

Članak 25.

(1) Operator terminala izrađuje raspored usluga s ciljem osiguranja koordiniranog, učinkovitog i sigurnog korištenja kapaciteta terminala, uzimajući u obzir zahtjeve svih korisnika terminala i tehničke mogućnosti terminala.

(2) Raspored usluga osigurava transparentnost i predvidljivost u pružanju usluga te omogućuje korisnicima terminala planiranje aktivnosti vezanih uz korištenje raspodijeljenih kapaciteta uplinjavanja i/ili ponovnog pretovara UPP-a.

(3) Operator terminala donošenjem rasporeda korištenja usluga osigurava:

1. optimalno korištenje kapaciteta uplinjavanja, uz smanjenje potencijalnih ograničenja i prekida u pružanju usluga,
2. pridržavanje načela nediskriminacije među korisnicima terminala, osiguravajući ravnopravan pristup uslugama,

3. planiranje i izvršavanje operativnih aktivnosti operatora terminala, uključujući tehničko održavanje i sigurnosne provjere sustava terminala,
  4. usuglašavanje dinamike posudbe i povrata UPP-a između korisnika terminala,
  5. poštivanje ugovornih obveza operatora terminala prema korisnicima terminala, i
  6. poštivanje propisa kojima se uređuje rad terminala.
- (4) Operator terminala za UPP dužan je izraditi:
1. godišnji raspored usluga, za svakog pojedinačnog korisnika terminala,
  2. zajednički godišnji raspored usluga za sve korisnike terminala,
  3. mjesečni raspored usluga za svakog pojedinačnog korisnika terminala,
  4. zajednički mjesečni raspored usluga za sve korisnike terminala.
- (5) Operator terminala je obvezan, prilikom izrade rasporeda usluga, poduzeti sve razumne mjere kako bi osigurao da se povrat posuđenih količina UPP-a provodi pravovremeno i uredno u svrhu ispunjenja prava i obveza svih korisnika terminala, sve u skladu s ovim pravilima.
- (6) Korisnici terminala dužni su postupati u skladu s utvrđenim rasporedima usluga, te osigurati pravovremeno i uredno provođenje svih aktivnosti povezanih s uslugama, u uvjetima i rokovima određenim rasporedima usluga.
- (7) Nepoštivanje rasporeda usluga predstavlja povredu obveza te povlači odgovornost korisnika terminala, sukladno pravilima kojima se uređuje kršenje odredbi o zajedničkom korištenju terminala.

Plan godišnjeg rasporeda usluga

Članak 26.

- (1) Operator terminala dužan je najkasnije do 15. ožujka svake kalendarske godine, korisnicima terminala dostaviti obrazac plana godišnjeg rasporeda usluga za narednu plinsku godinu, u kojem su naznačeni planirani datumi godišnjeg redovnog održavanja terminala i najveća ukupna dopuštena dnevna nominacija po danima naredne plinske godine.
- (2) Korisnik terminala izrađuje plan godišnjeg rasporeda usluga uzimajući u obzir tehničke uvjete terminala, vlastite potrebe za korištenjem usluga terminala, sve u skladu s pravilima i rokovima propisanim ovim pravilima.
- (3) Korisnik terminala je prilikom izrade plana godišnjeg rasporeda usluga dužan uzeti u obzir tehničke uvjete i ograničenja terminala, uključujući:
1. minimalno vrijeme od 36 sati između odlaska broda i dolaska novog broda na terminal,
  2. vremenski okvir za određivanje dolaska broda u rasponu od tri dana,

3. stopu uplinjavanja koja mora biti iznad minimalne i ispod maksimalne dopuštene stope uplinjavanja,
  4. tehnička ograničenja kapaciteta transportnog sustava u točki isporuke,
  5. druge tehničke i sigurnosne uvjete i ograničenja potrebne za siguran, učinkovit i neprekinut rad terminala.
- (4) Korisnik terminala obvezan je operatoru terminala dostaviti plan godišnjeg rasporeda usluga, za narednu plinsku godinu, najkasnije do 15. travnja tekuće godine.
- (5) Plan mora sadržavati najmanje sljedeće podatke:
1. planirane datume dolazaka brodova na terminal, naznačene u vremenskom okviru od tri dana, razrađene po mjesecima i danima plinske godine,
  2. planirane količine tereta, izražene u kWh, za svaki planirani brod,
  3. projekciju kapaciteta uplinjavanja UPP-a, izraženu u kWh, razrađenu po mjesecima i danima plinske godine.
- (6) Operator terminala ovlašten je, na temelju zahtjeva svih korisnika terminala koji planiraju koristiti usluge terminala, u narednoj plinskoj godini, odrediti drugačiji rok od roka propisanog stavkom 4. ovog članka, ako za to postoje opravdane okolnosti. U tom slučaju, operator terminala, bez odgađanja, dostavlja pisanu obavijest svim predmetnim korisnicima terminala, s naznačenim novim krajnjim rokom za dostavu plana godišnjeg rasporeda usluga.
- (7) Operator terminala dužan je najkasnije u roku od dva radna dana nakon isteka roka iz stavka 4. ovog članka, odnosno roka iz stavka 6. ovog članka, kada je primjenjiv, provjeriti jesu li dostavljeni planovi godišnjih rasporeda usluga u skladu s odredbama ovog članka.
- (8) U slučaju da korisnik terminala nije dostavio plan ili ako dostavljeni plan nije usklađen s propisanim uvjetima, operator terminala obavještava korisnika terminala o utvrđenom propustu odnosno neusklađenostima te mu određuje naknadni rok od dva radna dana za dostavu, ispravak i/ili dopunu plana godišnjeg rasporeda usluga.
- (9) Nakon što svi korisnici terminala dostave planove godišnjih rasporeda usluga, uključujući eventualne ispravke ili dopune, operator terminala provodi provjeru međusobne usklađenosti svih planova korisnika terminala, s osobitim naglaskom na:
1. postojanje preklapanja u vremenima dolaska brodova,
  2. potencijalna zagušenja kapaciteta uplinjavanja,
  3. identifikaciju ostalih nedostataka koji bi mogli utjecati na učinkovit, siguran i neprekinut rad terminala,
  4. identifikaciju nedostataka koji bi mogli utjecati na uredno pružanje usluga.
- (10) Ako utvrdi da su svi dostavljeni planovi godišnjih rasporeda usluga međusobno usklađeni i da ne postoje nedostaci koji bi mogli ugroziti siguran, učinkovit i neprekinut

rad terminala i/ili pružanje usluga, operator terminala najkasnije u roku od 10 radnih dana nakon isteka roka iz stavka 4. ovog članka, odnosno roka iz stavka 6. ovog članka, kada je primjenjiv, postupa kako slijedi:

1. objedinjuje godišnje rasporede usluga u zajednički godišnji raspored usluga,
2. dostavlja svakom korisniku terminala njegov godišnji raspored usluga,
3. dostavlja zajednički godišnji raspored usluga svim korisnicima terminala.

(11) U slučaju kada utvrdi neusklađenosti u planovima godišnjih rasporeda usluga, operator terminala, bez odgađanja, obavještava korisnike terminala o neusklađenosti rasporeda usluga te najkasnije u roku od 10 radnih dana nakon isteka roka iz stavka 4. ovog članka, odnosno roka iz stavka 6. ovog članka, kada je primjenjiv, započinje pregovarački postupak radi usklađivanja godišnjih rasporeda usluga.

Dogovoreni planovi godišnjih rasporeda usluga

Članak 27.

(1) Korisnici terminala ovlašteni su, najkasnije do isteka roka za dostavu planova godišnjih rasporeda usluga, zajednički dostaviti operatoru terminala dogovorene i usklađene planove godišnjih rasporeda usluga, sastavljene u skladu s tehničkim uvjetima terminala i pravilima iz članka 26. ovih pravila.

(2) Prijedlog dogovorenih planova godišnjih rasporeda mora sadržavati sljedeće:

1. dogovoreni pojedinačni plan godišnjeg rasporeda usluga, za svakog korisnika terminala, i
2. dogovoreni plan zajedničkog godišnjeg rasporeda usluga, koji objedinjuje dogovorene planove godišnjih rasporeda usluga svih korisnika terminala.

(3) Operator terminala prihvaća dostavljeni prijedlog, ako su ispunjeni svi sljedeći uvjeti:

1. prijedlog je dostavljen pravovremeno i u skladu sa stavkom 2. ovog članka,
2. pojedinačni godišnji rasporedi usluga sadrže sve podatke propisane člankom 26. stavkom 5. ovih pravila, i
3. prema procjeni operatora terminala, u prijedlogu ne postoje nedostaci koji bi ugrozili siguran, učinkovit i neprekinut rad terminala i/ili uredno pružanje usluga.

(4) Ako operator terminala prihvati prijedlog iz stavka 2. ovog članka, bez odgađanja, a najkasnije u roku od 5 radnih dana, postupa kako slijedi:

1. dostavlja svakom korisniku terminala njegov godišnji raspored usluga, i
2. dostavlja zajednički godišnji raspored usluga svim korisnicima terminala.

Pregovarački postupak za usklađivanje planova

Članak 28.

(1) U slučaju kada postoje neusklađenosti u planovima godišnjih rasporeda usluga, uključujući, ali ne ograničavajući se na preklapanja u dolascima brodova, zagušenja kapaciteta uplinjavanja odnosno u slučaju drugih tehničkih i/ili regulatornih ograničenja, operator terminala je obvezan, bez odgode, korisnicima terminala dostaviti objedinjeni godišnji raspored usluga s jasno naznačenim neusklađenostima.

(2) Svi korisnici terminala koji planiraju koristiti kapacitet uplinjavanja u narednoj plinskoj godini, obvezni su sudjelovati u pregovaračkom postupku te postupati savjesno i u dobroj vjeri radi usklađivanja planova godišnjih rasporeda usluga. Operator terminala vodi pregovarački postupak i koordinira aktivnosti korisnika terminala s ciljem postizanja zajedničkog dogovora.

(3) Ako korisnici terminala postignu dogovor tijekom pregovaračkog postupka, operator terminala, bez odgađanja, a najkasnije u roku 5 radnih dana poduzima sljedeće radnje:

1. objedinjuje godišnje rasporede usluga u zajednički godišnji raspored usluga,
2. dostavlja svakom korisniku terminala njegov godišnji raspored usluga, i
3. dostavlja zajednički godišnji raspored usluga svim korisnicima terminala.

(4) Ako korisnici terminala, u roku od 10 radnih dana od dana početka pregovora ne postignu dogovor, operator terminala dostavlja svim korisnicima terminala pisanu obavijest o završetku pregovora, uz napomenu da planovi godišnjih rasporeda usluga nisu usklađeni i da se primjenjuju pravila o usklađivanju i izradi planova godišnjih rasporeda od strane operatora terminala.

Usklađivanje planova godišnjih rasporeda od strane operatora terminala

Članak 29.

(1) U slučaju izostanka dogovora korisnika terminala u pregovaračkom postupku, operator terminala, u okviru svojih ovlasti, samostalno provodi usklađivanje i izrađuje planove godišnjih rasporeda usluga.

(2) Operator terminala u slučaju iz stavka 1. ovog članka izrađuje godišnje rasporede usluga, uključujući pojedinačne i zajednički godišnji raspored usluga korisnika terminala, na odgovarajući način primjenjujući ova pravila.

(3) U slučaju iz stavka 1. ovog članka, operator terminala u razumnoj mjeri uzima u obzir sve zahtjeve iz dostavljenih planova godišnjih rasporeda usluga korisnika terminala. Pri izradi planova, operator terminala osigurava siguran, neprekinut i učinkovit rad terminala te uredno pružanje usluga, uzimajući u obzir najmanje sljedeće čimbenike:

1. minimalnu operativnu razinu UPP-a,
2. dozvoljeni gubitak plina,

3. predviđene količine UPP-a u spremnicima terminala,
4. tehničke uvjete i pravila za siguran rad terminala,
5. planirane radove održavanja terminala, i
6. druge čimbenike bitne za siguran, neprekinut i učinkovit rad terminala.

(4) Prilikom sastavljanja godišnjih rasporeda usluga, operator terminala primjenjuje pravila s ciljem urednog pružanja usluga nastojeći osigurati redovnu dopremu tereta, učinkovito korištenje kapaciteta uplinjavanja te spriječiti ograničenja ili prekide u pružanju usluga, pri čemu posebnu pažnju posvećuje:

1. uklanjanju zagušenja kapaciteta uplinjavanja,
2. osiguravanju korištenja dozvoljene stope uplinjavanja,
3. uklanjanju preklapanja u dolascima brodova, i
4. utvrđivanju redoslijeda obveznika dostave tereta.

Pravilo razmjerne prilagodbe stope uplinjavanja

Članak 30.

(1) U slučaju utvrđenog zagušenja kapaciteta uplinjavanja na određeni plinski dan, operator terminala razmjerno smanjuje kapacitete uplinjavanja korisniku terminala primjenjujući sljedeću formulu:

$$\begin{aligned}
 U &> S \\
 U &= S + V \\
 V_i &= V \times \frac{U_i}{U} \\
 K_i &= U_i - V_i
 \end{aligned}$$

Gdje je:

U - ukupni zahtijevani kapacitet uplinjavanja svih korisnika terminala na određeni plinski dan,

U_i - zahtijevani kapacitet uplinjavanja po pojedinom korisniku terminala na određeni plinski dan,

V - ukupan višak zahtijevanog kapaciteta uplinjavanja, iznad maksimalne dopuštene stope uplinjavanja,

V_i - višak kapaciteta uplinjavanja raspodijeljen po pojedinom korisniku terminala,

S - maksimalna dopuštena stopa uplinjavanja za određeni plinski dan,

K_i – konačno usklađeni kapacitet uplinjavanja za pojedinog korisnika terminala.

(2) Operator terminala razmjerno preraspodjeljuje kapacitet uplinjavanja izračunat prema formuli iz stavka 1. ovog članka, na plinske dane bez zagušenja kapaciteta uplinjavanja. Preraspodjela se, kada je to moguće, provodi na plinske dane unutar istoga

mjeseca u kojem je kapacitet uplinjavanja umanjen, uzimajući u obzir tehničke uvjete i pravila za siguran i optimalan rad terminala i uredno pružanje usluga.

(3) Ako je zahtijevani kapacitet uplinjavanja za određeni plinski dan ispod minimalne dopuštene stope uplinjavanja, operator terminala razmjerno povećava kapacitet uplinjavanja korisniku terminala, koristeći, kada je to moguće, kapacitet uplinjavanja koji je prethodno smanjen u plinskim danima s utvrđenim zagušenjem, na odgovarajući način primjenjujući pravila iz stavka 1. ovog članka.

(4) Ako nakon razmjerne preraspodjele i dalje postoji plinski dan u kojem je kapacitet uplinjavanja niži od minimalne dopuštene stope uplinjavanja, operator terminala dodatno povećava kapacitet uplinjavanja korisnicima terminala čiji su zahtjevi ispod minimalne dopuštene stope uplinjavanja. Povećanje se provodi razmjerno njihovim zahtjevima u odnosu na ukupne zahtjeve svih korisnika za taj plinski dan.

Pravilo prosječnog kapaciteta uplinjavanja

Članak 31.

(1) Ako temeljem pravila iz članka 30. ovih pravila nije moguće izraditi usklađeni zajednički godišnji raspored usluga, operator terminala raspodjeljuje svakom korisniku terminala njegov prosječan kapacitet uplinjavanja, za sve plinske dane plinske godine.

(2) Prosječni kapacitet uplinjavanja, za pojedinog korisnika terminala se izračunava dijeljenjem planiranog godišnjeg kapaciteta uplinjavanja tog korisnika terminala s ukupnim brojem plinskih dana predmetne plinske godine, umanjenim za dane u kojima usluga terminala nije dostupna.,

(3) Ako obrazac plana godišnjeg rasporeda iz članka 26. stavka 1. predviđa različite najveće moguće dnevne nominacije tijekom plinske godine, prosječni kapacitet uplinjavanja izračunava se na način da predstavlja jednaki odgovarajući udio u najvećoj mogućoj dnevnoj nominaciji kroz sve dane plinske godine.

(4) Ako je nakon primjene pravila iz stavka 2. ili 3. ovog članka prosječni kapacitet uplinjavanja, bilo kojeg korisnika terminala, ispod minimalne dopuštene stope uplinjavanja, operator terminala je ovlašten prilagoditi kapacitete uplinjavanja kako bi osigurao siguran i tehnički ispravan rad terminala i uredno pružanje usluga.

(5) Ako ukupni planirani godišnji kapacitet uplinjavanja svih korisnika terminala premašuje 80% ukupnog najvećeg godišnjeg kapaciteta uplinjavanja utvrđenog u obrascu plana godišnjeg rasporeda usluga, operator terminala prilagođuje kapacitete uplinjavanja pojedinog korisnika primjenom pravila prosječnog kapaciteta uplinjavanja. ,

Pravila za određivanja obveznika dostave tereta i vremena dolaska brodova

Članak 32.

(1) Operator terminala, po utvrđivanju kapaciteta uplinjavanja za narednu plinsku godinu, utvrđuje vrijeme dolaska svakog broda na terminal i obveznika dostave tereta,

osiguravajući da količina UPP-a u terminalu ostane iznad minimalne operativne razine potrebne za siguran i neprekinut rad terminala, u skladu s tehničkim uvjetima terminala.

(2) Pri utvrđivanju vremena dolaska brodova, operator terminala, kada je to primjenjivo, u razumnoj mjeri uzima u obzir zahtjeve korisnika terminala navedene u njegovom planu godišnjeg rasporeda usluga, pri čemu prilikom izrade zajedničkog rasporeda usluga u obzir uzima raspodijeljene kapacitete uplinjavanja, veličine i redosljede tereta, dozvoljene gubitke plina, planirane usluge ponovnog pretovara i druge relevantne čimbenike bitne za siguran, učinkovit i siguran rad terminala i uredno pružanje usluga.

(3) Radi osiguranja kontinuiranog rada terminala i urednog pružanja usluga, vrijeme dolaska prvog broda u narednoj plinskoj godini, kao i svakog idućeg broda, mora biti planirano tako da brod stigne na terminal najkasnije jedan dan prije nego što količina UPP-a, u spremnicima terminala, dosegne minimalnu operativnu razinu, propisanu tehničkim uvjetima terminala.

(4) Za obveznika dostave prvog tereta operator terminala razmatra prvo razdoblje, u narednoj plinskoj godini, u kojem se koristi kapacitet uplinjavanja, sve do trenutka kada je potrebno osigurati dolazak sljedećeg broda, uzimajući u obzir veličinu tereta navedenu u planovima godišnjih rasporeda usluga. Kao obveznika dostave prvog tereta, operator terminala određuje onog korisnika terminala koji u tom razdoblju ima ukupno najveći dodijeljeni kapacitet uplinjavanja.

(5) Nakon što operator terminala odredi vrijeme dolaska broda i obveznika dostave prvog tereta, određuje obveznike dostave tereta za svako sljedeće razdoblje.

(6) Operator terminala utvrđuje za sljedećeg obveznika dostave tereta, onog korisnika terminala, koji na kraju prethodnog razdoblja ima najmanju stvarnu količinu UPP-a dostupnu u spremnicima terminala, izračunatu sukladno politici raspodjele prirodnog plina. Ovo pravilo operator terminala na odgovarajući način primjenjuje za određivanje daljnjih obveznika dopreme tereta, primjenjujući kriterije iz stavka 4. ovog članka.

(7) U slučaju kada operator terminala tijekom određivanja obveze dostave tereta utvrdi da dva ili više korisnika terminala imaju jednaku najmanju stvarnu količinu UPP-a dostupnu na terminalu, iduća obveza dostave tereta dodjeljuje se korisniku terminala koji ima najstariju registriranu posudbu UPP-a, i tako redom sve dok se ne odredi obveza dostave tereta za sve korisnike terminala koji imaju jednaku najmanju stvarnu količinu UPP-a dostupnog u terminalu.

(8) U slučaju kada više korisnika terminala ispunjava uvjete za dodjelu prve ili neke od sljedećih obveza dostave tereta, sukladno pravilima iz ovoga članka, obveznikom dostave tereta određuje se korisnik terminala koji je ranije podnio plan godišnjeg rasporeda usluga.

Godišnji raspored usluga

Članak 33.

(1) Kad operator terminala utvrdi da su svi planovi godišnjih rasporeda usluga usklađeni te da ne postoje nedostaci koji bi mogli ugroziti siguran, učinkovit i neprekinut rad terminala i uredno pružanje usluga, bez odlaganja, postupa kako slijedi:

1. objedinjuje godišnje rasporede usluga u zajednički godišnji raspored usluga,
2. dostavlja svakom korisniku terminala njegov godišnji raspored usluga, i
3. dostavlja zajednički godišnji raspored usluga svim korisnicima terminala.

(2) Osim u slučaju nastupa okolnosti opisanih člankom 26. stavkom 6. ovih pravila, operator terminala je dužan korisnicima terminala dostaviti godišnje rasporede usluga najkasnije do 1. lipnja tekuće plinske godine, za narednu plinsku godinu.

(3) Godišnji raspored usluga za svakog korisnika terminala mora sadržavati, najmanje sljedeće podatke, u odnosu na plinsku godinu za koju se donosi:

1. planirane datume dolazaka brodova na terminal, naznačene u vremenskom okviru od 3 dana, razrađene po mjesecima i danima plinske godine,
2. planirane količine tereta, izražene u kWh, za svaki planirani brod,
3. projekciju kapaciteta uplinjavanja UPP-a, izraženu u kWh, razrađenu po mjesecima i danima plinske godine.

Mjesečni raspored usluga

Članak 34.

(1) Korisnik terminala obvezan je operatoru terminala dostaviti plan mjesečnog rasporeda usluga, za nadolazeći mjesec plinske godine, najkasnije 35 dana prije početka mjeseca na koji se odnosi.

(2) Plan mjesečnog rasporeda usluga mora sadržavati:

1. točan kapacitet uplinjavanja za svaki plinski dan predmetnog mjeseca,
2. točan kalendarski dan u kojem će pojedini brod doći na terminal, i
3. točnu količinu tereta koje brod namjerava pretovariti u terminal.

(3) U slučaju dolaska broda za ponovni pretovar na terminal, plan mjesečnog rasporeda mora sadržavati i sljedeće:

1. točan dan dolaska broda za ponovni pretovar na terminal,
2. točnu količinu UPP-a koje se ponovno pretovaruje u brod iz terminala.

(4) Ako korisnik terminala ne dostavi plan mjesečnog rasporeda usluga ili ga ne dostavi najkasnije u roku iz stavka 1. ovoga članka, operator terminala samostalno izrađuje mjesečni raspored usluga za tog korisnika terminala, temeljem podataka iz godišnjeg rasporeda usluga.

(5) U slučaju iz stavka 4. ovog članka, korisnik terminala dužan je poštovati i pridržavati se mjesečnog rasporeda usluga kojeg je izradio operator terminala.

(6) Plan mjesečnog rasporeda usluga mora biti izrađen tako da ne narušava i ne odstupa od godišnjeg rasporeda usluga, a u slučaju eventualnih odstupanja od godišnjeg rasporeda usluga, takvo odstupanje je dopušteno samo kada su kumulativno ispunjeni sljedeći uvjeti:

1. odstupanje u kapacitetu uplinjavanja i/ili količini tereta koje brod doprema na terminal nije veće od $\pm 10\%$ u odnosu na kapacitet uplinjavanja i/ili količinu tereta utvrđene godišnjim rasporedom usluga, i
2. odstupanje ne utječe na planove korištenja kapaciteta uplinjavanja i/ili vrijeme stajanja brodova ostalih korisnika terminala, kako je utvrđeno godišnjim rasporedom usluga, a u slučaju kada odstupanje utječe na opisane uvjete, korisnik terminala koji predlaže odstupanje, dostavi operatoru terminala pisanu suglasnost, potpisanu od svih korisnika terminala na koje predloženo odstupanje utječe.

(7) Iznimno od stavka 6. ovog članka, mjesečni raspored usluga može odstupati od godišnjeg rasporeda usluga ako u tom mjesecu na terminal dolazi brod koji doprema teret temeljem ugovorenog kapaciteta uplinjavanja spot tereta koji nije uvršten u godišnji raspored usluga, u kojem slučaju operator terminala izrađuje prilagođeni mjesečni raspored usluga.

(8) Ako operator terminala utvrdi neusklađenosti u planovima mjesečnih rasporeda usluga korisnika terminala, dužan je bez odlaganja:

1. izraditi objedinjeni plan mjesečnog rasporeda usluga s jasno naznačenim neusklađenostima, i
2. poduzeti radnje za ispravljanje utvrđenih neusklađenosti, na odgovarajući način primjenjujući pravila kojima se uređuje izmjena rasporeda usluga na zahtjev korisnika terminala.

(9) Ako nakon primjene pravila iz stavka 8. ovog članka pružanje usluga nije moguće bez utjecaja na kapacitet uplinjavanja i/ili vrijeme dolaska i/ili stajanja brodova ostalih korisnika terminala, a kako je definiran godišnjim rasporedom usluga, operator terminala može:

1. naložiti korisniku terminala pristanak broda na terminal, na točno određeni dan iz vremenskog razdoblja navedenog u godišnjem rasporedu usluga, i/ili
2. naložiti korisnik prilagodbu plana uplinjavanja po plinskim danima predmetnog mjeseca.

(10) Nakon što ispravi eventualne neusklađenosti, operator terminala, najkasnije u roku 5 radnih dana postupa kako slijedi:

1. objedinjuje mjesečne rasporede usluga u zajednički mjesečni raspored usluga,
2. dostavlja svakom korisniku terminala njegov mjesečni raspored usluga, i
3. dostavlja zajednički mjesečni raspored usluga svim korisnicima terminala.

(11) Operator terminala pruža usluge korisniku terminala sukladno njegovom mjesečnom rasporedu usluga.

Izmjena rasporeda usluga na zahtjev korisnika terminala

Članak 35.

(1) Svaki korisnik terminala ima pravo operatoru terminala predložiti izmjenu godišnjeg i/ili mjesečnog rasporeda usluga.

(2) Korisnik terminala koji predlaže izmjene godišnjeg i/ili mjesečnog rasporeda usluga dužan je dostaviti operatoru terminala pisani prijedlog izmjena, najkasnije 10 dana prije nastanka okolnosti na koju se izmjena odnosi, uključujući, ali ne ograničavajući se na, promjenu datuma dolaska broda na terminal.

(3) Operator terminala može odobriti izmjenu rasporeda usluga, ako su kumulativno ispunjeni sljedeći uvjeti:

1. prijedlog izmjena je sastavljen u skladu s pravilima kojima se uređuje izrada planova rasporeda usluga,
2. predložene izmjene zadovoljavaju tehničke uvjete i ograničenja terminala propisana ovim pravilima,
3. predložene izmjene ne ugrožavaju neprekinut, siguran i učinkovit rad terminala,
4. predložene izmjene ne utječu na raspored usluga ostalih korisnika terminala, uključujući vrijeme dolaska i/ili vrijeme stajanja brodova odnosno planirane kapacitete uplinjavanja,
5. predložene izmjene količina tereta koje doprema pojedini brod i/ili promjene kapaciteta uplinjavanja su unutar granice od $\pm 10\%$ u odnosu na iznose utvrđene u godišnjem rasporedu usluga, I
6. predložene izmjene ne utječu na planirane neodgodive aktivnosti operatora FSRU-a.

Iznimno od stavka 3. točke 4 i 5. ovoga članka, operator terminala može prihvatiti izmjenu rasporeda usluga i u slučaju kada predložene izmjene utječu na raspored usluga ostalih korisnika terminala, uključujući vrijeme dolaska i/ili vrijeme stajanja brodova i/ili kada su predložene izmjene količine tereta koje doprema pojedini brod odnosno izmijenjeni kapacitet uplinjavanja, izvan granica propisanih ovih člankom, ako korisnik terminala, koji predlaže izmjenu rasporeda usluga, dostavi operatoru terminala pisanu suglasnost na predloženu izmjenu, potpisanu od svih korisnika terminala, a na koje predložena izmjena utječe.

(4) Korisnik terminala od kojeg se zahtjeva suglasnost iz stavka 4. ovoga članka, dužan je zahtjev razmotriti u dobroj vjeri i slobodno donijeti odluku, uzimajući u obzir opravdane interese svih korisnika terminala, pri čemu ne smije nerazumno uskratiti suglasnost.

(5) Operator terminala obvezan je odgovoriti na prijedlog i obavijestiti korisnika terminala prihvaća li predložene izmjene, najkasnije u roku od pet radnih dana, od dana primitka zahtjeva za izmjenu rasporeda usluga.

(6) U slučaju kada operator terminala odobri izmjenu rasporeda usluga prema prijedlogu korisnika terminala, u roku pet radnih dana, od dana prihvaćanja zahtjeva, dostavlja novi raspored usluga svim korisnicima terminala na koje se te izmjene odnose, te novi zajednički raspored usluga svim korisnicima terminala.

Izmjena rasporeda usluga uslijed prekida ili ograničenja pružanja usluga

Članak 36.

(1) U slučaju izvanrednih situacija ili provođenja radova održavanja, uključujući, ali ne ograničavajući se na dodatne radove redovnog održavanja koji nisu predviđeni rasporedom održavanja i/ili izvanredno održavanje, kao i drugih okolnosti uslijed koji je došlo ili može doći do prekida ili ograničenja usluga, operator terminala s korisnicima terminala surađuje u dobroj vjeri kako bi zajednički prilagodili raspored usluga, sukladno nastalim okolnostima.

(2) U slučaju iz stavka 1. ovoga članka, operator terminala dostavlja prijedlog izmijenjenih rasporeda usluga korisnicima terminala.

(3) Korisnici terminala dužni su u slučaju izvanrednih situacija, bez odlaganja, a kada to okolnosti slučaja dopuštaju, najkasnije u roku od pet dana, od zaprimanja obavijesti operatora terminala, dostaviti operatoru terminala prilagođeni plan mjesečnog rasporeda usluga.

(4) Ako korisnici terminala ne dostave, ne izmijene ili dostave plan mjesečnog rasporeda usluga koji nije usklađen s izmjenama predloženim od strane operatora terminala, a zbog čega bi mogao biti ugrožen neprekinut, učinkovit i siguran rad terminala i/ili uredno pružanje usluga, operator terminala je ovlašten poduzeti sljedeće radnje:

1. samostalno prilagoditi mjesečne i/ili godišnje rasporede usluga na način koji osigurava sigurno, učinkovito i neprekinuto funkcioniranje terminala,
2. dostaviti korisnicima terminala prilagođene rasporede usluga, koji postaju obvezujući za sve korisnike terminala.

GLAVA 4.

Prihvaćanje, dolazak i pristajanje broda na terminal

Uvodne odredbe za brodove

Članak 37.

- (1) Operator terminala provodi postupak prihvaćanja broda koji je planiran za dolazak na terminal, kako bi provjerio njegovu tehničku kompatibilnost i usklađenost s tehničkim uvjetima terminala.
- (2) Postupak prihvaćanja broda sastoji se od:
  1. postupka odobrenja broda kojim se provjerava tehnička kompatibilnost broda s terminalom i upisa u registar odobrenih brodova operatora terminala,
  2. postupka prijave broda kojim se osigurava razmjena potrebnih podataka, dokumenata i isprava s ciljem provjere usklađenosti tereta koji brod doprema, nakon što brod napusti luku utovara i krene prema terminalu.
- (3) Korisnik terminala dužan je pridržavati se svih propisanih uvjeta i zahtjeva u odnosu na brod koji dolazi na terminal, uključujući, ali ne ograničavajući se na sigurno izvođenje operacija uplovljavanja, pristajanja, privezivanja, boravka broda u luci i/ili lučkom području, odvezivanja i isplavljanja broda.
- (4) Korisnik terminala dužan je osigurati da su sve njemu povezane osobe, uključujući, ali ne ograničavajući se na brođara, zapovjednika broda, izvođače radova, zaposlenike i/ili ovlaštenike upoznate s obvezama propisanim ovim pravilima te da postupaju u skladu s njima.
- (5) Korisnik terminala dužan je osigurati usklađenost broda s tehničkim uvjetima terminala i uvjetima ovih pravila, prije dolaska broda na terminal, u vrijeme dolaska kao i za vrijeme boravka na terminalu.
- (6) Operator terminala provodi postupke prihvaćanja i dolaska broda na terminal u suradnji s korisnikom terminala i/ili osobom koju je on za to ovlastio, primjenjujući tehnička i sigurnosna pravila, odredbe ovih pravila, važećih međunarodnih konvencija i nacionalnih propisa kojima se uređuje sigurnost plovidbe, pristajanje, sidrenje i boravak u luci i lučkim područjima, za takvu vrstu broda u međunarodnoj plovidbi.
- (7) Brod koji planira dolazak na terminal je dužan pridržavati se međunarodnih standarda i uvjeta koji se primjenjuju za takvu vrstu broda u međunarodnoj plovidbi, uključujući, ali ne ograničavajući se na: *eng. The International Code for the Construction and Equipment of Ships Carrying Liquefied Gases in Bulk (IGC Code), International Gas Code, SOLAS Convention* i međunarodne konvencije prihvaćene u okviru Međunarodne pomorske organizacije (IMO), propisa Republike Hrvatske kao i propisa određenih sukladno registru u koji je brod upisan.
- (8) Brod mora posjedovati sve važeće brodske isprave, svjedodžbe, dozvole i dokumente obvezne za takvu vrstu broda, a prema popisu iz dokumenta *eng. List of Certificates and Documents Required to be Carried on Board Ships*, te potrebne dozvole za ulazak i izvođenje operacija u luci te ispunjavati sve operativne uvjete luke, uvjete nadležne lučke kapetanije i uvjete operatora terminala.
- (9) Korisnik terminala odgovoran je za svaki slučaj u kojem vlasnik i/ili, operator broda, zapovjednik broda ili druga ovlaštena osoba nije ispunila obveze ili uvjete vezane za brod, a zbog čega brodu nije odobren dolazak, uplovljavanje u luku, boravak broda u luci i/ili lučkom području, pristajanje, privez na terminal i/ili drugo sigurno provođenje operacija na ili u vezi s brodom.

Postupak odobrenja broda

Članak 38.

- (1) Operator terminala vodi vlastiti registar odobrenih brodova.
- (2) Korisnik terminala koji želi upisati brod u registar iz stavka 1. ovog članka, dužan je operatoru terminala dostaviti popunjeni obrazac zahtjeva za odobrenje broda, najkasnije 30 dana prije planiranog vremena dolaska broda na terminal.
- (3) Operator terminala provodi postupak odobrenja broda odnosno provjeru tehničke kompatibilnosti broda s terminalom, u skladu s ovim pravilima, i tehničkim uvjetima terminala.
- (4) Operator terminala provjerava isprave, svjedodžbe i dokumentaciju broda te ako je dostavljena sva potrebna dokumentacija koja je ispunjena na odgovarajući način, u roku od pet radnih dana, od zaprimanja urednog zahtjeva za odobrenje broda i potrebne pripadajuće dokumentacije, dostavlja korisniku terminala potvrdu o odobrenju broda i upisuje brod u registar odobrenih brodova operatora terminala.
- (5) Odobrenje brod valjano je dvije godine od izdane potvrde o odobrenju broda. Operator terminala uklanja brod iz registra odobrenih brodova operatora terminala nakon isteka odobrenja broda.
- (6) Nakon što brodu istekne odobrenje te se isti ukloni iz registra odobrenih brodova operatora terminala, korisnik terminala dužan je za predmetni brod ponovno provesti postupak odobravanja broda ukoliko ima namjeru dolaska s predmetnim brodom na terminal.
- (7) Iznimno, operator terminala može odobriti brod za koji je korisnik terminala predao zahtjev izvan roka iz stavka 2. ovog članka, pod uvjetom da zahtjev podnesen najkasnije 15 dana prije planiranog dolaska broda na terminal, kako bi operator terminala imao dovoljno vremena za provedbu svih potrebnih radnji i postupaka vezanih za provjeru broda, u protivnom operator terminala ima pravo odbiti takav zahtjev.
- (8) Operator terminala odbija zahtjev za odobravanjem broda u sljedećim slučajevima:
  1. zahtjev nije podnesen u roku iz stavka 2. ovog članka, ili, kada je primjenjiv, u roku iz stavka 7. ovog članka,
  2. zahtjev je podnijela neovlaštena osoba,
  3. zahtjev nije uredno ispunjen,
  4. uz zahtjev, operatoru terminala nisu dostavljene potrebne isprave, svjedodžbe i druga potrebna i pravilno ispunjena dokumentacija, i/ili
  5. brod nije tehnički prihvatljiv u odnosu na tehničke uvjete terminala.
- (9) U slučaju kada jedan ili više korisnika terminala podnese zahtjev za odobrenje broda, operator terminala provodi postupke odobrenja brodova prema sljedećem rasporedu:

1. prvo provodi postupak odobrenja za onaj brod kojem je u zahtjevu navedeno najskorije vrijeme dolaska na terminal,
  2. zatim provodi postupke odobrenja brodova prema redoslijedu planiranih vremena dolaska brodova na terminal,
  3. zatim provodi postupke odobrenja brodova koji nema naznačeno planirano vrijeme dolaska na terminal.
- (10) U slučaju izmjene podataka , a koji se odnose na IMO broj, državu registracije, isprave, licence, odgovornu osobu društva koje upravlja brodom i/ili vlasnika broda, operator terminala ponovno provodi postupak odobrenja broda.

Postupak prijave broda

Članak 39.

- (1) Korisnik terminala obvezan je najkasnije u roku 10 dana od procijenjenog vremena dolaska broda na terminal, ili odmah po napuštanju luke ukrcaja, ovisno o tome koji trenutak nastupi ranije, dostaviti operatoru terminala uredan zahtjev za prijavu broda.
- (2) Najkasnije po napuštanju luke ukrcaja, korisnik terminala dostavlja operatoru terminala sljedeće isprave, certifikate i drugu dokumentaciju:
  1. tovarni list (engl. *Bill of Lading*),
  2. izvještaj o teretu (engl. *Final Load Report*),
  3. teretni manifest (engl. *Cargo Manifest*),
  4. certifikat porijekla tereta (engl. *Cargo Origin Certificate*),
  5. certifikat o količini tereta(engl. *Cargo Quantity Certificate*),
  6. certifikat o kvaliteti tereta(engl. *Cargo Quality Certificate*),
  7. sigurnosni tehnički list tereta (engl. *Cargo Safety Data Sheet*),
  8. izjavu o aktivnostima broda u luci utovara (engl. *Time Log / Port Timesheet*),
  9. potvrdu zapovjednika broda o primitku dokumenata iz ovog stavka (engl. *Master's Receipt of Documents*).
- (3) Ako izvještaj iz stavka 2. točke 2. ovog članka ne sadrži podatak o metanskom broju, korisnik terminala je dužan osigurati njegov izračun od strane nadzornika i dostaviti ga operatoru terminala zajedno s ostalim ispravama, certifikatima i potrebnom dokumentacijom.
- (4) Korisnik terminala dužan je operatoru terminala dostaviti simulaciju kvalitete tereta i plan istovara tereta, u sljedećim slučajevima:
  1. ako se 20% ili više tereta već nalazilo u spremnicima broda, prije posljednjeg ukrcaja UPP-a, koji se doprema na terminal,
  2. ako operator terminala na temelju stručnog znanja i iskustva procijeni da bi teret koji se doprema, zbog starenja, porijekla i/ili miješanja UPP-a, odnosno drugih

opravdanih razloga mogao odstupati od vrijednosti standardne kvalitete plina utvrđene propisima kojima se određuje kvaliteta plina.

3. u svim drugim opravdanim slučajevima, ako to operator terminala smatra nužnim da bi se osigurao neprekinut, učinkovit i siguran rad terminala.
- (5) Simulaciju iz stavka 4. ovog članka provodi nadzornik, a rezultat simulacije mora sadržavati podatke o fizikalnim svojstvima i parametrima tereta, u skladu s propisima kojima se uređuje standardna kvaliteta plina.
- (6) Operator terminala odbit će zahtjev za prijavu broda ako teret ne udovoljava zahtjevima u pogledu kvalitete UPP-a kao i drugim slučajevima kada nisu ispunjeni uvjeti propisani ovim pravilima.
- (7) Ako korisnik terminala ne dostavi ili dostavi neuredno ispunjen zahtjev za prijavu broda ili ako nakon isteka roka iz stavka 1. ovog članka zatraži izmjene u uredno dostavljenom zahtjevu, koje se odnose na IMO broj, luku ukrcaja ili količinu tereta koja se doprema na terminal, na takav brod se ne primjenjuju odredbe pravila za standardnu količinu tereta.

Procijenjeno vrijeme dolaska broda

Članak 40.

- (1) Korisnik terminala dužan je najkasnije 72 sata prije procijenjenog vremena dolaska broda na terminal, osigurati da zapovjednik broda ili njegov pomorski agent, kroz CIMIS sustav dostavi potrebnu dokumentaciju uključivo s dokumentima skladu s Pravilnikom o redu u luci i Pravilnikom o rukovanju opasnim tvarima u luci i propisima kojima se uređuje pomorstvo.
- (2) Operator terminala, odmah po zaprimanju narudžbe za pretovar, a najkasnije 90 sati prije procijenjenog vremena dolaska broda na peljarsku stanicu s koje kreće peljarenje broda prema luci terminala, obavještava korisnika terminala i zapovjednika broda o točnom satu kada brod mora doći na peljarsku stanicu s koje će krenuti peljarenje broda prema luci terminala.
- (3) Korisnik terminala dužan je osigurati da zapovjednik pravovremeno ažurira podatke o procijenjenom vremenu dolaska broda na peljarsku stanicu s koje će krenuti peljarenje broda prema luci terminala te ih dostavlja operatoru terminala, luci i pomorskom agentu najkasnije u sljedećim rokovima:
  1. 96 sati prije procijenjenog vremena dolaska broda,
  2. 72 sata prije procijenjenog vremena dolaska broda,
  3. 48 sata prije procijenjenog vremena dolaska broda,
  4. 24 sata prije procijenjenog vremena dolaska broda.
- (4) Kada je procijenjeno vrijeme dolaska na peljarsku stanicu manje od 24 sata zapovjednik broda obvezan je najmanje svakih šest sati ažurirati podatke o procijenjenom vremenu dolaska broda na peljarsku stanicu s koje će krenuti peljarenje broda prema luci terminala.

(5) Prilikom ažuriranja podataka o procijenjenom vremenu dolaska broda, zapovjednik broda dužan je operatoru terminala, luci i pomorskom agentu dostaviti sljedeće podatke:

1. temperatura tereta,
2. tlak u brodskim spremnicima UPP-a,
3. količina tereta predviđenog za pretovar u terminal, i
4. informacije o bilo kojem trenutnom ili očekivanom tehničkom ili operativnom nedostatku na brodu, a koji ima ili bi mogao imati utjecaj na ulazak broda u luku, pristajanje broda, privez broda, boravak broda u luci, pretovar UPP-a ili drugu ograničavajuću okolnost.

(6) Ako se dostavljeno procijenjeno vrijeme dolaska broda na peljarsku stanicu značajno izmjeni, korisnik terminala dužan je osigurati da zapovjednik broda o tome, bez odgađanja, obavijesti operatora terminala i luku te dostavi novo procijenjeno vrijeme dolaska broda na terminal.

(7) U slučaju kada se bilo koje dostavljeno procijenjeno vrijeme dolaska broda na peljarsku stanicu produži, operator terminala ima pravo zahtijevati od korisnika terminala prilagodbu dnevnih nominacija.

(8) U slučaju značajnijeg kašnjenja broda na terminal, korisnik terminala čiji brod kasni u dolasku, može:

1. sklopiti pisani sporazum s ostalim korisnicima terminala, kojim se uređuju prava i obveze u vezi s korištenjem usluga terminala, uslijed kašnjenja broda, ili
2. renominirati kapacitete uplinjavanja, odnosno poduzeti druge mjere koje omogućuju ostalim korisnicima terminala nesmetano i uredno korištenje usluga terminala, sukladno odobrenom mjesečnom rasporedu usluga.

(9) Ako su korisnici terminala postigli sporazum iz stavka 8. točke 1. ovog članka, dužni su o tome i sadržaju dogovora, bez odgađanja, obavijestiti operatora terminala.

(10) Operator terminala može dati dopuštenje za dolazak broda izvan vremena dolaska određenog u odobrenom mjesečnom rasporedu usluga, ako su ispunjeni svi sljedeći uvjeti:

1. ispunjeni su svi uvjeti u pogledu narudžbe pretovara tereta u terminal,
2. ispunjeni su svi uvjeti u odnosu na potvrdu o spremnosti,
3. dolazak broda ne utječe na dolazak narednih brodova koji dolaze na terminal, u skladu s mjesečnim rasporedima usluga, i
4. dolazak broda ne ugrožava neprekinut, učinkovit i siguran rad terminala i/ili uredno pružanje usluga.

(11) U slučaju kada operator terminala ne dopusti dolazak broda na terminal po zahtjevu korisnika terminala, kada je to moguće istovremeno određuje novo vrijeme dolaska, sukladno ovim pravilima.

Narudžba za pretovar tereta

Članak 41.

- (1) Korisnik terminala koji doprema teret dužan je, najkasnije 96 sati prije vremena dolaska broda na terminal, operatoru terminala, dostaviti narudžbu za pretovar tereta.
- (2) Ukupna količina UPP-a navedena u narudžbi za pretovar tereta mora biti u skladu s količinama iz mjesečnog rasporeda usluga, pri čemu je najveće dozvoljeno odstupanje do $\pm 2\%$ u odnosu na količine navedene u zahtjevu za prijavu broda.
- (3) Operator terminala odobrava narudžbu za pretovar tereta u kojoj su navedene količine UPP-a u skladu sa stavkom 2. ovog članka, ako su ispunjeni svi sljedeći uvjeti:
  1. odstupanje ne ugrožava neprekinut, siguran i učinkovit rad terminala i/ili uredno pružanje usluga,
  2. odstupanje ne utječu na raspored usluga, uključujući, ali ne ograničavajući se na vrijeme dolaska i/ili vrijeme stajanja brodova drugog korisnika terminala.
- (4) Iznimno od stavka 3. točke 2. ovog članka, operator terminala može odobriti narudžbu za pretovar i u slučaju kada odstupanje utječe na raspored usluga drugog korisnika terminala, uključujući vrijeme dolaska i/ili vrijeme stajanja brodova, pod uvjetom da korisnik terminala koji doprema teret dostavi operatoru terminala pisanu suglasnost na predloženo odstupanje od svih korisnika terminala, na koje predloženo odstupanje utječe.
- (5) U slučaju iz stavka 4. ovog članka, korisnik terminala dužan je dostaviti pisanu suglasnost operatoru terminala najkasnije s narudžbom za pretovar tereta.
- (6) Operator terminala može iznimno odobriti narudžbu za pretovar tereta u kojoj odstupanja prelaze ograničenja iz stavka 2. ovog članka, ako su ispunjeni svi sljedeći uvjeti:
  1. odstupanje ne ugrožava neprekinut, siguran i učinkovit rad terminala i/ili uredno pružanje usluga
  2. ispunjeni su uvjeti iz stavka 5. ovog članka,
  3. operator terminala, korisnik terminala koji doprema teret korisnici terminala na koje odstupanje utječe su postigli dogovor o predloženom odstupanju.
- (7) Operator terminala odobrava narudžbu za pretovar tereta nakon provjere uvjeta propisanih ovim pravilima, te u slučaju ispunjenja svih uvjeta, dostavlja odobrenje korisniku terminala.
- (8) U slučaju kada korisnik terminala koji doprema teret ne dostavi narudžbu za pretovar ili ju ne dostavi u propisanom roku, operator terminala upozorava korisnika terminala te, kada je to primjenjivo, ostavlja naknadni rok koji ne može biti duži od 6 sati, za ispunjenje obveze u vezi s narudžbom za pretovar tereta.
- (9) Ako korisnik terminala ne dostavi narudžbu za pretovar ili ju dostavi nakon naknadnog roka iz stavka 8. ovoga članka, operator terminala ima pravo odbiti dolazak broda na terminal.

(10) Operator terminala ne snosi odgovornost za štetu koju pretrpi bilo koji korisnik terminala zbog odbijanja dolaska ili produljenog vremena stajanja broda ili drugih okolnosti nastalih uslijed propusta korisnik terminala koji nije ispunio sve obveze u vezi s narudžbom za pretovar tereta.

(11) U odnosu na teret, a koji odstupa od dopuštenog odstupanja propisanog stavkom 2. ovog članka ne primjenjuju se odredbe pravila za standardnu količinu tereta.

(12) Operator terminala prihvaća količinu UPP-a naručenu za pretovar u terminal isključivo u skladu s količinama navedenim u narudžbi za pretovar, a koju je odobrio operator terminala.

Potvrda o spremnosti

Članak 42.

(1) Korisnik terminala koji doprema teret dužan je osigurati da zapovjednik broda prije dolaska broda na terminal, dostaviti operatoru terminala potvrdu o spremnosti kojoj prilaže prikaz stanja tereta.

(2) Potvrda o spremnosti dostavlja se u pisanom obliku, odmah nakon ispunjenja svih sljedećih uvjeta:

1. brod je stigao do peljarske stanice s koje će započeti peljarenje prema terminalu, ukrcao pilota i od VTS-a ishodio suglasnost uplovljenja u sektor manevriranja,
2. stanje tereta udovoljava propisanim uvjetima u tehničkim uvjetima terminala i ovim pravilima, što potvrđuje dostavljanjem prikaza stanja tereta,
3. odgovorna osoba luke i nadležne službe su, sukladno propisima kojima se uređuje sigurnost plovidbe, izdale sve potrebne dozvole za dolazak u luku i pristajanje na terminal,
4. korisnik terminala osigurao je da su za brod naručene sve lučke usluge potrebne za pristajanje broda na terminal te mu je spremnost istih potvrđena, i
5. brod je spreman izvesti sve potrebne operacije za pretovar tereta, a korisnik terminala je osigurao da su zapovjedniku broda dana sva potrebna dopuštenja da obavi operaciju pretovara.

(3) Operator terminala potvrđuje zaprimljenu potvrdu o spremnosti koju dostavlja zapovjedniku broda, čime daje korisniku terminala dopuštenje za pristajanje broda na terminal, kada su zadovoljeni svi uvjeti iz stavka 2. ovog članka i kada ne postoje ograničenja i/ili okolnosti koje onemogućuju ili bi mogle onemogućavati pristajanje broda na terminal i/ili pretovar tereta.

(4) Ako uvjeti iz stavka 2. ovoga članka nisu ispunjeni i/ili potvrda o spremnosti nije uredno ispunjena, operator terminala ima pravo odbiti potvrdu o spremnosti i uskratiti dopuštenje pristajanju broda na terminal.

(5) U slučaju kada operator odbije potvrdu o spremnosti, bez odgode obavještava zapovjednika broda i korisnika terminala o razlozima odbijanja i zahtjeva poduzimanje radnji kako bi se ispunili svi propisani uvjeti te dostavu nove potvrde o spremnosti.

(6) Operator terminala ne snosi odgovornost za štetu koju pretrpi bilo koji korisnik terminala uslijed propusta korisnika terminala koji nije ispunio sve obveze u odnosu na ishođenje dopuštenja za dolazak broda, a zbog čega mu je odbijeno pristajanje na terminal.

(7) U slučaju kad operator terminala, temeljem okolnosti opisanih ovim člankom, ne dopusti brodu pristajanje na terminal, obvezan je o tome obavijestiti zapovjednika broda i/ili pomorskog agenta i luku, a odgovorna osoba luke dužna je obavijestiti VTS i nadležnu lučku kapetaniju.

Pravila prednosti pristajanja brodova na terminal

Članak 43.

(1) U slučaju kada dva ili više brodova istovremeno stižu do peljarske stanice na kojoj planiraju ukrcati pilota i započeti peljarenje prema terminalu, operator terminala određuje redoslijed dolazaka i pristajanja na terminal na sljedeći način:

1. prednost u dolasku na terminal i pristajanje daje brodu koji, u odnosu na njegovo vrijeme dolaska dolazi pravovremeno, u skladu s rasporedom usluga,
2. zatim odobrenje za dolazak na terminal i pristajanje daje brodu koji kasni u odnosu na njegovo vrijeme dolaska, u skladu s rasporedom usluga,
3. zatim odobrenje za dolazak i pristajanje na terminal daje brodu koji je uranio, u odnosu na njegovo vrijeme dolaska, pod uvjetom da time ne remeti vrijeme dolaska narednog broda, koji dolazi na terminal u skladu s rasporedom usluga.

(2) Iznimno od pravila iz stavka 1. ovog članka, korisnici terminala mogu dogovoriti drugačiji redoslijed pristajanja, o čemu će dostaviti pisanu obavijest operatoru terminala najkasnije 96 sata prije dolaska prvog od predmetnih brodova na peljarsku stanicu s koje se započinje peljarenje prema terminalu.

(3) Operator terminala prilikom određivanja redoslijeda pristajanja postupa u skladu s obavijesti iz stavka 2. ovog članka, osim u slučaju kada utvrdi da bi takav dogovor ugrozio siguran, učinkovit ili neprekinut rad terminala.

GLAVA 5.

Kvaliteta plina

Parametri kvalitete plina

Članak 44.

(1) Korisnik terminala obvezan je u svakom trenutku osigurati usklađenost parametara kvalitete plina sa standardnom kvalitetom plina određenom sukladno propisima kojima se uređuju zahtjevi u pogledu kvalitete plina.

(2) Iznimno od stavka 1. ovog članka, korisnik terminala dužan je osigurati da metanski broj UPP-a, u trenutku pretovara tereta u terminal, bude najmanje za jednu

jedinicu veći od vrijednosti određene propisima kojima se uređuje standardna kvaliteta plina.

- (3) Korisnik terminala dužan je uzeti u obzir promjenu kvalitete UPP-a tijekom vremena, uključujući, ali ne ograničavajući se na promjene koje mogu nastati tijekom transporta od luke ukrcaja do terminala kao i od trenutka pretovara u terminal sve do trenutka otpreme u transportni sustav.
- (4) Operator terminala ne snosi odgovornost za kvalitetu UPP-a dostavljenog na terminal niti za kvalitetu uplinjenog UPP-a otpremljenog u transportni sustav.
- (5) Korisnik terminala snosi rizik nemogućnosti pretovara UPP-a u terminal i/ili predaje plina u transportni sustav zbog ne ispunjavanja zahtjeva u pogledu kvalitete plina.
- (6) Operator terminala jamči da će u slučaju miješanja različitih UPP-ova u spremnicima terminala, UPP u terminalu, odnosno uplinjeni UPP predan u transportni sustav, udovoljavati zahtjevima u pogledu kvalitete plina, pod uvjetom da korisnik terminala ispuni svoje obveze u vezi s kvalitetom plina, kako su propisane ovim pravilima.

Nestandardni UPP

Članak 45.

- (1) Ako operator terminala ili korisnik terminala ima saznanja ili opravdanu sumnju da UPP koji je dopremljen do terminala ili koji će tek biti dopremljen na terminal ne ispunjava uvjete u pogledu kvalitete plina i smatra se ili će se smatrati nestandardnim UPP-om, dužan je bez odgode o tome obavijestiti drugu stranu.
- (2) Obavijest iz stavka 1. ovog članka mora sadržavati opis utvrđenih ili očekivanih odstupanja kvalitete UPP-a od propisane kvalitete plina, uključujući razinu odstupanja.
- (3) Ako operator terminala ima saznanja i opravdanu sumnju da, obzirom na kvalitetu UPP-a u luci ukrcaja ili drugih razloga, uplinjeni UPP u trenutku otpreme u transportni sustav, vrlo vjerojatno neće udovoljavati zahtjevima kvalitete plina, o tome će bez odgode obavijestiti korisnika terminala.
- (4) Korisnik terminala obvezan je pravovremeno obavijestiti operatora terminala ako planira dopremiti i u terminal pretovariti zaostali UPP, koji se nalazio na brodu prije posljednje luke utovara UPP-a.
- (5) Obavijest iz stavka 4. ovog članka mora sadržavati podatke o količini i kvaliteti zaostalog UPP-a te druge relevantne informacije potrebne za procjenu usklađenosti zaostalog UPP-a s tehničkim uvjetima terminala i zahtjevima u pogledu kvalitete plina.

GLAVA 6.

Pretovar tereta

Radnje pretovara tereta

Članak 46.

(1) Operator terminala dopušta pretovar tereta u terminal kada su ispunjeni svi sljedeći uvjeti:

1. brod je spreman za izvođenje operacija pretovara UPP-a,
2. završen je postupak pregleda i provjere broda radi potvrde tehničke i sigurnosne kompatibilnosti broda s terminalom,
3. završen je postupak provjere u skladu s uvjetima sigurnosno kontrolnog lista,
4. nadzornik je ukrcao na brod ili je korisnik terminala dostavio pisanu suglasnost da se pretovar UPP-a može izvesti bez prisutnosti nadzornika, a operator terminala je prihvatio prijedlog korisnika terminala,
5. stanje tereta koji se pretovaruje iz broda u terminal zadovoljava sve propisane kriterije, u skladu s ovim pravilima i tehničkim uvjetima terminala,
6. ukupna nominacija svih korisnika terminala je iznad minimalne dopuštene stope uplinjavanja UPP-a za cijelo predviđeno vrijeme pretovara UPP-a,
7. terminal je spreman za izvođenje operacija pretovara, sukladno tehničkim, operativnim i sigurnosnim pravilima, i
8. operator terminala je potvrdio da su svi tehnički i sigurnosni preduvjeti za izvođenje pretovara ispunjeni.

(2) Zapovjednik broda i operator terminala koordiniraju i provode operacije pretovara UPP-a u skladu sa važećim tehničkim, operativnim i sigurnosnim pravilima.

(3) Zapovjednik broda i/ili pomorski agent obvezni su tijekom pretovara poštivati naredbe, upute, pravila te druge zahtjeve koje odredi odgovorna osoba luke i/ili operator terminala.

(4) Operator terminala je odgovoran za pravilno i sigurno izvođenje operacija pretovara i ponovnog pretovara, do trenutka odspajanja fleksibilnih cijevi za pretovar UPP-a od terminala.

(5) Operator terminala ne odgovara za štetu koja nastane kao posljedica nepoštivanja naredbi, uputa, pravila ili drugih zahtjeva određenih od strane odgovorne osobe luke ili operatora terminala, sukladno stavku 3. ovoga članka, kao i u slučajevima koji su izvan kontrole operatora terminala.

Mjerenje količina i kvalitete UPP-a tijekom pretovara

Članak 47.

(1) Operator terminala dužan je na terminalu osigurati, koristiti i održavati opremu potrebnu za provođenje propisanih mjerenja i analiza UPP-a.

(2) Sva mjerila, plinski kromatografi i druga mjerna oprema koja se koristi za mjerenje kvalitete i količine UPP-a koji se pretovaruje iz broda u terminal mora biti umjerena i certificirana od strane nezavisnih ovlaštenih laboratorija, sukladno pravilima

struke i prema, u tom trenutku, primjenjivim međunarodnim standardima mjerodavne prakse.

- (3) Korisnik terminala dužan je osigurati da se mjerenje kvalitete i količina UPP-a, za vrijeme pretovara iz broda u terminal, provede sukladno međunarodnim ISO standardima u referentnim uvjetima i sukladno propisima kojima se uređuju postupci uzimanja uzoraka i učestalost uzimanja uzoraka.
- (4) ISO10976:2023 ili noviji odgovarajući standard, smatra se minimalnim preduvjetom koji mora biti ispunjen za određivanja razine UPP-a u spremnicima broda, temperature, tlaka te tehničkih specifikacija za brod.
- (5) Operator terminala dužan je, za vrijeme pretovara UPP-a iz broda u terminal, osigurati mjerenje kvalitete i količina UPP-a pri referentnim uvjetima, sukladno međunarodnim ISO standardima i propisima kojima se uređuju postupci uzimanja uzoraka i učestalost uzimanja uzoraka.
- (6) Operator terminala određuje kemijski sastav plina sukladno normi HRN EN ISO 6974: Prirodni plin - Određivanje sastava i pripadne nesigurnosti pomoću plinske kromatografije.
- (7) Količina pretovarenog UPP-a izračunava se u gornjoj ogrjevnoj vrijednosti.
- (8) Količina pretovarenog UPP-a izražena u gornjoj ogrjevnoj vrijednosti računa se sukladno sljedećoj formuli:

$$E = (V \times d \times H_{m/gcv}) - Q_r - Q_{bog}$$

Gdje je:

E - količina pretovarenog UPP-a izražena u kWh pri gornjoj ogrjevnoj vrijednosti,

V - količina pretovarenog UPP-a izražena u m³,

d - gustoća UPP-a izražena u kg/m³ (kilogram po kubnom metru UPP-a),

$H_{m/gcv}$ - gornja ogrjevna vrijednost mase UPP-a izražena u kWh/kg,

Q_{bog} - energetska vrijednost plina kojeg konzumira brod tijekom pretovara UPP-a izražena u kWh pri gornjoj ogrjevnoj vrijednosti,

Q_r - energetska vrijednost plina vraćenog na brod tijekom pretovara UPP-a izražena u kWh pri gornjoj ogrjevnoj vrijednosti.

Izračuni se provode u gornjoj ogrjevnoj vrijednosti u skladu sa sljedećim uvjetima mjerenja:

- gornja ogrjevna vrijednost na tlaku 1,01325 bar, temperaturi 25° C/0° C.

- (9) Izračun fizikalnih svojstava plina pri referentnim uvjetima provodi se sukladno normi HRN EN ISO 6976:2016 Prirodni plin - Proračun toplinskih vrijednosti, gustoće, relativne gustoće i Wobbeovog broja iz sastava ili novijem standardu koji ga stavlja izvan snage i zamjenjuje.

(10) Izračun svojstava UPP-a provodi se sukladno normi HRN EN ISO 6578:2019 Pothlađeni tekući ugljikovodici - Statičko mjerenje - Postupak izračunavanja ili novijem standardu koji ga stavlja izvan snage i zamjenjuje.

(11) Izračuni se provode bez primjene zaokruživanja, prikazivanjem rezultata na 6 decimalnih mjesta. Konačni rezultati izračuna, utvrđivanja sastava i fizikalnih svojstava plina prikazuju se na sljedeći način:

- molarni udjeli pojedinih komponenti (X_i) prikazuje se na 6 decimalnih mjesta,
- molarna masa pojedinih komponenti (M_i) prikazuje se na 5 decimalnih mjesta,
- molarni volumeni pojedinih komponenti (V_i) prikazuje se na 6 decimalnih mjesta.

(12) Izračun gustoće UPP-a provodi se primjenom revidirane Klosek-McKinely formule i izražava u jedinici kg/m^3 . Gustoća ukapljenog prirodnog plina (d) prikazuje se na 3 decimalna mjesta.

(13) Ogrjevne vrijednosti izražavaju se u MJ/mol (molarna), MJ/kg (masena) te MJ/m³ (volumna). Svi rezultati ogrjevnih vrijednosti prikazuju se na 2 decimalna mjesta.

(14) Faktori korekcije volumena (k_1 , k_2) računaju se sukladno normi HRN ISO 6578:2019 Pothlađeni tekući ugljikovodici -- Statičko mjerenje -- Postupak izračunavanja, i prikazuje na 6 decimalnih mjesta.

(15) Sastav UPP-a koji se vraća na brod u plinovitom stanju, prilikom pretovara UPP-a smatra se 100% metan.

(16) Sav prirodni plin utrošen od strane broda bit će oduzet od ukupno pretovarene količine UPP-a. Izmjerena količina tako utrošenog plina smatra se 100% metan.

Određivanje kvalitete pretovarenog UPP-a

Članak 48.

(1) Kvaliteta pretovarenog UPP-a određuje se kontinuirano online plinskim kromatografom operatora terminala, kao primarnim sustavom, osim u slučaju kada je operator terminala odredio drugačije.

(2) Svi postupci uzorkovanja UPP-a, uključujući uzorkovanje prilikom pretovara UPP-a iz broda u terminal, provode se sukladno standardu ISO 8943:2007 Pothlađeni laki ugljikovodici -- Uzorkovanje ukapljenoga prirodnog plina -- Metode kontinuiranog i povremenog uzorkovanja ili novijem standardu koji ga stavlja izvan snage i zamjenjuje.

(3) Operator terminala kao pomoćni sustav određivanja kvalitete UPP-a koristi metodu uzimanja uzoraka UPP-a. Uzorci UPP-a se, prilikom pretovara, izdvajaju u tri tlačna spremnika (CP/FP), namijenjena za analizu.

(4) Nadzornik kontrolira spremnike uzoraka na početku i završetku pretovara te ih, prema potrebi, zapečaćuje.

- (5) U slučaju kvara primarnog sustava, kvaliteta pretovarenog UPP-a određuje se naknadnom analizom sva tri spremnika uzoraka, u ispitnom laboratoriju koji je akreditiran za metodu analiziranja prema normi HRN EN ISO 6974:2014 ili novijem standardu koji ga stavlja izvan snage i zamjenjuje.
- (6) Operator terminala čuva spremnike uzoraka dok sve strane ne potpišu završni izvještaj o teretu ili, u slučaju podnošenja pisanog prigovora na analizu kvalitete pretovarenog UPP-a, sljedećih 30 dana od dana kada je zaprimio pisani prigovor korisnika terminala.
- (7) Korisnik terminala ima pravo podnijeti pisani prigovor na analizu kvalitete pretovarenog UPP-a u roku od 15 dana, od dana završetka pretovara tereta u terminal.
- (8) U slučaju kada korisnik terminala podnese prigovor na analizu kvalitete pretovarenog UPP-a, operator terminala i korisnik terminala, bez odlaganja, zajednički određuju akreditirani ispitni laboratorij kojem operator terminala dostavlja svoj spremnik uzorka na analizu.
- (9) Troškove analize povodom prigovora snosi podnositelj prigovora. U slučaju kada se utvrdi da je prigovor osnovan, troškove analize snosi operator terminala. Ako rezultati analize, provedene u skladu sa stavkom 9. ovog članka, utvrde odstupanje ogrjevnje vrijednost UPP-a za više od 0.5%, u odnosu na vrijednost utvrđenu od strane operatora terminala, rezultati kvalitete pretovarenog UPP se ispravljaju sukladno utvrđenim odstupanjima. Ispravljani podaci koriste se za izradu završnog izvještaja o teretu.
- (10) Ako rezultati analize, provedene u skladu sa stavkom 9. ovog članka, potvrde ispravnost utvrđene kvalitete UPP-a, kako ju je odredio operator terminala, korisnik terminala obavezan je potpisati završni izvještaj o teretu izrađen na temelju potvrđenih podataka.
- (11) Operator terminala ima pravo zahtijevati naknadu svih troškova, šteta i/ili gubitaka koji su mu nastali kao posljedica podnošenja neosnovanog prigovora na analizu kvalitete UPP-a.
- (12) Ako se kvaliteta UPP-a ne može utvrditi primjenom primarnog i pomoćnog sustava za određivanje kvalitete pretovarenog UPP-a, operator terminala, u prisutnosti nadzornika, određuje kvalitetu UPP-a na temelju izvještaja o teretu i stvarnih uvjeta putovanja, pri čemu se kvaliteta UPP-a utvrđena u luci utovara smatra mjerodavnom i točnom.
- (13) U slučaju iz stavka 13. ovoga članka, za utvrđivanje uvjeta putovanja, operator terminala koristi relevantne povijesne podatke o kvaliteti UPP-a iz iste luke ukrcaja te podatke o putovanjima s istom količinom isparavanja.
- (14) Ako raspoloživi povijesni podaci nisu dostatni za pouzdano određivanje kvalitete pretovarenog UPP-a, primjenjuje se model teoretskog starenja sukladan GIIGNL - LNG Custody Transfer Handbook iz 2017. godine, verziji 5.0 ili njegov noviji model, koji je objavljen i koji je primjenjiv.
- (15) Ako se operator terminala i korisnik terminala usuglase da rezultat dobiven primjenom odredbi iz stavka 15. ovog članka ne osigurava pouzdanu procjenu kvalitete

UPP-a, dužni su u dobroj vjeri, u suradnji s nadzornikom, dogovoriti odgovarajuću metodu za utvrđivanje kvalitete pretovarenog UPP-a.

Završni izvještaj o teretu

Članak 49.

- (1) Po završetku pretovara tereta u terminal, nadzornik izrađuje privremeni izvještaj o teretu koji uključuje podatke o kvaliteti i količini UPP-a pretovarenog u terminal..
- (2) Zapovjednik broda, dužan je nadzorniku dostaviti podatke o količini tereta, uključujući mjerenja preostalog UPP-a, volumena, temperature i tlaka u spremniku broda, kao i druge podatke koje zahtjeva nadzornik, dok je operator terminala dužan dostaviti nadzorniku podatke o kvaliteti UPP-a i količini pretovarenog UPP-a u terminal ili s terminala u brod.
- (3) Nadzornik je dužan izraditi i dostaviti privremeni izvještaj o teretu operatoru terminala u roku od 24 sata nakon dovršetka pretovara tereta.
- (4) Završni izvještaj o teretu, potpisan od strane korisnika terminala i nadzornika mora biti dostavljen operatoru terminala na potpis, bez odgađanja, a najkasnije u roku 10 dana, od dana završetka pretovara.
- (5) Svi izvještaji, nalozi, specifikacije i druga dokumentacija u vezi s rezultatima mjerenja parametara kvalitete UPP-a moraju biti verificirani od strane neovisnog nadzornika.

Obustava i prekid pretovara

Članak 50.

- (1) Operator terminala ovlašten je ne započeti ili prekinuti već započeti pretovar te narediti brodu odvezivanje s terminala, u sljedećim slučajevima:
  1. operator terminala zaprimi naredbu od nadležne lučke kapetanije,
  2. operator terminala zaprimi naredbu od odgovorne osobe luke,
  3. postupak provjere propisanih preduvjeta nije dovršen ili nisu ispunjeni uvjeti iz sigurnosno kontrolnog lista,
  4. brod ne izvršava ili nepravilno izvršava naredbe ili propise nadležne lučke kapetanije, odgovorne osobe luke i/ili operatora terminala, uključujući obveze i uvjete propisane tehničkim uvjetima terminala, ovim pravila ili drugim propisima kojima se uređuje izvođenje aktivnosti u luci i terminalu,
  5. operatora terminala ili odgovorna osoba luke utvrdi da stanje broda ili operacije pretovara predstavljaju opasnost za život ili zdravlje ljudi, nastanak značajne materijalne štete ili mogu uzrokovati onečišćenje okoliša,
  6. dopremljeni teret ne ispunjava uvjete u odnosu na kvalitetu plina i/ili druge parametre propisane ovim pravilima i/ili tehničkim uvjetima terminala, i

7. nastupe ili se postoji velika vjerojatnost nastanka okolnosti predviđenih ovim pravilima i/ili ugovorom o korištenju terminala ili okolnosti koje su izvan kontrole operatora terminala, a koje onemogućuju sigurno i pravilno izvođenje pretovara.
- (2) Operator terminala obustavlja već započeti pretovar u slučaju kada rezultati mjerenja kvalitete plina pokažu da UPP koji se pretovaruje, ne ispunjava zahtjeve u pogledu kvalitete plina i smatra se nestandardnim UPP-om.
- (3) Operator terminala ne odgovara za bilo kakvu izravnu ili neizravnu štetu, prekostojnicu, naknadu izmakle koristi i druge povezane troškove i/ili naknade prema korisniku terminala, njegovim povezanim osobama ili trećim stranama, u sljedećim slučajevima:
1. operator terminala nije započeo pretovar ili je obustavio započeti pretovar ili je poduzeo mjere u skladu s pravilima kojima se uređuju postupanje s nestandardnim UPP-om, kada UPP koji se pretovaruje ne ispunjava propisane zahtjeve u pogledu kvalitete plina.
  2. operator terminala odgodi pretovar ili je pretovar prekinut ili izveden uz prekide zbog okolnosti za koje operator terminala nije odgovoran, niti ih je mogao spriječiti ili kontrolirati.
  3. postojanja drugih okolnosti propisanih ovim pravilima.

Vrijeme stajanja broda

Članak 51.

- (1) Vrijeme stajanja broda na terminalu utvrđuje se kako slijedi:
1. Vrijeme stajanja broda započinje s ranijim od sljedećih događaja:
    - šest sati nakon prihvaćanja potvrda o spremnosti, ili
    - trenutka kada je brod privezan na terminal (*engl. All Fast*)
  2. Vrijeme stajanja broda traje do ranijeg od sljedećih događaja:
    - trenutak kada je nakon pretovara nominiranog tereta zadnja fleksibilna cijev za pretovar odspojena, ili
    - brod se otisne od terminala bez izvršenog pretovara ili bez potpunog pretovara nominiranog tereta.
- (2) U slučaju kada je količina UPP-a koja se pretovaruje u terminal veća od standardne količine tereta, operator terminala određuje okvirno vrijeme stajanja, ovisno o količini tereta nominiranog za pretovar i nominiranoj stopi uplinjavanja za dane kada se očekuje da će brod biti na terminalu, a o čemu temeljem dostavljenog pisanog zahtjeva obavještava korisnika terminala čiji brod dolazi na terminal.

(3) U slučaju kada je količina UPP-a koja se pretovaruje u terminal standardni teret, operator je u obvezi svesti stajanje broda na 40 uzastopnih sati. U slučaju prekoračenja, korisnik je ovlašten zaračunati i naplatiti naknadu za prekostojnicu operatoru terminala sukladno ovim pravilima.

(4) Vrijeme stajanja broda na terminalu produžuje se i smatra se opravdanim u slučaju kada je razlog takvog produljenja neka od sljedećih okolnosti:

1. dolazak, pristajanje, pretovar i/ili odlazak broda s terminala odgođen je ili onemogućen uslijed događaja više sile u luci,
2. pretovar je odgođen ili onemogućen zbog kvarova ili izvanrednih okolnosti na terminalu odnosno brodu, a koje predstavljaju opasnost za život ili zdravlje ljudi, nastanak značajne materijalne štete ili mogu uzrokovati onečišćenje okoliša,
3. nepovoljni vremenski i/ili meteorološko-maritimni uvjeti u luci, koji su u tijeku ili u najavi, za vremensko razdoblje koje je određeno kao vrijeme stajanja broda na terminalu.
4. čeka se dolazak nadzornika i/ili zaprimanje pisane suglasnost korisnika terminala i operatora terminala, kojom se odobrava pretovar bez prisutnosti nadzornika.

(5) U slučaju nastanka okolnosti iz stavka 4. ovoga članka, produženo vrijeme stajanja broda smatra se opravdanim za razdoblje tijekom kojeg traju opisane okolnosti, odnosno za vrijeme koje je potrebno brodu za odlazak s terminala, ponovni dolazak na terminal te izvođenje svih potrebnih aktivnosti za nastavak pretovara tereta, nakon prestanka okolnosti iz stavka 4. ovog članka.

(6) Odmah po završetku pretovara i povezanih operacija, bez odlaganja, brod je obvezan napustiti terminal.

(7) Iznimno, brod može ostati na terminalu, ako nadležna lučka kapetanija i/ili odgovorna osoba luke izda odgovarajuću naredbu.

(8) Ako brod ne napusti terminal u skladu sa stavcima 6. i 7. ovog članka, korisnik terminala snosi odgovornost za svu štetu koju zbog toga pretrpi operator terminala.

GLAVA 7.

Uplinjavanje i otprema UPP-a

Uplinjavanje UPP-a

Članak 52.

(1) Operator terminala uplinjuje količinu UPP-a sukladno potvrđenoj dnevnoj nominaciji korisnika terminala.

(2) Količina energije plina otpremljena korisniku terminala, za pojedini plinski dan, utvrđuje se u iznosu iz u zadnje prihvaćene nominacije ili renominacije.

(3) Operator terminala količinu plina otpremljenu do točke isporuke izračunava zasebno za svakog korisnika terminala i ona je jednaka stvarno raspoređenoj količini plina, izračunatoj sukladno pravilima politike raspodjele prirodnog plina.

Otprema plina u transportni sustav

Članak 53.

(1) Korisnik terminala dužan je osigurati i nominirati odgovarajući kapacitet transportnog sustava kako bi osigurao preuzimanje uplinjenog UPP-a na ulazu u transportni sustav koji ujedno predstavlja izlaz iz terminala.

(2) Iznimno od stavka 1. ovog članka, korisnik terminala može, najkasnije dva radna dana prije početka otpreme uplinjenog UPP-a u transportni sustav, operatoru terminala dostaviti naziv i EIC kod korisnika transportnog sustava koji će u njegovo ime preuzeti uplinjeni UPP iz terminala.

(3) U slučaju iz stavka 2. ovog članka, predmetni korisnik transportnog sustava dužan je osigurati i nominirati kapacitet transportnog sustava na ulazu u transportni sustav koji istovremeno predstavlja izlaz iz terminala.

(4) Operator terminala i operator transportnog sustava uspostavljaju parove između korisnika terminala i korisnika transportnog sustava najkasnije jedan radni dan prije početka otpreme plina u transportni sustav.

Dnevna nominacija

Članak 54.

(1) Operator terminala uplinjava UPP sukladno iznosima iz mjesečnog rasporedu usluga korisnika terminala, osim ako korisnik terminala, u skladu s ovim pravilima, dostavi operatoru terminala drugačiju dnevnu nominaciju ili kada je ovim pravilima propisano drugačije.

(2) Korisnik terminala može operatoru terminala dostaviti dnevnu nominaciju za jedan ili više plinskih dana koja je različita od iznosa utvrđenog u mjesečnom rasporedu usluga.

(3) Nominacija mora sadržavati podatke o iznosu u kWh i podatak o korisniku transportnog sustava koji preuzima uplinjeni UPP na ulazu u transportni sustav, koji istovremeno predstavlja izlaz iz terminala.

(4) Korisnik terminala dužan je dnevnu nominaciju za plinski dan D dostaviti operatoru terminala najkasnije do 13:00 sati na dan D-1, osim u slučaju kada je ovim pravilima propisano drugačije.

(5) Nakon zaprimanja dnevnih nominacija, operator terminala provjerava usklađenost nominacija s mjesečnim rasporedom usluga i utjecaj promjena nominacija na zajednički raspored usluga korisnika terminala.

(6) Operator terminala prihvaća dnevnu nominaciju korisnika terminala, ako su kumulativno ispunjeni sljedeći uvjeti:

1. korisnik terminala je pravovremeno dostavio nominaciju,
2. nominacija je usklađena s mjesečnim rasporedom usluga tog korisnika terminala ili
odstupanje dnevne nominacije od mjesečnog rasporeda usluga ne utječe na zajednički raspored usluga,
3. korisnik terminala ili korisnik transportnog sustava koji preuzima otpremljeni plin je osigurao kapacitet transportnog sustava,
4. uparivanje nominacija operatora terminala i operatora transportnog sustava je uspješno provedeno,
5. ukupna dnevna nominacija svih korisnika terminala u pojedinom plinskom danu je iznad najmanje dopuštene stope uplinjavanja UPP-a i ispod najviše dopuštene stope uplinjavanja UPP-a.

(7) Korisnik terminala ima pravo renominirati prihvaćenu dnevnu nominaciju najkasnije do 4:00 sata u plinskom danu D-1 za plinski dan D. Operator terminala prilikom postupanja s renominacijama, na odgovarajući način, primjenjuje pravila o nominiranju.

(8) Operator terminala nakon isteka roka iz stavka 4., odnosno stavka 7. ovoga članka, kada je primjenjiv, bez odgađanja, obavještava korisnika terminala i operatora transportnog sustava o prihvaćanju nominacije ili odbijanju nominacije, odnosno renominacije.

(9) Nominacija ili zadnja renominacija za određeni plinski dan koju je prihvatio operator terminala smatra se obvezujućom za korisnika terminala.

(10) Ako korisnik terminala dopremi količinu tereta koja se razlikuje od one navedene u mjesečnom rasporedu usluga, dužan je prilagoditi svoje nominacije kako bi uplinio cjelokupni višak UPP-a, odnosno razliku između stvarno dopremljene količine i količine predviđene mjesečnim rasporedom. Ovo usklađenje mora provesti najkasnije do dolaska sljedećeg broda, u skladu s rasporedom usluga.

(11) U slučaju kada operator terminala zaprimi nominacije više korisnika terminala koje u ukupnom iznosu premašuju najveću stopu uplinjavanja za taj plinski dan, prednost pri dodjeli nominacija ima korisnik terminala koji je dopremio teret namijenjen uplinjavanju u tom plinskom danu.

(12) Nakon primjene pravila iz stavka 11. ovog članka, prednost među ostalim korisnicima terminala ima nominacija koja je ranije zaprimljena.

(13) U slučaju istovremene predaje nominacija, prednost ima korisnik terminala čije su ukupne količine plina u najmanjem odstupanju od godišnjeg rasporeda usluga.

Nominiranje količina plina za vrijeme pretovara

Članak 55.

- (1) Korisnik terminala obavezan je dostaviti operatoru terminala dnevnu nominaciju za plinske dane u kojima se provodi pretovar tereta s broda u terminal.
- (2) Iznimno od rokova za dostavu nominacija iz članka 54. ovih pravila, korisnik terminala dužan je dostaviti nominaciju, za plinske dane u kojima provodi pretovar, najkasnije s dostavom narudžbe za pretovar tereta.
- (3) Korisnicima terminala nije dozvoljeno nominirati količine plina manje od onih predviđenih mjesečnim rasporedom usluga tijekom pretovara, osim korisniku terminala koji je dopremio teret. Iznimno, ostali korisnici terminala mogu nominirati manju količinu, ako ishode suglasnost korisnika terminala koji je dopremio teret.
- (4) Operator terminala prihvaća nominaciju iz stavka 1. ovog članka pod uvjetom da je ukupna dnevna nominacija svih korisnika terminala, tijekom cjelokupnog vremena stajanja broda na terminalu, iznad minimalne dopuštene stope uplinjavanja.

Odbijanje i prilagodba nominacija od strane operatora terminala

Članak 56.

- (1) U slučaju kada operator terminala odbije dnevnu nominaciju, korisnik terminala ima pravo dostaviti novu, ispravljenu nominaciju, unutar rokova za nominiranje ili renominiranje.
- (2) Ako nakon odbijanja dnevne nominacije ili renominacije, korisnik terminala ne dostavi ispravljenu nominaciju, operator terminala ima pravo uskladiti nominaciju korisnika terminala sukladno mjesečnom rasporedu usluga i tehničkim uvjetima terminala i eventualnom odstupanju.
- (3) Operator terminala je ovlašten prilagoditi dnevnu nominaciju korisnika terminala u slučajevima kada utvrdi da odstupanja u nominiranim količinama plina u odnosu na količine iz mjesečnog rasporeda usluga utječu na pouzdan, učinkovit i siguran rad terminala, a posebice kada takva odstupanja mogu dovesti do:
  1. neusklađenosti sa zajedničkim godišnjim rasporedom usluga,
  2. nemogućnosti prihvata brodova prema usvojenom rasporedu usluga,
  3. nemogućnosti izvođenja pretovara tereta, ili
  4. nemogućnosti ispunjenja drugih obveza operatora terminala.
- (4) U slučaju kada je operator terminala prilagodio nominaciju, zbog razloga iz stavka 2. ovog članka, bez odgađanja, obavještava korisnika terminala o prilagodbama nominacije, navodeći razloge i opseg prilagodbe.
- (5) U slučaju ograničenja ili prekida pružanja usluga terminala i/ili u slučaju izvanredne situacije koja uzrokuje ograničenja ili prekide usluga na transportnom sustavu, korisnik terminala obavezan je, na poziv i u roku koji odredi operator terminala, dostaviti izvanrednu unutardnevnu renominaciju s usklađenim količinama plina.
- (6) Ako korisnik terminala ne dostavi izvanrednu unutar dnevnu renominaciju u roku koji je odredio operator terminala, operator terminala je ovlašten samostalno provesti izvanrednu unutar dnevnu renominaciju, u ime i za račun korisnika terminala.

(7) U slučaju iz stavka 6. ovog članka, operator terminala, bez odgađanja, obavještava korisnika terminala o svakoj izvanrednoj unutar dnevnoj renominaciji koju je proveo u njegovo ime i za njegov račun.

(8) U svakom slučaju kada operator terminala odbije ili prilagodi nominaciju korisnika terminala zbog razloga propisanih ovim pravilima, operator terminala poduzima odgovarajuće mjere kako bi pravovremeno uskladio nominaciju na ulazu u transportni sustav koji istovremeno predstavlja izlaz iz terminala, u ime korisnika terminala.

V. Nestandardne usluge

Cijena nestandardnih usluga

Članak 57.

Cijene nestandardnih usluga određene su cjenikom nestandardnih usluga operatora terminala.

Trgovanje na sekundarnom tržištu

Članak 58.

(1) Na sekundarnom tržištu mogu trgovati registrirani korisnici terminala i/ili korisnici terminala

(2) Trgovanje na sekundarnom tržištu se provodi u skladu s ovim pravilima i propisima kojima se uređuje trgovina i sektor plina u Republici Hrvatskoj.

(3) Korisnici terminala ovlašteni su trgovati na sekundarnom tržištu na sljedeći način:

1. prijenosom kapaciteta uplinjavanja,
2. prijenosom prava korištenja ugovorenog kapaciteta uplinjavanja, ili
3. trgovanjem UPP-a uskladištenim u spremnicima terminala.

(4) Predmet trgovanja iz stavka 3. točke 1. i 2. ovoga članka može biti isključivo ugovoreni kapacitet uplinjavanja koji je korisnik terminala stekao temeljem ugovora o korištenju terminala.

(5) Pravila kojima se uređuju obveze u vezi sa sredstvom osiguranja plaćanja za korištenje terminala i u vezi sa sredstvom osiguranja plaćanja za buduće korištenje terminala, kada je ono primjenjivo, na odgovarajući način se primjenjuju na transakcije kapaciteta uplinjavanja na sekundarnom tržištu, osim ako je ovim pravilima propisano drugačije.

(6) Registrirani korisnik terminala koji ima namjeru trgovati na sekundarnom tržištu, a nema sklopljen ugovor o zajedničkom korištenju terminala, dužan je prije trgovanja pristupiti ugovoru o zajedničkom korištenju terminala.

(7) Registrirani korisnik koji ima namjeru trgovati na sekundarnom tržištu dužan je operatoru terminala dostaviti obavijest o postignutom dogovoru u vezi s jamstvom za zajedničko korištenje terminala s ostalim korisnicima terminala, najkasnije prilikom dostave ugovora o transakciji na sekundarnom tržištu.

(8) Iznimno od obveze dostave obavijesti iz stavka 7. ovog članka, registrirani korisnik terminala može u propisanom roku, operatoru terminala, dostaviti pisanu obavijest, potpisanu od strane prenositelja, kojom prenositelj jamči za stjecatelja, u pogledu obveza koje proizlaze iz zajedničkog korištenja terminala, u odnosu na predmet trgovanja.

(9) Pravila kojima se uređuju obveze u vezi s jamstvom za zajedničko korištenje terminala, na odgovarajući način se primjenjuju na predmete transakcija na sekundarnom tržištu.

(10) Operator terminala je ovlašten odbiti transakciju na sekundarnom tržištu ako utvrdi sljedeće:

1. transakcija ugrožava ili bi mogla ugroziti siguran, učinkovit ili neprekinut rad terminala ili uredno pružanje usluga, i/ili
2. sudionici transakcije nisu dostavili odgovarajuća sredstva osiguranja plaćanja operatoru terminala.
3. registrirani korisnik terminala nije pristupio ugovoru o zajedničkom korištenju terminala i/ili nije dostavio operatoru terminala obavijesti iz stavka 7. ili 8. ovog članka.

Prijenos kapaciteta uplinjavanja

Članak 59.

(1) Prijenosom kapaciteta uplinjavanja, prenositelj na stjecatelja prenosi sva prava i obveze koja proizlaze iz ugovora o korištenju terminala u odnosu na kapacitet uplinjavanja koji je predmet prijenosa.

(2) Prijenos kapaciteta uplinjavanja ne utječe na ostala prava i obveze prenositelja, koja proizlaze iz ugovora o korištenju terminala, a koja nisu obuhvaćena prijenosom.

(3) Prije prijenosa kapaciteta uplinjavanja, stjecatelj je obvezan operatoru terminala dostaviti ispunjeni i obostrano potpisani ugovor o prijenosu i odgovarajuće sredstvo osiguranja plaćanja za kapacitet koji je predmet prijenosa, u skladu s ovim pravilima.

(4) U slučaju kada prijenos kapaciteta uplinjavanja uključuje promjenu obveznika dopreme tereta, prenositelj i stjecatelj su dužni, istovremeno s predajom ugovora o transakciji na sekundarnom tržištu dostaviti operatoru terminala i prijedlog izmjena godišnjeg i/ili mjesečnog rasporeda usluga, usklađen u odnosu na izmjene obveznika dopreme.

(5) Operator terminala vraća prenositelju sredstvo osiguranja plaćanja, kada su ispunjeni svi sljedeći uvjeti:

1. stjecatelj je dostavio operatoru terminala odgovarajuće sredstvo osiguranja plaćanja za predmet prijenosa,
2. prenositelj je uredno ispunio sve svoje obveze koje proizlaze iz ili su u vezi s ugovorom o korištenju terminala,
3. prenositelj je dostavio novo sredstvo osiguranja plaćanja, za preostali dio kapaciteta uplinjavanja koji nije predmet prijenosa, u skladu s uvjetima propisanim ovim pravilima.
4. operator terminala raspolaže odgovarajućim sredstvima osiguranja za sve prenesene i preostale kapacitete prenositelja i stjecatelja, sukladno odredbama ovih pravila.

(6) Prijenos kapaciteta uplinjavanja je valjan i u slučaju raskida ili prestanka ugovora o korištenju terminala između prenositelja i operatora terminala, pod uvjetom da je predmetni prijenos proveden sukladno ovim pravilima, prije prestanka ili raskida ugovora.

Prijenos prava korištenja kapaciteta uplinjavanja

Članak 60.

(1) Prijenosom prava korištenja kapaciteta uplinjavanja prenositelj prenosi pravo korištenja ugovorenog kapaciteta uplinjavanja na stjecatelja, dok sva ostala prava i obveze koja se odnose na predmetni kapacitet ostaju na prenositelju, sukladno ugovoru o korištenju terminala i pravilima korištenja terminala.

(2) Prenositelj ograničava vlastito korištenje kapaciteta uplinjavanja koji je predmet prijenosa, isključivo u okviru međusobnog odnosa sa stjecateljem, pri čemu sve obveze i odgovornosti prema operatoru terminala, u odnosu na ugovoreni kapacitet, u cijelosti ostaju na prenositelju.

(3) Stjecatelj prava korištenja kapaciteta uplinjavanja ovlašten je koristiti kapacitet uplinjavanja ugovoren od strane prenositelja, sukladno pravilima korištenja terminala te pod uvjetima i obvezama koji se primjenjuju na prenositelja.

(4) U slučaju raskida ili prestanka ugovora o korištenju terminala sklopljenog između prenositelja i operatora terminala, stjecatelj gubi pravo korištenja prenesenog kapaciteta uplinjavanja.

Trgovanje UPP-om uskladištenim u spremnicima terminala

Članak 61.

(1) Trgovanje UPP-om uskladištenim u spremnicima terminala je prijenos vlasništva nad UPP-om s jednog korisnika terminala na drugog, temeljem

kupoprodajnog ili drugog pravnog posla, sklopljenog između korisnika terminala, u skladu s pravilima korištenja terminala i važećim propisima.

(2) Transakcije trgovanja podliježu uvjetima propisanim ovim pravilima i moraju biti provedene u skladu s tehničkim i ugovornim uvjetima korištenja terminala.

(3) Trgovanje UPP-om uskladištenim u spremnicima terminala može, ali ne mora, obuhvaćati i trgovanje pripadajućim kapacitetom uplinjavanja.

(4) Iznimno, korisnik terminala koji nema ugovoren odgovarajući kapacitet uplinjavanja, obvezan je istovremeno s prijenosom UPP-a osigurati prijenos pripadajućeg kapaciteta uplinjavanja, kako bi se osigurala usklađenost s tehničkim uvjetima terminala i pravilima korištenja terminala.

(5) Operator terminala obvezan je evidentirati svaku transakciju trgovanja UPP-om u spremnicima terminala i ažurirati podatke o količinama UPP-a za korisnike terminala, uključujući korisnika koji je prodavatelj i korisnika koji je kupac UPP-a.

Odobrenje trgovanja na sekundarnom tržištu

Članak 62.

(1) Korisnici terminala koji trguju na sekundarnom tržištu obvezni su dostaviti obostrano potpisani ugovor o trgovinskoj transakciji, na odobrenje, operatoru terminala.

(2) Transakcija trgovine na sekundarnom tržištu smatra se dovršenom tek nakon što ju odobri operator terminala.

(3) Korisnici terminala dužni su dostaviti, obostrano potpisan ugovor operatoru terminala, najkasnije pet radnih dana prije dana planiranog prijenosa.

(4) Prenositelj i/ili stjecatelj ima pravo odustati od trgovinske transakcije na sekundarnom tržištu do trenutka kada operator terminala odobri ugovor o trgovinskoj transakciji na sekundarnom tržištu.

(5) Operator terminala odbija trgovinsku transakciju na sekundarnom tržištu u sljedećim slučajevima:

1. prenositelj i/ili stjecatelj nije registrirani korisnik ili korisnik terminala,
2. operator terminala nije zaprimio obostrano potpisan ugovor o trgovanju na sekundarnom tržištu,
3. operator terminala nije zaprimio valjano sredstvo osiguranja plaćanja od prenositelja i/ili stjecatelja,
4. ugovor o trgovanju na sekundarnom tržištu nije usklađen s odredbama ugovora o korištenju terminala,
5. prenositelj i/ili stjecatelj nije uredno ispunio sve svoje obveze koje proizlaze iz ili su u vezi s ugovorom o korištenju terminala, primjerice, ali ne ograničavajući se na dospjele obveze plaćanja naknada za korištenje terminala, za razdoblje do prijenosa,

6. stjecatelj nije pristupio ugovoru o zajedničkom korištenju terminala i/ili dostavio obavijest kojim se regulira sredstvo osiguranja plaćanja za zajedničko korištenje terminala, sukladno ovim pravilima,
- (6) Nakon što operator terminala odobri trgovanje, dostavlja prenositelju i stjecatelju pisanu obavijest o odobrenju trgovinske transakcije, koja postaje sastavni dio ugovora o korištenju terminala.

Prodaja plina korisnika terminala u otvorenom postupku

Članak 63.

- (1) U slučaju prestanka ugovornog odnosa korisnika terminala i operatora terminala, bez obzira na pravni temelj prestanka, korisnik terminala dužan je osigurati uplinjavanje, otpremu i/ili na drugi odgovarajući način zbrinuti cjelokupne količine UPP-a uskladištenog u terminalu, a koji je u njegovom vlasništvu, do trenutka prestanka ugovornog odnosa.
- (2) Ako korisnik terminala ne postupi sukladno stavku 1. ovoga članka, operator terminala ima pravo, u otvorenom postupku, prodati plin koji nije pravovremeno zbrinut, najpovoljnijem ponuditelju.
- (3) Prihod ostvaren prodajom plina u otvorenom postupku, operator terminala koristi, najprije za namirenje svojih potraživanja koje ima prema korisniku terminala iz stavka 1. ovoga članka, primjerice, ali ne isključivo, temeljem:
1. potraživanja za nestandardnu uslugu prodaje UPP-a ili uplinjenog UPP-a u otvorenom postupku,
  2. potraživanja temeljem pruženih usluga za korištenje terminala, za vrijeme trajanja ugovora o korištenju terminala,
  3. potraživanja za fizičko i virtualno skladištenje i upravljanje preostalim količinama UPP-a, nakon prestanka ugovora o korištenju terminala,
  4. naknade štete zbog raskida ugovora o korištenju terminala,
  5. ostalih potraživanja koja proizlaze iz pruženih usluga i/ili drugih osnova temeljenih na ili u vezi s korištenjem terminala.
- (4) Nakon namirenja svih troškova iz stavka 3. ovog članka, operator terminala preostali iznos prihoda od prodaje predaje korisniku terminala čiji plin je prodao u otvorenom postupku.

Pražnjenje spremnika terminala

Članak 64.

- (1) Operator terminala ovlašten je poduzeti mjere u svrhu pražnjenja spremnika terminala, u svim slučajevima kada je to nužno za osiguranje sigurnog, učinkovitog i

neprekinutog rada terminala, pri čemu ugroza mora biti takve jačine i naravi da zahtijeva hitno djelovanje..

(2) Operator terminala je ovlašten isprazniti spremnike terminala uplinjavanjem UPP-a i otpremom u transportni sustav, uklanjanjem UPP-a iz spremnika ili na drugi odgovarajući način, primjerice, ali ne ograničavajući se isključivo na sljedeće slučajeve:

1. spremnici terminala nisu dovoljno prazni za prihvata tereta broda koji dolazi na terminal, u skladu s rasporedom usluga, zato što jedan ili više korisnika terminala nisu koristili kapacitet uplinjavanja sukladno rasporedu usluga,
2. kvaliteta UPP-a u spremnicima terminala ne udovoljava propisanoj kvaliteti plina ili se parametri kvalitete plina približavaju dozvoljenim granicama standardne kvalitete plina,
3. uklanjanje UPP-a je nužno radi zaštite života ili zdravlja ljudi, zaštite okoliša ili sprječavanja značajne materijalne štete na imovini operatora terminala ili korisnika terminala.

(3) Operator terminala poduzima sve razumne mjere kako bi s korisnicima terminala uskladio provođenje mjera predviđenih ovim člankom, s ciljem smanjenja rizika i gubitaka za sve uključene strane.

(4) Ako operator terminala utvrdi prisutnost nestandardnog UPP-a u spremnicima terminala, koji je u vlasništvu više korisnika terminala, dužan je identificirati korisnika ili korisnike terminala čije su radnje ili propusti uzrokovali nestandardni UPP.

(5) Operator terminala obavještava odgovornog korisnika terminala o utvrđenim činjenicama, razlozima nastanka nestandardnog UPP-a i mogućim posljedicama koje iz toga proizlaze.

(6) Korisnik terminala koji je odgovoran za nastanak nestandardnog UPP-a dužan je snositi svu štetu i/ili troškove nastale u vezi s uklanjanjem nestandardnog UPP-a, uključujući troškove uklanjanja, prekida rada terminala te sve druge povezane troškove, sukladno pravilima korištenja terminala i važećim propisima.

(7) Korisnik terminala kojeg operator terminala smatra odgovornim za nestandardni UPP ima pravo podnijeti prigovor na odluku operatora terminala kojom mu se utvrđuje odgovornost.

(8) Korisnik terminala dužan je podnijeti operatoru terminala prigovor u pisanom obliku, najkasnije u roku od tri dana, od dana kada mu je operator terminala dostavio pisanu obavijest o utvrđenoj odgovornosti.

(9) Prigovor korisnika terminala mora sadržavati jasno navedene razloge osporavanja odluke operatora terminala te odgovarajuće dokaze ili argumente na kojima se osporavanje temelji.

(10) Korisnik terminala kojem se pripisuje odgovornost za nestandardni UPP i operator terminala, dužni su u roku od 10 dana od dana podnošenja prigovora, zajednički odabrati akreditirani laboratorij koji će provesti analizu kvalitete UPP-a.

(11) Ako je prigovor podnijelo više korisnika terminala, koji se u propisanom roku nisu uspjeli dogovoriti o izboru akreditiranog laboratorija, operator terminala donosi odluku o izboru laboratorija.

(12) U slučaju prigovora korisnika terminala, operator terminala donosi konačnu odluku o odgovornosti za nestandardni UPP, na temelju rezultata analize kvalitete UPP-a akreditiranog laboratorija.

(13) Troškove analize povodom prigovora snosi podnositelj prigovora. U slučaju kada se utvrdi da je prigovor osnovan, troškove analize snosi operator terminala

(14) U slučajevima predviđenima ovim člankom, operator terminala prodaje plin sukladno pravilima o prodaji plina u otvorenom postupku prodaje, odnosno na drugi odgovarajući način, kada priroda ugroze ili posljedice nepostupanja zahtijevaju hitne mjere zbog kojih bi nastala znatna ili nepopravljiva šteta.

(15) UPP koji je uplinjen i otpremljen ili na drugi način zbrinut iz spremnika terminala, na odgovarajući način se odbija od virtualno uskladištenih količina UPP-a korisnika terminala.

Ponovni pretovar UPP-a iz terminala u brod ili kamion za prijevoz UPP-a

Članak 65.

(1) Operator terminala pruža uslugu ponovnog pretovara UPP-a, koja uključuje sljedeće nestandardne usluge:

1. ponovni pretovar UPP-a iz terminala u brod za prijevoz UPP-a,
2. ponovni pretovar UPP-a iz terminala u kamion za prijevoz UPP-a.

(2) Operator terminala pruža uslugu ponovnog pretovara UPP-a isključivo pod uvjetom da takva usluga ne ometa uredno i neprekinuto pružanje usluga prihvata i otpreme UPP-a, sukladno odredbama ovih pravila.

(3) Na nestandardnu uslugu ponovnog pretovara UPP-a u brod primjenjuju se, na odgovarajući način, odredbe ovih pravila, tehnički uvjeti terminala, sigurnosna pravila i važeći propisi.

(4) Na nestandardnu uslugu ponovnog pretovara UPP-a iz terminala u kamion primjenjuju se, na odgovarajući način, odredbe ovih pravila, tehnički uvjeti terminala za ponovni pretovar UPP-a u kamion, sigurnosna pravila, važeći propisi te komercijalni uvjeti za ponovni pretovar UPP-a u kamion.

(5) Korisnik terminala koji namjerava koristiti uslugu ponovnog pretovara UPP-a dužan je:

1. prilikom sastavljanja plana godišnjeg rasporeda usluga, obavijestiti operatora terminala o namjeri korištenja usluge ponovnog pretovara u brod,
2. ishoditi prethodno odobrenje operatora terminala, u propisanom roku.

3. prilikom sastavljanja plana mjesečnog rasporeda usluga, naznačiti projekciju kapaciteta uplinjavanja i projekciju količina UPP-a za ponovni pretovar u brod, kao i planirano vrijeme dolaska broda za ponovni pretovar,
  4. prilagoditi svoje ukupne kapacitete koje čine uplinjene količine UPP-a te ponovno pretovarene količine UPP-a u brodove ili kamione, s projekcijom uplinjavanja iz rasporeda usluga korištenja terminala.
- (6) Korisnik terminala koji namjerava koristiti nestandardnu uslugu ponovnog pretovara UPP-a u brod ili kamion dužan je osigurati da brod i/ili kamion ispunjavaju sve tehničke i sigurnosne zahtjeve propisane tehničkim uvjetima terminala, odnosno tehničkim uvjetima terminala za ponovni pretovar UPP-a u kamion.
- (7) Po dolasku kamiona u luku, odgovorna osoba luke i/ili operator terminala, ima pravo provesti preglede opreme vozača kamiona, kamiona i pripadajuće prikolice kamiona te druge opreme radi utvrđivanja tehničke i sigurnosne kompatibilnosti kamiona s FSRU-om i ostalim dijelovima terminala, u cilju sprečavanja ugroze zdravlja i sigurnosti ljudi, zaštite imovine i očuvanja okoliša.
- (8) Korisnik terminala odgovoran je u slučaju kada on sam ili s njime povezana osoba ne ispuni propisane obveze i/ili uvjete za odobrenje kamiona, što rezultira onemogućavanjem ulaska u luku i na terminal ili neizvršenjem ponovnog pretovara UPP-a u kamion.
- (9) Tijekom pretovara UPP-a s broda u terminal ili ponovnog pretovara iz terminala u brod, zabranjeno je istodobno obavljati ponovni pretovar UPP-a iz terminala u kamion.
- (10) Kamion je obvezan, po završetku ponovnog pretovara UPP-a, napustiti terminal bez odgađanja. Iznimno, kamion može ostati na terminalu ako nadležna lučka kapetanija i/ili odgovorna osoba luke izda drugačiju naredbu ili ako operator terminala odobri drugačiji postupak napuštanja terminala.
- (11) Operator terminala ne snosi odgovornost za bilo kakvu izravnu ili neizravnu štetu, uključujući prekostojnicu, naknadu izmakle koristi ili slične troškove koji nastanu korisniku terminala, ili s njime povezanom, trećoj osobi, koji nastanu zbog organizacije i/ili provedbe ponovnog pretovara, uključujući odgodu, prekid ili prekide u izvođenju ponovnog pretovara, kada su takve okolnosti uzrokovane razlozima za koje operator terminala nije niti može biti odgovoran.

Izvanredna inventura na zahtjev korisnika terminala

Članak 66.

- (1) Korisnik terminala ima pravo podnijeti zahtjev operatoru terminala za provođenje izvanredne inventure količina UPP-a uskladištenog u terminalu, pod uvjetima propisanim ovim pravilima i politikom raspodjele prirodnog plina.

(2) Troškove izvanredne inventure snosi korisnik terminala koji je zatražio njezino provođenje, osim ako rezultati izvanredne inventure utvrde prekoračenje dozvoljenog gubitka UPP-a, u kojem slučaju troškove snosi operator terminala.

VI. Izmjene, ograničenja i prekid pružanja usluga

Opća pravila izmjene, ograničenja i prekida pružanja usluga

Članak 67.

(1) Operator terminala ima pravo izmijeniti, ograničiti ili prekinuti pružanje usluga u skladu s uvjetima i postupcima uređenim ovim pravilima kao i propisima kojima se uređuje tržište plina.

(2) Operator terminala ovlašten je izmijeniti način i vrijeme pružanja usluga, uključujući, ali ne ograničavajući se na kapacitet uplinjavanja, raspored dolaska brodova, nominacije i pružanje nestandardnih usluga korisnicima terminala, u sljedećim slučajevima:

1. kada dođe do prekida ili ograničenja pružanja usluga zbog okolnosti utvrđenih ovim pravilima,
2. u slučaju raskida ugovora o korištenju terminala barem jednog korisnika terminala,
3. zbog nastanka rizika koji ugrožava neprekinut, učinkovit i siguran rad terminala, a priroda ugroze ili posljedice ne postupanja zahtijevaju hitne mjere, radi sprječavanja značajne ili nepopravljive šteta.

(3) Operator terminala provodi mjere iz stavka 2. ovoga članka tako da, u najvećoj razumnoj mjeri, umanjuje utjecaj na raspored usluga korisnika terminala čije radnje ili postupanja nisu uzrok predmetnih promjena.

(4) U slučaju izmjena, ograničenja ili prekida pružanja usluga, operator terminala, bez odgađanja, a najkasnije u roku od 24 sata, dostavlja korisniku terminala pisanu obavijest o razlozima, opsegu i predviđenom trajanju ograničenja ili prekida pružanja usluga, kao i svakoj promjeni u pogledu rasporeda usluga, osim ako ovim pravilima nije propisano drugačije.

(5) Ako okolnosti to omogućuju, operator terminala ostavlja korisniku terminala primjeren rok za prilagodbu opsega korištenja usluga sukladno uvjetima izmjena, ograničenja ili prekida pružanja usluga.

(6) Korisnik terminala dužan je postupiti sukladno uputama navedenim u obavijesti operatora terminala, uključujući prilagoditi svoje aktivnosti i uskladiti ih s izmijenjenim rasporedom usluga.

(7) Korisnik terminala dužan je, na zahtjev operatora terminala, napraviti izvanrednu unutar-dnevnu renominaciju u istom plinskom danu i prilagoditi količine plina koje će se otpremiti u transportni sustav, kako bi iste bile usklađene s okolnostima ograničenja ili prekida pružanja usluga.

(8) Operator terminala odgovoran je za svaku štetu koja nastane korisnicima terminala, u slučaju kada je ograničenje ili prekid pružanja usluga izravna posljedica njegove krivnje.

Ograničenje ili prekid pružanja usluga zbog okolnosti koje se mogu pripisati odgovornosti korisnika terminala

Članak 68.

(1) Operator terminala ograničava ili prestaje pružati usluge zbog okolnosti koje se mogu pripisati odgovornosti korisnika terminala, u sljedećim slučajevima:

1. brod ili kamion ne ispunjava zahtjeve tehničkih uvjeta terminala,,
2. brod ili kamion nema sva potrebna odobrenja i/ili nisu provedene i/ili zadovoljene sve provjere propisane ovim pravilima i/ili tehničkim uvjetima terminala,
3. brod nije pravovremeno dostavio teret u vrijeme određeno rasporedom usluga i zaprimljenom informacijom o potrebnom satu dolaska,
4. kvaliteta UPP-a na brodu ne udovoljava zahtjevima u pogledu kvalitete plina,
5. kvaliteta UPP-a na terminalu ne udovoljava zahtjevima u pogledu kvalitete plina,
6. radnje pretovara tereta nije moguće provesti zbog propusta korisnika terminala,
7. korisnik terminala nije osigurao preuzimanje uplinjenog UPP-a na ulazu u transportni sustav, koji istovremeno predstavlja izlaz iz terminala,
8. korisnik terminala nije uredno podmirio sve dospjele obveze po osnovi usluga korištenja terminala i/ili nije dostavio i/ili osigurao odgovarajuće sredstvo osiguranja plaćanja,
9. korisnik terminala više ne ispunjava uvjete u pogledu energetskeg subjekta zbog gubitka energetske dozvole ili prestanka njezina važenja.

(2) Operator terminala je ovlašten ograničiti ili prestati pružati usluge zbog ne ispunjavanja drugih uvjeta i obveza korisnika terminala, propisanih ovim pravilima, ugovorom o korištenju terminala i/ili ugovorom o zajedničkom korištenju terminala.

(3) U slučaju prekida ili ograničenja pružanja usluga uslijed okolnosti propisanih ovim člankom, korisnik terminala zadržava obveze prema operatoru terminala, uz primjenu sljedećih pravila:

1. korisnik terminala dužan je podmiriti operatoru terminala sve troškove i štetu nastalu zbog prekida i/ili ograničenja, kao i troškove povezane s nastavkom pružanja usluga,

2. korisnik terminala dužan je podmiriti operatoru terminala sva potraživanja nastala tijekom trajanja prekida ili ograničenja pružanja usluga, uključujući naknadu za korištenje terminala i zatezne kamate obračunate na dospjela dugovanja, bez obzira na to što korisnik terminala nije koristio usluge tijekom tog razdoblja,
  3. korisniku terminala kojem su usluge prekinute ili ograničene nije dozvoljeno ugovarati kapacitet uplinjavanja, tijekom trajanja prekida ili ograničenja.
- (4) Iznimno od , stavka 4. točke 3. ovog članka, operator terminala može u obavijesti o prekidu ili ograničenju usluga odobriti korisniku terminala da trguje na sekundarnom tržištu.

Izmjene, ograničenje ili prekid pružanja usluga zbog okolnosti koje se ne mogu pripisati odgovornosti korisnika terminala ili operatora terminala

Članak 69.

Operator terminala ovlašten je izmijeniti, ograničiti ili prekinuti pružanje usluga kada je to nužno radi zaštite javnog interesa, osiguravanja neprekinutog i sigurnog rada terminala i u slučajevima kada je to izrijekom predviđeno ovim pravilima, propisima kojima se uređuje područje pomorstva, energije, energetskih djelatnosti i tržište plina, kao i odredbama ugovora o korištenju terminala ili ugovora o zajedničkom korištenju terminala, uključujući, ali ne ograničavajući se na sljedeće slučajeve:

1. kada je to nužno radi sprječavanja nesreća u luci, na terminalu, brodu ili kamionu, te kada je to nužno za sprječavanje opasnosti za život ili zdravlje ljudi, okoliš i/ili imovinu,
2. u slučajevima više sile, neovlaštenih i opasnih radnji trećih osoba, nesreća, nezgoda, tehničkih kvarova na terminalu, brodu ili kamionu i s njima povezane opreme ili drugih razloga koji ugrožavaju sigurnost i tehničku ispravnost terminala,
3. kada to zahtijevaju nadležna tijela,
4. u slučaju nastanka ili prognoziranja nepovoljnih vremenskih i/ili meteorološko-maritimnih uvjeta, u skladu s tehničkim uvjetima terminala., i/ili
5. zbog nastanka rizika koji ugrožava neprekinut, učinkovit i siguran rad terminala, a priroda ugroze ili posljedice ne postupanja zahtijevaju hitne mjere, radi sprječavanja značajne ili nepopravljive štete.

Ograničenje ili prekid usluga uslijed događaja više sile

Članak 70.

- (1) U slučaju nastanka događaja više sile na lokaciji terminala operator terminala ovlašten je poduzeti sljedeće mjere:

1. provesti proporcionalnu prilagodbu nominacija svih korisnika terminala, za razdoblje od dana nastanka okolnosti više sile do dana početka pretovara UPP-a s prvog broda koji pristane na terminal, uzimajući u obzir zajednički raspored usluga.
  2. prilagoditi količine UPP-a koje se pretovaruje s broda, čije pristajanje i/ili pretovar je bio pogođen događajem više sile, s ciljem osiguravanja dolaska i vremena stajanja, narednog broda u skladu s zajedničkim rasporedom usluga.
- (2) U slučaju kada brod, sukladno mjesečnom rasporedu usluga zakasni na terminala, a u trenutku dolaska na terminal, na lokaciji terminala nastupi događaj više sile i/ili nepovoljni vremenski i/ili meteorološko-maritimni uvjeti, operator terminala na odgovarajući način primjenjuje odredbe stavka 1. ovog članka.
- (3) Operator terminala može primijeniti drugačije mjere od mjera propisanih ovim člankom, ako korisnici terminala postignu dogovor i o tome pravovremeno dostave pisanu obavijest operatoru terminala, pod uvjetom da takvog dogovor ne ugrožava siguran, učinkovit i pouzdan rad terminala.

Ograničenje ili prekid usluga zbog razvoja, izgradnje i održavanja terminala

Članak 71.

- (1) Operator terminala može ograničiti ili onemogućiti pružanje usluga, u razdoblju koje je izravno povezano s izvođenjem redovnih ili izvanrednih radova održavanja, uključujući suho dokovanje FSRU-a, kao i tijekom razdoblja u kojem se provode radovi razvoja i/ili izgradnje infrastrukture i/ili sustava terminala.
- (2) Ograničenje usluga zbog redovnog održavanja i/ili suhog dokovanja provodi se prema rasporedu koji operator terminala dostavlja korisnicima terminala.

VII. UPRAVLJANJE TERMINALOM

Minimalna operativna razina UPP-a

Članak 72.

- (1) Operator terminala odgovoran je za kontrolu i uredno održavanje minimalne operativne razine UPP-a u spremnicima terminala kako bi osigurao rad terminala u sigurnim, učinkovitim i pouzdanim operativnim uvjetima.
- (2) Prilikom upravljanja terminalom, operator terminala vodi računa o pravodobnom dolasku tereta i usklađenosti nominacija korisnika s operativnim

potrebama, kako bi se izbjegla situacija u kojoj minimalna operativna razina UPP-a pada ispod dopuštene granice.

(3) Troškove povezane s održavanjem minimalne operativne razine UPP-a snosi operator terminala, osim u slučajevima kada su ti troškovi nastali kao posljedica odgovornosti korisnika terminala, propisanih ovim pravilima i/ili općim uvjetima.

(4) U slučaju kada operativna razina UPP-a padne ispod dopuštene granice, korisnik terminala koji prema rasporedu usluga doprema naredni teret na terminal, obvezan je operatoru terminala staviti na raspolaganje potrebne količine UPP-a za nadopunu do minimalne operativne razine UPP-a.

(5) U slučaju iz stavka 4. ovog članka, kada nadopuna minimalne operativne razine UPP-a pada na trošak operatora terminala, trošak plina za dopunjavanje do minimalne operativne razine UPP-a određuje se, na odgovarajući način primjenom sljedećih pravila:

1. osnovu cijenu čini cijena prirodnog plina objavljena na službenoj internetskoj stranici plinskog čvorišta u Austriji (CEGH), u koloni VWAP/CEGHIX, izražena u EUR/MWh pri gornjoj ogrjevnoj vrijednosti, važećoj na dan početka pretovara tereta koji se upotrebljava za potrebe dopune UPP-a do minimalne operativne razine, koja se uvećava za 5%,
2. na cijenu iz točke 1. dodaje se najniža cijena troška transporta plina od plinskog čvorišta u Austriji (CEGH) do virtualne točke trgovanja u Republici Hrvatskoj, obračunata prema cijenama za dnevne kapacitetne proizvode relevantnih transportnih sustava, važećim na dan početka pretovara tereta koji se upotrebljava za potrebe dopune UPP-a do minimalne operativne razine.

(6) Operator terminala podmiruje korisniku terminala trošak izračunat prema pravilima iz stavka 5. ovog članka u roku od 20 dana, od dana zaprimanja valjano izdanog računa.

(7) Iznimno od stavka 4. ovog članka, operator terminala je ovlašten u bilo kojem trenutku, na transparentan i nediskriminirajući način, primjenom tržišnih principa, samostalno osigurati količine UPP-a potrebne za održavanje minimalne operativne razine UPP-a.

(8) Ako je zbog radova održavanja i/ili razvoja i izgradnje terminala potrebno privremeno smanjiti minimalnu operativnu razinu UPP-a, operator terminala može prenijeti dio ili cijelu minimalnu operativnu razinu korisniku terminala koji na to pristane, radi osiguranja sigurnosti radova. U tom slučaju, korisnik terminala koji, prema rasporedu usluga, doprema naredni teret na terminal, obvezan je operatoru terminala staviti na raspolaganje potrebne količine UPP-a za nadopunu do minimalne operativne razine UPP-a.

(9) U slučaju iz stavka 8. ovog članka, korisnik terminala kojem je ustupljen cijeli ili dio UPP-a iz minimalne operativne razine i korisnik terminala koji doprema naredni teret na terminal i operator terminala, posebnim ugovorom uređuju međusobna prava i obveze, u odnosu na prijenos i povrat količina plina potrebnih za minimalnu operativnu razinu UPP-a.

Pravila nadoknade minimalne operativne razine zbog postupanja ili propusta korisnika terminala

Članak 73.

(1) Korisnik terminala dužan je pridržavati se rasporeda usluga kako bi operator terminala mogao uredno održavati minimalnu operativnu razinu UPP-a.

(2) Korisnik terminala dužan je podmiriti troškove nabave i sve povezane troškove u vezi s osiguravanjem UPP-a koji je potreban radi dopune UPP-a u spremnicima terminala do minimalne operativne razine, u sljedećim slučajevima:

1. zbog neispunjenja obveze dopreme tereta,
2. zbog kašnjenja u dolasku broda,
3. drugih povreda obaveza, zbog koji je onemogućen pretovar ili pretovar nije moguće pravovremeno provesti.

(3) Ako dođe do uzastopnih situacija iz stavka 2. ovog članka, uključujući, ali ne ograničavajući se na kašnjenje ili nedolazak dva ili više uzastopnih brodova koji prema rasporedu usluga trebaju stići na terminal, korisnici terminala koji su odgovorni za predmetna postupanja ili propuste, obvezni su podmiriti sve troškove u vezi s osiguravanjem UPP-a, koji je potreban kako bi se postigla minimalna operativna razina UPP u spremnicima terminala, prema sljedećim pravilima:

1. korisnik terminala čiji brod nije dostavio teret na terminal prema rasporedu usluga odgovoran je za trošak UPP-a koji je potrebno nadoknaditi kako bi se postigla minimalna operativna razina UPP-a, za razdoblje od planiranog dolaska njegovog broda na terminal do trenutka kada je prema rasporedu trebao doći sljedeći brod na terminal,
2. ako sljedeći brod ne dođe na terminal, odgovornost za trošak UPP-a prelazi na korisnika terminala čiji je brod trebao doći na terminal, za razdoblje od predviđenog dolaska tog broda pa sve dok prema rasporedu nije predviđen dolazak idućeg broda na terminal,
3. ovaj postupak raspodjele troškova prema načelu odgovornosti za vremensko razdoblje između planiranih dolazaka brodova, primjenjuje se na odgovarajući način za cijeli period u kojem je minimalna operativna razina UPP-a ispod dopuštene granice zbog neispunjenja obveza korisnika terminala.

(4) Korisnik terminala koji je odgovoran za nastanak slučaja iz stavka 2. ovog članka, dužan je nadoknaditi trošak UPP-a korištenog za nadopunu do minimalne operativne razine UPP-a, korisniku terminala koji je dostavio teret upotrijebljen u tu svrhu.

(5) Ako korisnici terminala ne dogovore drugačije, operator terminala, količine UPP-a koje se koriste za nadopunu do minimalne operativne razine UPP-a evidentira kao transakciju posudbe, na način da korisnik terminala koji je dopremio teret, kao

posuditelj, posuđuje predmetne količine UPP-a, korisniku terminala za UPP koji nije dopremio teret, kao posudovniku.

(6) Iznimno od stavka 5. ovog članka, u slučaju kada korisnici terminala dogovore drugačiji način naknade troška za UPP koji se koristio za nadopunu do minimalne operativne razine UPP-a, dužni su o tome dostaviti pisanu obavijest operatoru terminala, najkasnije u roku od tri radna dana, od dana kada je nastupio događaj iz stavka 2. ovog članka.

(7) U slučaju kada korisnici terminala, u roku tri dana, od nastupa događaja iz stavka 2. ovog članka, ne postignu dogovor o cijeni za izračun naknade troška UPP-a, cijena plina koji je korišten za nadopunu do minimalne operativne razine određuje se temeljem zbroja sljedećih cijena:

1. cijene prirodnog plina, objavljene na službenoj internetskoj stranici plinskog čvorišta u Austriji (CEGH) u koloni VWAP/CEGHIX izraženoj u EUR/MWh pri gornjoj ogrjevnoj vrijednosti, važećoj na dan početka pretovara tereta koji se upotrebljava za potrebe dopune UPP-a do minimalne operativne razine, i
2. najniže cijene troška transporta plina od plinskog čvorišta u Austriji (CEGH) do virtualne točke trgovanja u Republici Hrvatskoj, obračunate prema cijenama za dnevne kapacitete proizvode relevantnih transportnih sustava, važećim na dan početka pretovara tereta koji se upotrebljava za potrebe dopune UPP-a do minimalne operativne razine.

Inventura UPP-a u terminalu

Članak 74.

(1) Operator terminala obavezan je korisniku terminala omogućiti pristup informacijama o količini UPP-a koji se nalazi u spremnicima terminala i koji su u njegovom vlasništvu, kao i podacima o kvaliteti i ukupnoj količini UPP-a u terminalu.

(2) Operator terminala redovito utvrđuje i ažurira podatke o količinama UPP-a u spremnicima terminala i količinama otpremljenog plina, u skladu s politikom raspodjele prirodnog plina.

(3) Na temelju opravdanog zahtjeva, operator terminala može korisniku terminala omogućiti pristup svim relevantnim podacima potrebnim za utvrđivanje izračuna kvalitete i količine plina.

(4) Operator terminala obavezan je provesti inventuru UPP-a u terminalu najmanje jednom godišnje.

(5) U slučaju kada inventura pokaže da dostupna količina UPP-a u terminalu odstupa od količina izračunatih temeljem operativnih podataka, a razlika je unutar dozvoljenih gubitaka, utvrđeni višak ili manjak UPP-a se raspoređuje korisnicima terminala koji su koristili kapacitet uplinjavanja i to proporcionalno stvarno korištenim kapacitetima uplinjavanja, tijekom razdoblja na koje se inventura odnosi.

(6) U slučaju kad je utvrđen manjak UPP-a koji premašuje dozvoljeni gubitak, razlika se pripisuje gubicima plina operatora terminala. Operator je dužan nadoknaditi

taj gubitak korisnicima terminala, u skladu s pravilima propisanim politikom raspodjele prirodnog plina.

Upravljanje zagušenjima kapaciteta uplinjavanja

Članak 75.

(1) Operator terminala upravlja zagušenjima kapaciteta uplinjavanja u cilju optimalnog i maksimalnog iskorištavanja tehničkih kapaciteta terminala te pravovremenog sprečavanja budućih zagušenja.

(2) Korisnik terminala koji nema namjeru koristiti ugovoreni kapacitet uplinjavanja u narednoj plinskoj godini obvezan je o tome, pisanim putem, obavijestiti operatora terminala, najkasnije do roka propisanog za dostavu plana godišnjeg rasporeda usluga.

(3) Ako korisnik terminala dostavi obavijest da nema namjeru koristiti ugovoreni kapacitet uplinjavanja u narednoj plinskoj godini ili ako iz godišnjeg rasporeda usluga proizlazi da korisnik terminala neće koristiti dio ili cijeli ugovoreni kapacitet uplinjavanja, a postoji zagušenje kapaciteta uplinjavanja na terminalu, operator terminala može, u cijelosti ili djelomično, oduzeti kapacitet uplinjavanja koji korisnik terminala nema namjeru koristiti.

(4) U slučaju iz stavka 3. ovog članka, operator terminala, bez odgode dostavlja pisanu obavijest korisniku terminala oduzimanju neiskorištenog kapaciteta uplinjavanja.

(5) Operator terminala, ima pravo oduzeti kapacitet uplinjavanja ponuditi za ugovaranje putem aukcije.

(6) Korisnik terminala kojem je oduzeti kapacitet uplinjavanja zadržava prava i obveze iz ugovora o korištenju terminala, u vezi s oduzetim kapacitetom uplinjavanja, sve do trena sklapanja ugovora o korištenju terminala, između operatora terminala i korisnika terminala kojem je raspodijeljen predmetni oduzeti kapacitet.

(7) U slučaju sklapanja ugovora iz stavka 6. ovoga članka, operator terminala bez odgađanja obavještava korisnika terminala kojem je kapacitet uplinjavanja oduzet, pri čemu u obavijesti navodi najmanje sljedeće:

1. iznos oduzetog kapaciteta uplinjavanja koji je raspodijeljen drugom korisniku terminala, s obavijesti o prestanku prava i obveza korisnika terminala, u odnosu na raspodijeljeni oduzeti kapacitet, i
2. potvrđuje da korisnik terminala zadržava sva prava i obveze iz ugovora o korištenju terminala, u vezi s preostalim dijelom oduzetog kapaciteta uplinjavanja koji nije raspodijeljen drugom korisniku terminala.

VIII. ODRŽAVANJE TERMINALA

Redovno održavanje terminala

Članak 76.

- (1) Operator terminala obvezan je planirati i provoditi radove održavanja radi osiguravanja sigurnog, tehnički ispravnog, pouzdanog i učinkovitog rada terminala.
- (2) Operator terminala provodi radove održavanja nastojeći umanjiti utjecaj radova na rasporede usluga korisnika terminala, osim kada sigurnost, propisi ili tehnički uvjeti terminala zahtijevaju drukčije postupanje.
- (3) Operator terminala planira redovno održavanje na način da:
  1. redovne radove održavanja planira u razdobljima kada se, prema objavljenom godišnjem rasporedu održavanja transportnog sustava, provode radovi na transportnom sustavu i/ili kada su predviđeni regulatorni i zakonski pregledi terminala,
  2. nastoji sve radove redovnog održavanja obuhvatiti godišnjim rasporedom održavanja terminala, uzimajući u obzir tehničke zahtjeve i potrebe terminala,
  3. nastoji radove redovnog održavanja, koji bi inače bili planirani tijekom vremena dolaska broda na terminal, organizirati u drugo vrijeme, kako bi minimalno ometao prava korisnika terminala.
- (4) Operator terminala dužan je najkasnije do 15. ožujka svake godine, korisnicima terminala dostaviti godišnji raspored održavanja terminala za narednu plinsku godinu, naznačujući najviše 12 dana u kojima su predviđeni planirani prekidi ili ograničenja u pružanju usluga, zbog radova redovnog održavanja.
- (5) Operator terminala ovlašten je provoditi radove održavanja terminala izvan termina određenih u godišnjem rasporedu održavanja terminala te, kada je to nužno, koristiti dodatne dane redovnog održavanja u kojima će privremeno prekinuti ili ograničiti pružanje usluga zbog radova održavanja, pod uvjetom da
  1. obavijesti korisnike terminala o potrebi provođenja takvih dodatnih radova održavanja najmanje 60 dana prije njihovog početka,
  2. ukupno trajanje radova redovnog održavanja, uključujući radove predviđene godišnjim rasporedom održavanja terminala i dodatni radovi koji nisu bili navedeni u rasporedu održavanja, ne premašuje 15 dana u jednoj plinskoj godini,
  3. Operator terminala provodi predmetne radove u mjesecima travnju i/ili listopadu.

Suho dokovanje

Članak 77.

- (1) Operator terminala obvezan je provesti suho dokovanje FSRU-a u skladu s propisima kojima se uređuje pomorstvo, sigurnost plovidbe i tehnički pregledi brodova.
- (2) Suho dokovanje uključuje sve radove koji se obavljaju u svrhu obnove certifikata klasifikacijskog društva FSRU broda, inspeksijske radove, interventne radove popravka, te sve radove koji uključuju razvoj broda po pitanju sigurnosti, efikasnosti te zaštiti okoliša. a provode se prema unaprijed određenom rasporedu ili u slučaju intervencije.
- (3) Operator terminala planira provođenje suhog dokovanja i ukoliko je moguće, uključuje ga u godišnji raspored održavanja terminala.
- (4) U slučaju okolnosti koje zahtijevaju hitan odlazak FSRU-a na suhi dok radi sprječavanja ugroze sigurnog rada terminala, života i zdravlja ljudi, onečišćenja okoliša ili značajne štete na imovini operatora terminala i/ili korisnika terminala, operator terminala obvezan je:
  1. odmah obavijestiti korisnike terminala o potrebi odlaska na suhi dok,
  2. dostaviti informacije o predviđenom trajanju prekida usluga,
  3. poduzeti sve razumne mjere kako bi umanjio utjecaj prekida pružanja usluga na odobrene rasporede usluga korisnika terminala.
- (5) Zbog provođenja suhog dokovanja, operator terminala ima pravo privremeno obustaviti pružanje usluga za cijelo vrijeme potrebno za odlazak na suhi dok, te provođenje radova na FSRU-u te povratak na terminal i ponovno stavljanje terminala u funkciju i redovan rad.
- (6) Troškove suhog dokovanja snosi operator terminala, osim ako je potreba za provođenjem suhog dokovanja uzrokovana radnjama ili propustima korisnika terminala, u kojem slučaju korisnik terminala koji je odgovoran za potrebu provođenja suhog dokovanja, snosi sve nastale troškove i odgovara za svu prouzročenu štetu.

Izvanredno održavanje terminala

Članak 78.

- (1) Izvanredno održavanje terminala obuhvaća sve radnje koje je nužno odraditi u cilju sigurnog i pouzdanog rada terminala, a nije ih bilo moguće odraditi ili nisu bile planirani tijekom redovnog održavanja. Operator terminala provodi radove izvanrednog održavanja terminala samo u slučajevima kvarova ili izvanrednih događaja koji ugrožavaju:
  1. sigurnost rada terminala, života i zdravlja ljudi ili kada ih je potrebno provesti zbog očuvanja okoliša,
  2. imovinu operatora terminala ili korisnika terminala, kada postoji rizik od nastanka značajne materijalne štete.
- (2) Operator terminala dužan je odmah po nastanku okolnosti iz stavka 1. ovog članka, obavijestiti korisnike terminala, o potrebi izvanrednog održavanja te navesti raspored radova, predviđeno trajanje i utjecaj na pružanje usluga.

(3) Izvanredno održavanje koje uzrokuje prekid ili ograničenje usluga može se provesti samo kada je rizik za sigurnost terminala ili priroda kvara ili takvog intenziteta da zahtijeva hitno djelovanje radi sprječavanja značajne štete ili ugroze rada terminala, života i zdravlja ljudi ili zaštite od onečišćenja okoliša.

Nabava plina za uredan rad terminala

Članak 79.

Operator terminala na transparentan i nediskriminirajući način zasnovan na tržišnim principima nabavlja plin za potrebe obavljanja svoje osnovne djelatnosti, optimalnog vođenja terminala, pogonske potrošnje tehnoloških objekata, nadoknade gubitaka plina u terminalu prilikom izvođenja radova na sustavu i nadoknade pogonskih gubitaka.

IX. OBJAVLJIVANJE PODATAKA I RAZMJENA INFORMACIJA

Operativna suradnja

Članak 80.

(1) Operator terminala razmjenjuje sa sudionicima tržišta plina podatke i relevantne informacije, sukladno propisima kojima se uređuje tržište plina, a u svrhu osiguravanja provedbe postupaka predviđenih ovim pravilima i učinkovite koordinacije aktivnosti potrebnih za nesmetano funkcioniranje terminala.

(2) Razmjena informacija se u pravilu provodi putem informacijske platforme operatora terminala ili elektroničkom poštom, osim ako ovim pravilima nije propisano drugačije.

Objavljivanje informacija

Članak 81.

Operator terminala dužan je na svojoj internetskoj stranici pravovremeno i transparentno objavljivati informacije o vrstama usluga, uvjetima i načinu njihovog korištenja, postupcima ugovaranja te drugim relevantnim podacima, osiguravajući jednak i nediskriminirajući pristup svim zainteresiranim stranama, u skladu s načelima transparentnosti, javne dostupnosti i nediskriminacije.

Razmjena informacija

Članak 82.

(1) U svrhu osiguranja pristupa i razmjene podataka putem informacijskog sustava operatora terminala, operator terminala i korisnik terminala sklapaju ugovor kojim uređuju prava i obveze u odnosu na uvjete i način korištenja informacijskog sustava operatora terminala.

(2)

(3) Zahtjevi, obavijesti i/ili informacije ili pismena koja korisnici terminala dostavljaju operatoru terminala smatraju se propisno dostavljenim, ako su podneseni na način kako propisuju ova pravila, u ime korisnika terminala ako ih je dostavio ovlašteni predstavnik korisnika terminala. Operator terminala i korisnik terminala dužni su osigurati razmjenu podataka u skladu s propisima o sigurnosti razmjene informacija. Komunikacija se u pravilu odvija na hrvatskom jeziku, osim ako se strane ne dogovore o korištenju engleskog jezika, kada je to primjenjivo.

Komunikacija u kriznim i izvanrednim situacijama

Članak 83.

(1) Operator terminala i korisnik terminala obvezni su, bez odgađanja, obavijestiti drugu stranu o izvanrednim ili hitnim okolnosti koje mogu utjecati na provedbu ovih pravila i/ili ugovora o korištenju terminala.

(2) U slučaju nastupa okolnosti koje predstavljaju rizik za sigurnost broda, tereta, ljudskih života, zdravlja, imovine ili okoliša, korisnik terminala ili njegov ovlašteni predstavnik obavezan je odmah po saznanju za takve okolnosti, bez odgađanja, obavijestiti operatora terminala telefonskim putem.

(3) Nakon prve obavijesti, korisnik terminala ili njegov ovlašteni predstavnik dužan je operatora terminala obavještavati o svim promjenama u vezi s okolnostima, u razmacima koji ne smiju biti dulji od četiri sata, sve dok se okolnosti u cijelosti ne otklone.

(4) Sve obavijesti iz ovog članka moraju biti dokumentirane na odgovarajući način i, prema zahtjevu operatora terminala, dostavljene u pisanom obliku u razumnom roku.

X. IZRAČUN GUBITKA PLINA

Izračun i obračun gubitka plina

Članak 84.

(1) Za izračun i obračun gubitaka plina na terminalu primjenjuje se pravila politika raspodjele prirodnog plina, koja se temelji na načelima opisanim ovom glavom pravila, pri čemu detalji obračuna proizlaze iz odredbi same politike.

(2) Operator terminala najkasnije do kraja tekućeg mjeseca izrađuje obračun ukupnih gubitaka plina na terminalu, za pojedini plinski dan, za mjesec koji je prethodio tekućem mjesecu.

(3) Ukupni gubitak plina u plinskom danu određuje se temeljem sljedeće formule:

$$G^P = K^0 - K^1 + P^P - D^P - Z^P$$

Gdje je:

- G^P ukupni gubitak plina u plinskom danu (kWh),
 K^0 količina UPP-a u terminalu na početku plinskog dana (kWh),
 K^1 količina UPP-a u terminalu na kraju plinskog dana (kWh),
 P^P količina UPP-a pretovarena u terminal u plinskom danu (kWh),
 D^P količina plina uplinjenog u plinskom danu (kWh),
 Z^P količina ponovno pretovarenog UPP-a (kWh).

(4) Ukupni gubitak plina u plinskoj godini određuje se temeljem sljedeće formule:

$$G^G = K^0 - K^1 + P^G - D^G - Z^G$$

Gdje je:

- G^G ukupni gubitak plina u plinskoj godini (kWh),
 K^0 količina UPP-a u terminalu na početku prvog plinskog dana u plinskoj godini (kWh),
 K^1 količina UPP-a u terminalu na kraju zadnjeg plinskog dana u plinskoj godini (kWh),
 P^G količina UPP-a pretovarena u terminal u plinskoj godini (kWh)
 D^G količina plina uplinjenog u plinskoj godini (kWh),
 Z^G količina ponovno pretovarenog UPP-a u plinskoj godini (kWh).

(5) Dozvoljeni gubitak plina u plinskoj godini određuje se temeljem sljedeće formule:

$$DG^G \leq 0,02 \times P^G$$

Gdje je:

- DG^G dozvoljeni gubitak plina u plinskoj godini (kWh),
 P^G količina UPP-a pretovarena u terminal u plinskoj godini (kWh).

(6) Nedoizvoljeni gubitak plina u plinskoj godini određuje se temeljem sljedeće formule:

$$NG^G = G^G - DG^G$$

Gdje je:

- NG^G – nedozvoljeni gubitak plina u plinskoj godini (kWh),

- G^G – ukupni gubitak plina u plinskoj godini (kWh),
 DG^G – dozvoljeni gubitak plina u plinskoj godini (kWh).

Ako vrijednost NG^G iznosi 0 ili je manja, nema nedozvoljenog gubitka u toj plinskoj godini.

XI. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 85.

- (1) Danom stupanja na snagu ovih pravila prestaju važiti Pravila korištenja terminala za ukapljeni prirodni plin ("Narodne novine" br. 87/21., 72/22., 15/24.)
- (2) Odredbe članka 9. stavka 1. ovih pravila ne primjenjuju se na korisnike terminala koji su prije stupanja na snagu ovih pravila sklopili ugovor o korištenju terminala.
- (3) Odredbe članka 9. stavka 9. ovih pravila počinju se primjenjivati 6 mjeseci nakon stupanja na snagu ovih pravila.
- (4) Iznimno od odredbi članka 11. stavka 4. ovih pravila, operator terminala ovlašten je provesti aukciju za raspodjelu kapaciteta uplinjavanja u plinskoj godini 2024/2025 i 2025/2026, izvan propisanih rokova, sukladno potrebama tržišta i tehničkim mogućnostima terminala i/ili transportnog sustava.
- (5) Odredbe članka 11. stavka 5. ovih pravila počinju se primjenjivati 6 mjeseci nakon stupanja na snagu ovih pravila. Iznimno, ako operator terminala prije početka primjene predmetnih odredbi provodi aukciju za ugovaranje kapaciteta uplinjavanja, dužan je najkasnije 15 dana prije početka aukcije objaviti sve relevantne informacije.
- (6) Rok za dostavu plana godišnjeg rasporeda usluga određen člankom 26. stavkom 4. ovih pravila ne primjenjuje se na izradu godišnjeg plana usluga za plinsku godinu 2025./2026. Iznimno, za plinsku godinu 2025./2026. rok za dostavu plana godišnjeg rasporeda usluga određuje se za 2. lipnja 2025. godine.
- (7) Rok za dostavu godišnjeg rasporeda usluga određen člankom 33. stavkom 2. ovih pravila ne primjenjuje se za plinsku godinu 2025/2026. Iznimno, za plinsku godinu 2025/2026. rok za dostavu godišnjeg rasporeda usluga korisnicima terminala određuje se za 15. srpnja 2025. godine, osim u slučaju primjene članka 26. stavka 6. ovih pravila, u kojem slučaju krajnji rok za dostavu godišnjeg rasporeda usluga zajednički utvrđuju operator terminala i korisnici terminala.
- (8) Odredbe članka 41. stavka 1. ovih pravila primjenjuju se od početka plinske godine 2025./2026. Do početka njihove primjene, obveza dostave narudžbe za pretovar tereta određuje se na rok od 72 sata prije dolaska broda na terminal.
- (9) Odredbe članka 44. stavka 2. ovih pravila počinju se primjenjivati od početka plinske godine 2025/2026.
- (10) Odredbe članka 76. stavka 4. i 5. ovih pravila počinju se primjenjivati od početka plinske godine 2025/2026.

(11) Odredbe članka 17. stavka 2. i 3. Općih uvjeta, kojima se određuje iznos sredstava osiguranja plaćanja, ne primjenjuju se sredstva osiguranja plaćanja dostavljena za važeće ugovore o korištenju terminala, do isteka roka za obnovu i dostavu novih sredstava osiguranja plaćanja, u skladu s člankom 19. Općih uvjeta.

(12) Tijekom razdoblja nadogradnje terminala, koje nije obuhvaćeno prekidom pružanja usluga terminala zbog redovnog održavanja, izračun naknade za korištenje usluga terminala provodi se, na odgovarajući način primjenom odredbi članka 36. stavka 3. točke a. alineje 2. općih uvjeta.

Članak 86.

Ova pravila će se objaviti u „Narodnim novinama“, a stupaju na snagu osmog dana od dana objave u „Narodnim novinama“.

Direktor društva
Ivan Fugaš

PRILOG I.: OPĆI UVJETI KORIŠTENJA TERMINALA ZA UKAPLJENI PRIRODNI PLIN

Predmet Općih uvjeta

Članak 1.

- (1) Predmet ovih Općih uvjeta je određivanje međusobnih prava i obveza operatora terminala i korisnika terminala, kao i utvrđivanje uvjeta koji će se primjenjivati na pružanje usluga operatora terminala.
- (2) Svako upućivanje u ovim Općim uvjetima na ugovor o korištenju terminala će se odnositi i na dodatak ugovoru o korištenju terminala, kojeg korisnik terminala eventualno sklopi s operatorom terminala sukladno ovim pravilima.
- (3) Ograničenje odgovornosti operatora terminala predviđeno ovim Općim uvjetima se primjenjuje na odgovornost operatora terminala prema korisnicima terminala za štetu neovisno o tome je li odgovornost operatora terminala za štetu nastala samo radi kršenja obveza iz ugovora o korištenju terminala ili je došlo i do kršenja obveza operatora terminala iz ugovora o zajedničkom korištenju terminala.

Definicije

Članak 2.

Osim ako nije drugačije izrijekom definirano u ovim Općim uvjetima, pojmovi korišteni u ovim Općim uvjetima imaju značenje utvrđeno Pravilima korištenja terminala za ukapljeni prirodni plin (dalje u tekstu: Pravila) i propisima kojima se uređuje energija, reguliranje energetske djelatnosti, tržište plina i pomorstvo.

Sklapanje ugovora o korištenju terminala

Članak 3.

- (1) Kako bi ostvario pravo na usluge operatora terminala, korisnik terminala je obvezan s operatorom terminala sklopiti ugovor o korištenju terminala, a čiji su sastavni dio ovi Opći uvjeti.
- (2) Ugovor o korištenju terminala će sadržavati, između ostalog, posebne odredbe koje se tiču:
  1. informacija o energetske subjektima koji sklapaju ugovor o korištenju terminala,
  2. kapacitet uplinjavanja UPP-a raspodijeljenog korisniku terminala za pojedinu plinsku godinu, za vrijeme trajanja ugovora o korištenju terminala,
  3. razdoblje trajanja ugovora o korištenju terminala i
  4. druge odredbe oko kojih se mogu dogovoriti operator terminala i korisnik terminala.

Prava koja proizlaze iz ugovorene usluge

Članak 4.

Operator terminala dužan je pružati ugovorene usluge u skladu s uvjetima određenim u Pravilima, ovim Općim uvjetima, ugovorom o korištenju terminala i ugovorom o zajedničkom korištenju terminala.

Prava i dužnosti operatora terminala

Članak 5.

(1) Prava i dužnosti operatora terminala uređena su propisima kojima se uređuje energija, regulacija energetske djelatnosti, tržište plina, Pravilima, ugovorom o korištenju terminala i ugovorom o zajedničkom korištenju terminala.

(2) Operator terminala je dužan osigurati tajnost povjerljivih informacija koje su dostupne operatoru terminala, sukladno ovim Općim uvjetima.

Prava i korisnika terminala

Članak 6.

Korisnik terminala ima pravo:

1. pristupa terminalu u skladu s odredbama propisa kojim se uređuje tržište plina, Pravilima, ugovorom o korištenju terminala i ugovorom o zajedničkom korištenju terminala,
2. koristiti ugovorenu uslugu i ispunjavati sve obveze sukladno Pravilima, ugovoru o korištenju terminala i ugovoru o zajedničkom korištenju terminala i
3. trgovati kapacitetom na sekundarnom tržištu u skladu s odredbama Pravila.

Dužnosti korisnika terminala

Članak 7.

Korisnik terminala dužan je:

1. u potpunosti podmiriti dospjele račune koje je izdao operator terminala na ime naknade za korištenje terminala, naknade za nestandardne usluge operatora terminala kao i druge obveze plaćanja ukoliko iste proizlaze iz ugovora o korištenju terminala,
2. osigurati tehničke uvjete za komunikaciju s operatorom terminala,
3. dostaviti operatoru terminala sredstvo osiguranja plaćanja u skladu s ovim Općim uvjetima,
4. osigurati da dostavljeni UPP zadovoljava kvalitetu UPP-a u skladu sa Pravilima,
5. koristiti usluge u skladu s odobrenim rasporedima usluga sukladno Pravilima,

6. koristiti usluge u skladu s Pravilima,, tehničkim uvjetima terminala, Tehničkim uvjetima za ponovni pretovar UPP-a u kamion i Komercijalnim uvjetima za ponovni pretovar UPP-a u kamion,
7. obavijestiti operatora terminala o bilo kakvim promjenama okolnosti koje bi mogle dovesti do raskida ugovora o korištenju terminala ili su bitne za ispunjavanje obveza iz ugovora o korištenju terminala,
8. odgovarati za prijevoz i pristajanje svakog tereta kojeg korisnik terminala ima pravo iskrcati u terminal sukladno tehničkim uvjetima terminala te Pravilima,
9. odgovarati za sigurno izvođenje ponovnog pretovara u kamione i/ili brodove,
10. osigurati predaju plina na točki isporuke, sukladno Pravilima i
11. osigurati tajnost povjerljivih informacija koje su dostupne korisniku terminala, sukladno ovim Općim uvjetima.

Ostala prava i dužnosti korisnika terminala

Članak 8.

Korisnik terminala ima druga prava i dužnosti koja su uređena propisima kojima se uređuje tržište plina, Pravilima, ovim Općim uvjetima, ugovorom o korištenju terminala i ugovorom o zajedničkom korištenju terminala.

Naknada za korištenje terminala

Članak 9.

- (1) Korisnik terminala dužan je platiti operatoru terminala naknadu za korištenje terminala.
- (2) Korisnik terminala dužan je platiti naknadu za korištenje terminala iz stavka 1. ovoga članka bez obzira je li zaista koristio uslugu prihvata i otpreme UPP-a u iznosu koji odgovara ugovorenom kapacitetu uplinjavanja UPP-a.
- (3) Naknada za korištenje terminala utvrđuje se i obračunava sukladno metodologiji utvrđivanja iznosa tarifnih stavki za prihvata i otpremu ukapljenog prirodnog plina i odluci o iznosu tarifnih stavki za prihvata i otpremu ukapljenog prirodnog plina koje donosi Agencija.
- (4) Obračun i račun na ime naknade za korištenje terminala te konačni obračun naknade za korištenje terminala i račun koji se izdaje slijedom konačnog obračuna, operator terminala izrađuje i dostavlja korisniku terminala u rokovima koji su određeni u metodologiji utvrđivanja iznosa tarifnih stavki za prihvata i otpremu ukapljenog prirodnog plina koju donosi Agencija.

Naknada za nestandardne usluge

Članak 10.

- (1) Korisnik terminala dužan je platiti operatoru terminala naknadu za pružene nestandardne usluge operatora terminala.

(2) Cijena nestandardnih usluga operatora terminala se utvrđuje sukladno metodologiji utvrđivanja cijene nestandardnih usluga za transport plina, distribuciju plina, skladištenje plina, prihvata i otpremu ukapljenog prirodnog plina i javnu uslugu opskrbe plinom, i odluci o cjeniku nestandardnih usluga operatora terminala za ukapljeni prirodni plin, koje donosi Agencija.

Fakturiranje usluga

Članak 11.

(1) Naknada za korištenje terminala, naknada za korištenje nestandardne usluge ponovnog pretovara u kamione te naknada za korištenje nestandardne usluge ponovnog pretovara u brod fakturiraju se mjesečno u skladu s člankom 12. ovih Općih uvjeta.

(2) Naknada za korištenje nestandardne usluge, osim naknada iz stavka 1. ovog članka, fakturira se po izvršenoj usluzi, u skladu s člankom 12. ovih Općih uvjeta.

Izdavanje računa i plaćanje

Članak 12.

(1) Operator terminala dostavlja korisniku terminala najkasnije do 15.-og dana u tekućem mjesecu račun za usluge pružene u prethodnom mjesecu.

(2) Korisnik terminala dužan je podmiriti račune koje je izdao operator terminala u roku od 15 dana od dana kada je operator terminala izdao račun.

(3) U slučaju da posljednji dan roka iz stavka 2. ovoga članka pada na neradni dan, kao posljednji dan roka računa se sljedeći radni dan.

(4) Obveza plaćanja smatra se izvršenom na dan kada novac bude proknjižen na poslovnom računu operatora terminala.

(5) Računi će se dostavljati korisniku terminala elektronskim putem, preporučenom poštom ili kurirskom službom.

(6) Od datuma izdavanja računa koji je označen na računu počinje se računati rok dospijeca plaćanja.

(7) Za svaki dan kašnjenja u uplati naknada, korisnik terminala obavezan je platiti zakonsku zateznu kamatu koja je važeća za relevantno razdoblje.

Valuta obveze

Članak 13.

(1) Plaćanje naknade za korištenje terminala i svih drugih naknada, izdataka i plaćanja, uključujući naknadu štete, od strane korisnika terminala operatoru terminala, i obratno, od strane operatora terminala korisniku terminala, temeljem ugovora o

korištenju terminala i ugovora o zajedničkom korištenju terminala, obavljaju se u valuti euro.

(2) Iznos naznačen u sredstvu osiguranja plaćanja kojeg korisnik terminala predaje operatoru terminala temeljem ugovora o korištenju terminala i/ili ugovora o zajedničkom korištenju terminala (kada je primjenjivo) iskazuje se u valuti euro.

Rješavanje sporova u vezi s obračunom naknada

Članak 14.

(1) U slučaju bilo kakvog osporavanja pojedinih stavki ili iznosa obračunatih od strane operatora terminala, korisnik terminala ovlašten je operatoru terminala dostaviti pisani prigovor u kojem navodi stavke i razloge za takvo osporavanje, te osporeni iznos (dalje u tekstu: prigovor), u roku od 7 dana od izdavanja računa.

(2) Korisnik terminala dužan je u roku dospijeća uplatiti nesporni dio stavki ili iznosa obračunatih od strane operatora terminala, a u prigovoru navesti stavke i razloge osporavanja te naznačiti osporeni iznos.

(3) Operator terminala će donijeti odluku o prigovoru najkasnije u roku od 10 dana od zaprimanja prigovora. Ako korisnik terminala naknadno dostavi podatke potrebne za rješavanje prigovora, rok od 10 dana se računa od dana dostave posljednjeg podatka operatoru terminala.

(4) U slučaju prihvaćanja prigovora, u cijelosti ili dijelu, operator terminala će dostaviti korisniku terminala korekciju-odobrenje ili novi račun za iznos u pogledu kojeg je prihvatio prigovor.

(5) U slučaju neprihvaćanja prigovora, u cijelosti ili dijelu, korisnik terminala je dužan bez odgađanja platiti dio računa u pogledu kojeg operator terminala nije prihvatio prigovor, uvećan za zakonsku zateznu kamatu od dana dospijeća računa pa do isplate.

Obračun PDV-a i troškovi trećih strana

Članak 15.

(1) Svi iznosi navedeni u ovim Općim uvjetima pisani su bez PDV-a, osim ako je drugačije navedeno. Ako se PDV obračunava na bilo koji iznos naknade za izvršenu uslugu koju strana plaća povezano s ugovorom o korištenju terminala ili raskidom ugovora o korištenju terminala, strana koja obavlja uplatu će strani koja prima uplatu, uz samu uplatu, platiti i iznos pripadajućeg PDV-a.

(2) Operator terminala nije odgovoran za troškove i izdatke koji eventualno nastanu bilo kojoj trećoj osobi od strane korisnika terminala, a koji se između ostaloga odnose na carine i/ili troškove uvoza, trošarine, porez na prijevoz ili bilo koje druge poreze povezane s UPP-om, tegljačima, lučkim pristojbama, uslugama peljara, troškovima agenta i svim drugim sličnim troškovima koji su povezani s brodom korisnika terminala, kamionom, UPP-om korisnika terminala i/ili pristajanjem broda korisnika terminala na terminal.

(3) U slučaju da treća osoba postavi bilo kakav zahtjev iz stavka 2. ovog članka prema operatoru terminala, korisnik terminala će podmiriti zahtjeve treće osobe i bez odlaganja poduzeti sve potrebno da bi oslobodio operatora terminala takvog zahtjeva, te mu regresirati štetu koju takva treća osoba eventualno naplati, pri čemu korisnik terminala neće imati nikakvih potraživanja prema operatoru terminala s te osnove.

Sredstva osiguranja plaćanja

Članak 16.

(1) Kako bi se osigurale sve obveze plaćanja korisnika terminala temeljem ugovora o korištenju terminala kao i obveze koje nastanu kao posljedica njegova prestanka, uključujući, ali ne ograničavajući se i na obvezu naknade štete, korisnik terminala obavezan je dostaviti operatoru terminala sredstvo osiguranja plaćanja u skladu s ovim Općim uvjetima i Pravilima.

(2) Sredstvo osiguranja plaćanja mora biti valjano i na snazi za čitavo vrijeme trajanja ugovora o korištenju terminala te najmanje 60 dana nakon isteka razdoblja trajanja ugovora o korištenju terminala.

(3) U slučaju raskida ugovora o korištenju terminala, sredstvo osiguranja plaćanja mora biti valjano do ispunjenja svih obveza korisnika terminala (dalje u tekstu: razdoblje osiguranja plaćanja).

(4) Iznimno od stavka 3. ovog članka, kada je korisnik terminala ugovorio godišnji kapacitet uplinjavanja za dvije ili više plinskih godina, sredstvo osiguranja plaćanja mora imati rok važenja sukladno članku 19. ovih Općih uvjeta, pri čemu ga je korisnik terminala obavezan obnavljati sukladno odredbama istog članka.

(5) Sve troškove u odnosu na sredstvo osiguranja plaćanja za korištenje terminala, uključujući, ali ne ograničavajući se na troškove povezane s izdavanjem, upravljanjem i aktivacijom sredstva osiguranja za korištenje terminala snosi korisnik terminala.

(6) Operator terminala neće započeti s pružanjem usluga sve dok korisnik terminala ne dostavi operatoru terminala sredstvo osiguranja plaćanja u roku i sukladno uvjetima iz ovih Općih uvjeta.

Iznos i oblik sredstva osiguranja plaćanja

Članak 17.

(1) Za usluge iz članka 7. Pravila, korisnik terminala za UPP je obavezan dostaviti operatoru terminala sredstvo osiguranja plaćanja u skladu s člancima 16. do 18. Općih uvjeta.

(2) Korisnik terminala koji je sklopio ugovor o korištenju terminala dužan je dostaviti sredstvo osiguranja plaćanja u iznosu koji odgovara zbroju:

1. 100% ukupnih naknada za korištenje terminala za prvu narednu plinsku godinu korištenja terminala, i

2. 50% ukupnih naknada za korištenje terminala za drugu narednu plinsku godinu korištenja terminala,
3. 15% ukupnih naknada za korištenje terminala za treću narednu plinsku godinu,

sve uvećano za iznos PDV-a (ako je PDV primjenjiv).

(3) Uz sredstvo osiguranja plaćanja iz stavka 2. ovog članka, korisnik terminala koji je sklopio ugovor o korištenju terminala mora dostaviti i sredstvo osiguranja plaćanja u iznosu koji odgovara 50% ukupnih naknada za korištenje terminala za 4. i sve naredne plinske godine do isteka razdoblja važenja ugovora o korištenju terminala, u obliku zadužnice ili bezuvjetnu i neopozivu bankarsku garanciju, naplativu „na prvi poziv“ i „bez prigovora“, izdanu od banke prihvatljive operatoru, sa sadržajem koji je prihvatljiv operatoru, u iznosu koji odgovara 5% ukupnih naknada za korištenje terminala za 4. plinsku godinu i sve naredne plinske godine do isteka razdoblja važenja ugovora o korištenju terminala, sve uvećano za iznos PDV-a (ako je PDV primjenjiv).

(4) Sredstvo osiguranja plaćanja iz stavka 2. ovog članka može se dostaviti u obliku:

1. novčanog pologa u eurima, polaganjem gotovine na račun operatora terminala ili
2. bezuvjetne i neopozive bankarske garancije naplative »na prvi poziv«, i »bez prigovora«, izdane od banke prihvatljive operatoru terminala, sa sadržajem koji je prihvatljiv operatoru terminala, a čiji sadržaj operator terminala objavljuje na svojim mrežnim stranicama.

(5) U slučaju dostave bankarske garancije, ista mora biti izdana na rok važenja od najmanje 60 dana nakon isteka naredne plinske godine za koju se bankarska garancija izdaje, sukladno ovim Pravilima.

(6) Korisnik terminala dužan je bankarsku garanciju obnoviti ili dostaviti novu bankarsku garanciju najkasnije 15 radnih dana prije početka naredne plinske godine.

(7) U slučaju da tijekom trajanja ugovora o korištenju terminala nastupe okolnosti koje utječu na izmjenu izračuna iznosa na koji sredstvo osiguranja plaćanja glasi, korisnik terminala dužan je u roku od 30 dana od nastupa takvih okolnosti, operatoru terminala dostaviti valjano sredstvo osiguranja plaćanja koje glasi na iznos izračunat u skladu s ovim člankom.

(8) Smatra se da je korisnik terminala dostavio sredstvo osiguranja plaćanja kad operator terminala:

1. zaprimi izvornik bankarske garancije na adresi sjedišta, ili
2. zaprimi potvrdu banke operatora terminala o zaprimanju bankarske garancije putem SWIFT-a, ili
3. kada su novčana sredstva proknjižena na depozitnom računu operatora terminala te mu je omogućeno raspolaganje tim sredstvima.

(9) Operator terminala vraća sredstvo osiguranja plaćanja korisniku terminala na njegov zahtjev, ako je korisnik terminala uredno ispunio sve svoje obveze iz ugovora o korištenju terminala i u vezi s istim.

(10) Odredbe o sredstvu osiguranja plaćanja za godišnje kapacitete uplinjavanja, na odgovarajući način se primjenjuju na kapacitete uplinjavanja spot tereta, osim ako Općim uvjetima ili Pravilima nije propisano drugačije.

Sredstvo osiguranja plaćanja za kapacitet uplinjavanja spot tereta

Članak 18.

(1) Za uslugu ugovorenu temeljem raspodijeljenog kapaciteta uplinjavanja spot tereta, sredstvo osiguranje plaćanja iznosi 100% ukupnih naknada za korištenje terminala temeljem raspodijeljenog kapaciteta uplinjavanja spot tereta, uvećano za iznos PDV-a, ako je PDV primjenjiv.

(2) Osiguranje plaćanja iz stavka 1. ovoga članka mora biti dano u jednom od sljedećih oblika:

1. novčanog pologa u eurima, polaganjem gotovine na depozitni račun operatora terminala, ili
2. bezuvjetne i neopozive bankarske garancije naplative »na prvi poziv«, i »bez prigovora«, izdane od banke prihvatljive operatoru terminala, sa sadržajem koji je prihvatljiv operatoru terminala, a čiji sadržaj operator terminala objavljuje na svojim mrežnim stranicama, s rokom važenja od najmanje 60 dana nakon isteka razdoblja trajanja ugovora o korištenju terminala odnosno dodatka ugovoru o korištenju terminala, ovisno o tome što je primjenjivo, kojim je ugovoren kapacitet uplinjavanja spot tereta.

(3) Korisnik terminala dužan je dostaviti operatoru terminala sredstvo osiguranja plaćanja iz ovog članka u roku u kojem je sukladno Pravilima obavezan dostaviti operatoru terminala potpisani primjerak ugovora o korištenju terminala, odnosno dodatka ugovoru o korištenju terminala, ovisno što je primjenjivo.

Uvjeti korištenja i obnove sredstva osiguranja plaćanja

Članak 19.

(1) Korisnik terminala koji je ugovorio uslugu prihvata i otpreme UPP-a za dvije ili više plinskih godina, dužan je:

1. najkasnije 15 radnih dana prije početka svake naredne plinske godine obnoviti i dostaviti novu bankarsku garanciju ili novčani polog, u iznosu sukladno ovim Općim uvjetima,
2. svaku bankarsku garanciju izdati s rokom važenja u trajanju od najmanje jedne plinske godine, osim posljednje bankarske garancije, koja mora biti izdana sa rokom važenja najmanje 60 dana nakon isteka posljednje plinske godine za koju je ugovorena usluga prihvata i otpreme UPP-a.

(2) Iznimno od stavka 1. ovog članka, ako korisnik terminala za pojedinu plinsku godinu trajanja ugovora o korištenju terminala nije ugovorio uslugu prihvata i otpreme UPP-a (dalje kao: Plinska godina bez ugovorenog kapaciteta), tada bankarska garancija

za plinsku godinu koja neposredno prethodi Plinskoj godini bez ugovorenog kapaciteta mora biti izdana s rokom važenja najmanje 60 dana nakon isteka plinske godine za koju se izdaje.

(3) U slučaju kada je korisnik terminala ugovorio uslugu prihvata i otpreme UPP-a za dvije ili više plinskih godina, pri čemu za pojedinu plinsku godinu trajanja ugovora o korištenju terminala nije ugovorio uslugu prihvata i otpreme UPP-a, korisnik terminala će biti obavezan dostaviti operatoru terminala sredstvo osiguranja za buduće korištenje terminala.

(4) Sredstvo osiguranja plaćanja za buduće korištenje terminala se dostavlja operatoru terminala u iznosu od 10% vrijednosti ukupnih naknada za korištenje terminala, ali ne više od 1.000.000,00 EUR.

(5) Operator terminala mora za cijelo vrijeme razdoblja trajanja ugovora o korištenju terminala biti u posjedu valjanog sredstva osiguranja plaćanja odnosno sredstva osiguranja plaćanja za buduće korištenje terminala, ovisno što je primjenjivo, sukladno ugovorenim uvjetima i odredbama ovih Općih uvjeta.

(6) Bankarska garancija mora biti izdana na hrvatskom jeziku i latiničnom pismu ili putem SWIFT-a. Ako korisnik terminala dostavi bankarsku garanciju na stranom jeziku, uz izvornik bankarske garancije mora dostaviti ovjereni prijevod na hrvatskom jeziku.

(7) Ako korisnik terminala ne izda i ne dostavi bankarsku garanciju operatoru terminala u roku iz stavka 1. ovog članka ili u predmetnom roku ne dostavi drugo odgovarajuće sredstvo osiguranja plaćanja, sukladno članku 17. Općih uvjeta, operator terminala ima pravo naplatiti se iz bankarske garancije i položiti primljena sredstva kao gotovinski polog na svoj depozitni račun.

(8) Operator terminala ima pravo sredstva iz stavka 7. ovog članka koristiti kao sredstvo osiguranja plaćanja sve dok korisnik terminala ne dostavi operatoru terminala novu bankarsku garanciju sukladno člancima 16. i 17. ovih Općih uvjeta, nakon čega vraća korisniku terminala sredstva dobivena naplatom bankarske garancije.

(9) Odredba stavka 7. i 8. ovog članka se na odgovarajući način primjenjuje i u slučaju ako korisnik terminala uredno ne dostavi sredstvo osiguranja plaćanja za buduće korištenje terminala.

(10) Operator terminala nema obvezu plaćanja bilo kakvih kamata korisniku terminala na iznos pologa koji se daje kao sredstvo osiguranja plaćanja sukladno ovim Općim uvjetima, uključujući pologa iz stavka 7. ovoga članka.

(11) U slučaju da operator terminala primi kamate na polog, takve kamate se neće automatski uračunavati u ispunjenje obveza korisnika terminala po ugovoru o korištenju terminala, nego će se pripisivati iznosu ukupnog pologa te će ih operator terminala biti ovlašten koristiti pod istim uvjetima pod kojima je ovlašten koristiti sredstvo osiguranja plaćanja sukladno ovim Općim uvjetima.

(12) U slučaju da korisnik terminala ne ispuni ili zakasni s ispunjenjem bilo koje obveze plaćanja koja nastane temeljem ili vezano uz ugovor o korištenju terminala ili kao posljedica njegova prestanka, uključujući, ali ne ograničeno na, obvezu plaćanja

naknade za korištenje terminala i naknade za pružene nestandardne usluge operatora terminala, ili obvezu naknade štete, operator terminala je ovlašten naplatiti se, odnosno koristiti sredstvo osiguranja plaćanja radi namirenja predmetne tražbine.

(13) Operator terminala neće koristiti osiguranje plaćanja u svrhu namirenja nepodmirene tražbine prema korisniku terminala prije nego proteknu tri radna dana od dospijeca predmetne tražbine prema korisniku terminala.

Dostava novog sredstva osiguranja plaćanja

Članak 20.

(1) Ako operator terminala koristi sredstvo osiguranja plaćanja za namirenje obveza korisnika terminala, bez obzira na to je li sredstvo osiguranja plaćanja korišteno u cijelosti ili djelomično, korisnik terminala obavezan je dostaviti operatoru terminala novo sredstvo osiguranja plaćanja.

(2) Novo sredstvo osiguranja plaćanja mora biti u iznosu koji odgovara iznosu koji je operator terminala naplatio korištenjem prethodnog sredstva osiguranja plaćanja.

(3) Novo sredstvo osiguranja plaćanja mora biti dostavljeno operatoru terminala u roku 10 dana od dana kada je operator terminala koristio prethodno sredstvo osiguranja plaćanja.

(4) Stavak 1. do 3. ovoga članka primjenjuje se na odgovarajući način i na obveze korisnika terminala koje nastanu nakon isteka ili raskida ugovora o korištenju terminala kao posljedica neispunjenja obveza korisnika terminala iz tog ugovora.

(5) Ako korisnik terminala ne dostavi ili ne obnovi sredstvo osiguranja plaćanja na način i sukladno rokovima propisanim ovim Općim uvjetima i Pravilima, odnosno odredbama ugovora o korištenju terminala, operator terminala ima pravo:

1. raskinuti ugovor o korištenju terminala sukladno članku 39. Općih uvjeta, uz ostavljanje naknadnog roka za ispunjenje obveze u trajanju od tri radna dana, i
2. zadržati sva ostala prava koja proizlaze iz ugovora o korištenju terminala, ovih Općih uvjeta i Pravila., i
3. potraživati naknadu štete od korisnika terminala, ako je operator terminala pretrpio štetu kao posljedicu raskida ugovora o korištenju terminala.

(6) Prava iz stavka 5. ovoga članka ne utječu na druga prava koja pripadaju operatoru terminala temeljem ovih Općih uvjeta.

Naknada štete od strane korisnika terminala

Članak 21.

(1) Obeštećene strane korisnika terminala neće biti odgovorne prema operatoru terminala za štetu koja nastane kao posljedica:

1. bilo kakvog oštećenja na imovini bilo kojih od obeštećenih strana operatora terminala ili

2. bilo kakve tjelesne ozljede ili smrti (uključujući smrtonosnu ozljedu, bolest ili oboljenje) zaposlenika, zastupnika ili osoblja oštećenih strana operatora terminala ili drugih fizičkih osoba angažiranih od strane oštećenih strana operatora terminala ili
3. bilo kakve štete u okolišu ili onečišćenje u okolišu (uključujući kazne izrečene od nadležnih tijela, uključujući štete na ime kontrole, sprječavanja daljnjeg onečišćenja, otklanjanja, sanacije, obnove i čišćenja onečišćenja ili kontaminacije), do kojeg dođe kao posljedica požara, urušavanja tla, cijedenja, istjecanja ili bilo kojeg drugog nekontroliranog ili nezakonitog istjecanja tekućina, plina, vode ili drugih tvari, a koja šteta ili onečišćenje dolazi iz bilo koje imovine oštećenih strana operatora terminala, uključujući izlijevanje ili propuštanje goriva, maziva, nafte, brtvila, boja, otapala, balasta, kaljuže, otpada ili kanalizacije,

osim ako je takvu štetu prouzročila bilo koja oštećena strana korisnika terminala svojom namjerom ili nepažnjom.

(2) Ako bilo koja treća osoba ili oštećena strana operatora terminala postavi odštetni zahtjev ili pokrene postupak protiv oštećene strane korisnika terminala radi naknade štete koja je posljedica događaja iz stavka 1. ovog članka, operator terminala se obvezuje zaštititi i braniti oštećenu stranu korisnika od takvog zahtjeva, te joj regresirati štetu koju takva osoba eventualno naplati, ali samo pod uvjetom da štetu nije prouzročila oštećena strana korisnika terminala svojom namjerom ili nepažnjom.

(3) U slučaju ako korisnik terminala koristi nestandardnu uslugu ponovnog pretovara, korisnik terminala se obvezuje nadoknaditi operatoru terminala cjelokupnu štetu koja nastane bilo kojoj od oštećenih strana operatora terminala djelovanjem vlasnika kamiona ili broda ili bilo koje druge fizičke i/ili pravne osobe uključene u izvršavanje ponovnog pretovara UPP-a, a koja djeluje za račun korisnika terminala, te u koju svrhu operator terminala ima pravo koristiti sredstvo osiguranja plaćanja navedenog korisnika.

Naknada štete od strane operatora terminala

Članak 22.

(1) Oštećene strane operatora terminala neće biti odgovorne prema korisniku terminala za štetu koja nastane kao posljedica:

1. bilo kakvog oštećenja na imovini bilo kojih od oštećenih strana korisnika terminala ili
2. bilo kakve tjelesne ozljede ili smrti (uključujući smrtonosnu ozljedu, bolest ili oboljenje) zaposlenika, zastupnika ili osoblja oštećenih strana korisnika terminala ili drugih fizičkih osoba angažiranih od strane oštećenih strana korisnika terminala ili
3. bilo kakve štete u okolišu ili onečišćenje u okolišu (uključujući kazne izrečene od nadležnih tijela, uključujući štete na ime kontrole, sprječavanja daljnjeg onečišćenja, otklanjanja, sanacije, obnove i čišćenja onečišćenja ili

kontaminacije), do kojeg dođe kao posljedica požara, urušavanja tla, cijedenja, istjecanja ili bilo kojeg drugog nekontroliranog ili nezakonitog istjecanja tekućina, plina, vode ili drugih tvari, a koja šteta ili onečišćenje dolazi iz bilo koje imovine oštećenih strana korisnika terminala, uključujući izlivanje ili propuštanje goriva, maziva, nafte, brtvila, boja, otapala, balasta, kaljuže, otpada ili kanalizacije,

osim ako je takvu štetu prouzročila bilo koja oštećena strana operatora terminala svojom namjerom ili nepažnjom.

(2) Ako bilo koja treća osoba ili oštećena strana korisnika terminala postavi odštetni zahtjev ili pokrene postupak protiv oštećene strane operatora terminala radi naknade štete koja je posljedica događaja iz stavka 1. ovog članka, korisnik terminala se obvezuje zaštititi i braniti oštećenu stranu operatora terminala od takvog zahtjeva, te joj regresirati štetu koju takva osoba eventualno naplati, ali samo pod uvjetom da šteta nije prouzročila oštećena strana operatora terminala svojom namjerom, ili nepažnjom.

Odgovornost za štetu prema trećim stranama

Članak 23.

Svaka strana (dalje kao: prva strana) će štititi, braniti i regresirati drugu stranu (dalje kao: druga strana) (i/ili bilo koju oštećenu stranu operatora terminala (kada je operator terminala druga strana) i/ili bilo koju oštećenu stranu korisnika terminala (kada je korisnik terminala za UPP druga strana) od bilo kojih i svih šteta koje se traže od ili koje pretrpi druga strana (i/ili bilo koja oštećena strana operatora terminala za UP (kada je operator terminala druga strana) i/ili bilo koja oštećena strana korisnika terminala (kada je korisnik terminala druga strana)) u odnosu na bilo koje od sljedećeg:

(i) gubitak ili štetu na imovini bilo koje osobe osim operatora terminala, korisnika terminala, bilo koje oštećene strane operatora terminala ili bilo koje oštećene strane korisnika terminala (dalje kao: treća strana); i/ili

(ii) tjelesnu ozljedu ili smrt (uključujući smrtonosnu ozljedu, bolest ili zarazu) bilo koje treće strane ili radnika, zastupnika ili osoblja treće strane ili drugih fizičkih osoba angažiranih od treće strane,

u mjeri u kojoj takve štete nastanu temeljem ili vezano uz ugovor o korištenju terminala te su prouzročene namjerom ili nepažnjom prve strane (ili, ako je prva strana operator terminala, oštećene strane operatora terminala, a ako je prva strana korisnik terminala, oštećene strane korisnika terminala).

Odštetni zahtjev

Članak 24.

(1) Strana koja ima pravo na zaštitu od druge strane u skladu s člancima 21. stavak 2., 22. stavak 2., ili 23. ovih Općih uvjeta (dalje kao: zaštićena strana), odmah će obavijestiti drugu stranu o bilo kojem zahtjevu za naknadu štete u odnosu na kojeg ima pravo na zaštitu sukladno navedenim člancima.

(2) Obavijest iz stavka 1. ovoga članka dostavlja se najkasnije u roku od 30 dana nakon što zaštićena strana stekne saznanja o nastanku zahtjeva iz članka 21. stavka 2., 22. stavka 2. ili 23. ovih Općih uvjeta.

(3) Zaštićena strana ima pravo osporiti, braniti se i voditi parnicu (i angažirati pravne savjetnike po svom izboru u vezi s tim) u vezi s bilo kojim potraživanjem, radnjom, tužbom ili postupkom, koji prijete ili su pokrenuti protiv zaštićene strane, a koji proizlaze iz bilo koje stvari u odnosu na koju zaštićena strana ima pravo na zaštitu sukladno člancima 21. stavak 2., 22. stavak 2. ili 23. ovih Općih uvjeta, te će razumni troškovi toga biti podložni spomenutoj naknadi štete. Strana koja ima obvezu zaštititi zaštićenu stranu ima pravo izjasniti se o načinu pravne zaštite od takvog zahtjeva, radnje, tužbe ili postupka i sudjelovati o svom trošku i kroz pravne savjetnike po svom izboru u praćenju postupka pravne zaštite zaštićene strane. Zaštićena strana će uzeti u obzir upute druge strane o takvoj pravnoj zaštiti.

(4) Zaštićena strana se neće nagoditi oko potraživanja, radnje, tužbe ili postupka oko kojeg ima pravo na zaštitu od druge strane, bez prethodnog pisanog pristanka takve druge strane, koji pristanak neće biti nerazumno uskraćen ili odgođen.

Sanacija štete u okolišu

Članak 25.

(1) Operator terminala (ili bilo koja od njegovih povezanih osoba) ima pravo poduzeti bilo koje korake koji su razumno potrebni u vezi sa sanacijom bilo koje štete u okolišu za koju je odgovorna bilo koja obeštećena strana korisnika terminala.

(2) U mjeri u kojoj je korisnik terminala odgovoran sukladno članku 21. stavku (1) točki 3. ovih Općih uvjeta za štetu u okolišu, korisnik terminala će obeštetiti operatora terminala (ili njegove povezane osobe) za sanaciju i/ili troškove čišćenja i operator terminala (i njegove povezane osobe) neće imati nikakvu odgovornost prema korisniku terminala u odnosu na takvu sanaciju i/ili radnje čišćenja.

(3) Korisnik terminala će biti obavezan obeštetiti operatora terminala ili njegove povezane osobe u mjeri u kojoj postupanje operatora terminala ili njegovih povezanih osoba prouzroči daljnju štetu ili oštećenje, ako:

1. postupanje operatora terminala ili njegovih povezanih osoba je poduzeto na temelju prethodne pisane suglasnosti korisnika terminala ili
2. operator terminala ili njegove povezane osobe su obvezni sukladno propisima poduzeti takve sanacijske radnje ili
3. radnje operatora terminala ili njegovih povezanih osoba su poduzete u suradnji sa osiguravajućim društvom korisnika terminala i bilo kojim nadležnim tijelom.

(4) Neovisno o stavku 3. ovog članka, ako su operator terminala ili njegove povezane osobe postupali s krajnjom nepažnjom ili namjerom u poduzimanju radnji iz stavka 3. ovoga članka, korisnik terminala neće biti obavezan obešteti operatora terminala ili bilo koju njegovu povezanu osobu, u mjeri u kojoj radnje operatora terminala ili njegovih povezanih osoba prouzrokuju daljnju štetu.

(5) Ispunjenje ili neispunjenje bilo koje takve radnje od strane operatora terminala (ili njegovih povezanih osoba) neće osloboditi korisnika terminala bilo koje od obveza korisnika terminala temeljem ugovora o korištenju terminala te neće utjecati na bilo koja druga prava ili pravne lijekove bilo koje od oštećenih strana operatora terminala temeljem ugovora o korištenju terminala ili koja bi imali temeljem druge osnove.

Isključenje ograničenja naknade štete

Članak 26.

Odgovornost strana temeljem članaka 21 do 25 ovih Općih uvjeta nije ograničena po visini naknade štete.

Naknada štete zbog prekida pružanja usluga

Članak 27.

(1) Operator terminala je odgovoran korisnicima terminala za štetu koja nastane korisnicima terminala zbog neizvršavanja, ograničenja ili prekida pružanja usluga, osim u slučaju ako je do neizvršavanja, ograničenja ili prekida pružanja usluga došlo zbog: događaja više sile, redovnog održavanja terminala ili druge okolnosti u kojoj je operator terminala sukladno Pravilima ili drugom propisu ovlašten ograničiti ili prekinuti pružanje usluga, krivnje bilo kojeg korisnika terminala ili treće osobe, ili zbog bilo kojeg razloga koji nije naveden u ovom stavku, a za kojeg operator terminala nije odgovoran (uključujući, ali ne ograničeno na, izvanredno održavanje terminala u slučaju ako je potreba za takvim održavanjem nastala bez krivnje operatora terminala).

(2) U slučaju iz stavka 1. ovoga članka, operator terminala odgovara korisnicima terminala do iznosa stvarno nastale štete, ali najviše do:

1. iznosa od 50.000,00 EUR (pedeset tisuća eura) po danu trajanja neizvršavanja usluga, prekida ili ograničenja pružanja usluga prema svim korisnicima terminala,
2. iznosa od 18.250.000,00 EUR (osamnaest milijuna dvjestopedeset tisuća eura) ukupno u jednoj plinskoj godini prema svim korisnicima terminala i
3. iznosa od 10.000.000,00 EUR (deset milijuna eura) po pojedinom događaju prema svim korisnicima terminala .

(3) Najveći iznos odgovornosti operatora terminala iz stavka 2. ovoga članka prema svakom pojedinom korisniku terminala računa se prema sljedećoj formuli:

$$O = U_k / U_{sk} * I_o$$

gdje je:

O = najveći iznos odgovornosti operatora terminala iz stavka 2. ovog članka prema pojedinom korisniku terminala

U_k = ugovoreni kapacitet uplinjavanja UPP-a pojedinog korisnika terminala u plinskoj godini u kojoj je nastao štetni događaj

U_{sk} = ukupno ugovoreni kapacitet uplinjavanja UPP-a svih korisnika terminala u plinskoj godini u kojoj je nastao štetni događaj

I_o = iznos ograničenja odgovornosti iz stavka 2. ovog članka.

(4) Operator terminala će nadoknaditi bilo kakve izravne gubitke koji nastanu korisniku terminala zbog neizvršavanja, prekida ili ograničenja pružanja usluga do kojeg dođe radi obavljanja izvanrednih radova održavanja terminala, ali samo u slučaju ako je potreba za obavljanjem izvanrednih radova održavanja nastala zbog krivnje operatora terminala, pri čemu se primjenjuje ograničenje odgovornosti iz ovih Općih uvjeta.

(5) Bilo koja strana (dalje kao: prva strana) će nadoknaditi bilo kakve izravne gubitke koji nastanu drugoj strani (dalje kao: druga strana) ako zbog krivnje prve strane nastane potreba drugoj strani za radovima održavanja.

Obveza plaćanja prekostojnice od strane operatora terminala

Članak 28.

(1) Ako vrijeme stajanja broda bude duže od onoga kako ga propisuje stavak 3. članka 51. ovih pravila, operator terminala za UPP će biti dužan platiti korisniku terminala za UPP naknadu za prekostojnicu i troškove, kako slijedi:

- naknadu za brodove za prijevoz UPP-a s bruto kapacitetom do 60.000,00 m³ u iznosu od 23.000,00 EUR po danu, u odnosu na dodatno utrošeno vrijeme,
- naknadu za brodove za prijevoz UPP-a s bruto kapacitetom između 60.000,00 m³ i 110.000,00 m³ u iznosu od 39.000,00 EUR po danu, u odnosu na dodatno utrošeno vrijeme,
- naknadu za brodove za prijevoz UPP-a s bruto kapacitetom iznad 110.000,00 m³ u iznosu od 56.000,00 EUR po danu, u odnosu na dodatno utrošeno vrijeme, i
- razumno dokumentirane troškove koji stvarno nastanu korisniku terminala u dodatno utrošenom vremenu, pod uvjetom da korisnik terminala dostavi operatoru terminala preslike računa, dokaz o plaćanju troškova i potpisanu obrazloženu izjavu o nužnosti i opravdanosti predmetnih troškova.

(2) Operator terminala će pisanim putem potvrditi korisniku terminala da li prihvaća opravdanost troškova iz alineje 4 stavka 1. ovog članka, te platiti nesporni dio troškova,

a u odnosu na pravo na naplatu osporenog dijela troškova korisnik terminala za UPP može pokrenuti postupak radi rješavanja spora sukladno članku 49. ovih Općih uvjeta.

Obveza plaćanja prekostojnice od strane korisnika terminala

Članak 29.

(1) Ako zbog bilo koje radnje ili propusta korisnika terminala, broda za prijevoz ili zapovjednika broda, pretovar tereta ili povratni pretovar nije završen u roku kako ga propisuje stavak 3. članka 51. ovih pravila, korisnik terminala dužan je platiti operatoru terminala naknadu za prekostojnicu i troškove, kako slijedi:

- naknadu za brodove za prijevoz UPP-a s bruto kapacitetom do 60.000,00 m³ u iznosu od 23.000,00 EUR po danu, u odnosu na dodatno utrošeno vrijeme,
- naknadu za brodove za prijevoz UPP-a s bruto kapacitetom između 60.000,00 m³ i 110.000,00 m³ u iznosu od 39.000,00 EUR po danu, u odnosu na dodatno utrošeno vrijeme,
- naknadu za brodove za prijevoz UPP-a s bruto kapacitetom iznad 110.000,00 m³ u iznosu od 56.000,00 EUR po danu, u odnosu na dodatno utrošeno vrijeme, i
- razumno dokumentirane troškove koje plati operator terminala bilo kojem drugom korisniku terminala kao posljedicu kašnjenja s pretovarom tereta ili potvrđenim povratnim pretovarom iz ovog članka, pod uvjetom da operator terminala za UPP dostavi korisniku terminala preslike računa, dokaz o plaćanju troškova ili potpisanu obrazloženu izjavu o nužnosti i opravdanosti predmetnih troškova.

(2) Korisnik terminala će pisanim putem potvrditi operatoru terminala da li prihvaća opravdanost troškova iz alineje 4 stavka 1. ovog članka, te platiti nesporni dio troškova, a u odnosu na pravo na naplatu osporenog dijela troškova operator terminala može pokrenuti postupak radi rješavanja spora sukladno članku 49. ovih Općih uvjeta.

Pravila obračuna naknade za prekostojnicu

Članak 30.

(1) U slučaju nastupa okolnosti iz članka 28. ili članka 29. ovih Općih uvjeta, naknada za prekostojnicu za prekoračenje vremena stajanja računa se na sljedeći način:

- a) vremenski period za koji se obračunava naknada za prekostojnicu počinje teći čim istekne vrijeme stajanja kako ga propisuje stavak 3. članka 51. ovih pravila,
- b) svaki započeti sat prekoračenja se računa kao jedan puni sat prekoračenja vremena stajanja i
- c) za prekoračenje vremena stajanja koje traje manje od jednog dana naknada za prekostojnicu se računa na proporcionalnoj osnovi s obzirom na iznose iz članaka 28. i 29. ovih Općih uvjeta koji reguliraju plaćanje naknade za prekostojnicu u

danima, izračunato prema broju sati koliko je stvarno trajalo prekoračenje vremena stajanja kako ga propisuje stavak 3. članka 51. ovih pravila.

(2) Naknade naznačene u člancima 28. i 29. ovih Općih uvjeta mogu biti izmijenjene godišnje od strane operatora terminala sukladno prosječnom godišnjem povećanju hrvatskog indeksa potrošačkih cijena kojeg objavljuje Državni zavod za statistiku.

Uvjeti plaćanja prekostojnice

Članak 31.

(1) U svim slučajevima, naknada za prekostojnicu mora biti plaćena u roku od 20 radnih dana od dana primitka računa i pripadajuće dokumentacije. Ako se uplata ne izvrši unutar tog razdoblja, strana koja ima obavezu platiti naknadu za prekostojnicu u skladu s člancima 28. i 29. ovih Općih uvjeta, imat će obvezu platiti drugoj strani zakonske zatezne kamate, koje su primjenjive u tom razdoblju.

(2) Svi zahtjevi za isplatu naknade za prekostojnicu moraju biti podneseni drugoj strani u roku od 180 dana od datuma kada je nastupio događaj prekostojnice. U protivnom će istekom navedenog roka strana koja potražuje naknadu izgubiti svoje pravo na potraživanje iz članaka 28. i 29. ovih Općih uvjeta.

(3) Za svako nepoštivanje vremena dolaska broda od strane korisnika terminala, naznačenog u odobrenom mjesečnom rasporedu usluga i dostavljenoj informaciji o potrebnom satu dolaska broda, korisnik terminala će nadoknaditi operatoru terminala time nastalu štetu, osim kad su takva nepoštivanja rezultat radnji operatora terminala ili njegovog propusta, ili događaja više sile.

(4) Operator terminala će nadoknaditi korisniku terminala štetu nastalu korisniku terminala zbog nepoštivanja vremena dolaska broda od strane tog korisnika terminala sukladno odobrenom mjesečnom rasporedu usluga i dostavljenoj informaciji o potrebnom satu dolaska broda, iz razloga za kojeg je kriv operator terminala.

(5) Za svako nepoštivanje naredbe za odvez broda sa terminala, korisnik terminala će nadoknaditi operatoru terminala time nastalu štetu, osim kad su takva nepoštivanja rezultat radnji operatora terminala ili njegovog propusta.

(6) U slučaju nemogućnosti odveza broda sa terminala zbog krivnje operatora terminala, operator terminala će nadoknaditi korisniku terminala bilo kakve štete koje nastanu takvom korisniku terminala.

(7) Operator terminala će ishoditi i održavati na snazi ovlaštenja, dozvole i odobrenja koja traže nadležna tijela za upravljanje i održavanje plutajuće jedinice za prihvat, skladištenje i uplinjavanje UPP-a.

(8) Korisnik terminala će ishoditi i održavati na snazi za čitavo vrijeme trajanja ugovora o korištenju terminala ovlaštenja, dozvole i odobrenja koja zahtijevaju nadležna tijela za izvršavanje njegovih obveza temeljem ugovora o korištenju terminala.

(9) Za potrebe članka 28. do 31. ovih Općih uvjeta, radnje ili propusti operatora transportnog sustava, čija je odgovornost kontrola ulaska uplinjenog UPP-a u transportni sustav, nisu radnje ili propusti operatora terminala.

Isplata naknade štete

Članak 32.

(1) Ako bilo koji iznos bude trebalo isplatiti bilo kojoj strani (dalje u tekstu: strana primatelj) kao naknadu štete od druge strane (dalje u tekstu: strana platitelj) sukladno odredbama ovih Općih uvjeta, onda će strana primatelj, predati strani platitelju obrazloženi zahtjev i račun sa specifikacijom iznosa koji se duguje (dalje u tekstu: račun obeštećenja).

(2) Strana platitelj će, sukladno stavku 3. ovoga članka, platiti strani primatelju iznos definiran u računu obeštećenja u roku od 20 radnih dana nakon zaprimanja računa obeštećenja od strane strane platitelja.

(3) Svi računi obeštećenja će se izdavati i biti plativi u valuti euro.

(4) Ako se strana platitelj ne slaže s bilo kojim dijelom računa obeštećenja, ovlaštena je u roku od šest mjeseci od zaprimanja računa obeštećenja dostaviti strani primatelju pisani prigovor u kojem navodi osporeni iznos, stavke i razloge osporavanja (dalje kao: prigovor na račun obeštećenja). U slučaju da je došlo do očitih pogrešaka u računanju, strana platitelj će platiti ispravan iznos nakon obavještanja strane primatelja o grešci.

(5) Strana platitelj je obvezna u roku dospijeća podmiriti cjelokupni nesporni iznos računa obeštećenja.

(6) U slučaju da strane ne uspiju riješiti spor u odnosu na račun obeštećenja u roku 20 dana od zaprimanja prigovora na račun obeštećenja, svaka od ugovornih strana može pokrenuti postupak radi rješavanja spora sukladno članku 49. ovih Općih uvjeta.

(7) Nakon rješenja bilo kojeg spora o računu obeštećenja, iznos koji je dogovoren ili utvrđen da je dospio za plaćanje, bit će plaćen od strane korisnika terminala ili operatora terminala (ovisno o slučaju) drugoj strani, zajedno s pripadajućim zakonskim zateznim kamatama od izvornog datuma dospijeća do dana plaćanja dospelog iznosa.

(8) Račun obeštećenja može se izmijeniti od strane koja ga je izdala putem pisane obavijesti dostavljene drugoj strani u roku od šest mjeseci nakon njegovog izdavanja.

Viša sila

Članak 33.

(1) Strana (dalje u tekstu: strana pogođena višom silom) neće biti odgovorna za:

1. bilo koji neuspjeh da ispuni bilo koju od svojih obveza temeljem ugovora o korištenju terminala ili
2. za bilo koji gubitak ili štetu ili kašnjenje koje proizlazi iz neuspjeha, zakašnjenja ili propusta u izvršavanju svojih obveza;

radi ili koje proizlazi iz bilo kojeg događaja više sile.

(2) Događaj više sile znači bilo koji događaj i/ili okolnost čiji nastanak i utjecaj je izvan razumne kontrole strana, a nastanak i učinke kojih nije moguće spriječiti, umanjiti ili otkloniti postupanjem i pažnjom savjesnog operatora terminala odnosno savjesnog korisnika terminala, te koji nije nastao zbog krivnje bilo koje od strana, pri čemu događaj više sile onemogućuje neku od strana (u potpunosti ili djelomično) u ispunjenju obveza prema drugoj strani, sukladno ugovoru o korištenju terminala.

(3) U mjeri u kojoj takvi događaji ili okolnosti zadovoljavaju opću definiciju događaja više sile sukladno stavku 2. ovoga članka, događaj više sile će primjerice uključivati, sljedeće događaje ili okolnosti:

- atmosferski poremećaji, poplave, munje, tajfuni, tornada, uragani ili nepovoljni vremenski i/ili meteorološko-maritimni uvjeti, potresi, vulkanske erupcije, odroni zemlje, slijeganje tla, ispiranje, plimni valovi, tsunami ili druge prirodne katastrofe,
- ratovi, blokade (zemalja, luka ili zračnih luka), javne međunarodne trgovinske sankcije, embargo, ustanci, pobune, piratski čini, građanski nemiri, terorizam, radnje državnih neprijatelja, sabotaza, invazije, revolucije ili preuzimanje vlasti vojnim ili drugim ne-pravnim sredstvima,
- bilo koji štrajk, isključenje s rada («lockout») ili industrijske smetnje u luci ili drugom postrojenju na kojem je plutajuća jedinica za prihvatanje, skladištenje i uplinjavanje usidrena ili na koje ili iz kojeg prolazi,
- kemijska ili radioaktivna kontaminacija ili ionizirajuće zračenje,
- požar, nesreća, strukturalni kolaps ili eksplozija,
- sudar, brodolom, navigacijske i pomorske opasnosti,
- epidemije, kuga, ili karantena,
- kršenje internetske sigurnosti ili internetski napad,
- probijanje zvučnog zida,
- zrakoplovne nesreće,
- odluke Vlade Republike Hrvatske donesene sukladno propisu kojim se uređuje energija u slučaju poremećaja na domaćem tržištu zbog neočekivanog ili neprekidnog manjka energije, neposredne ugroženosti, neovisnosti i jedinstvenosti države te velikih prirodnih nepogoda ili tehnoloških katastrofa (krizne situacije) sukladno propisu kojem se uređuje energija,
- propust, nezakonito ili diskriminirajuće kašnjenje ili odbijanje od strane bilo kojeg nadležnog tijela da izda, izmijeni ili obnovi dozvolu potrebnu da bi operator terminala ili korisnik terminala mogao ispunjavati svoje obveze po ugovoru o korištenju terminala, ili ukidanje, izmjena, poništenje ili opoziv takve dozvole od strane takvog nadležnog tijela, osim ako je takav propust, nezakonito ili diskriminirajuće kašnjenje ili odbijanje ili ukidanje, izmjena, poništenje ili opoziv prouzročen skrivljenim ponašanjem operatora terminala ili korisnika terminala (uključujući povredu ili kršenje uvjeta i obveza iz bilo koje postojeće dozvole ili drugog zahtjeva),

- nacionalizacija, oduzimanje, izvlaštenje, prisilno stjecanje, zapljena bilo koje imovine (uključujući plutajuću jedinicu za prihvat, skladištenje i uplinjavanje UPP-a) od strane bilo kojeg nadležnog tijela.

Postupanja u slučaju više sile

Članak 34.

(1) Čim to postane moguće nakon nastupa događaja za kojeg strana smatra da bi mogao rezultirati događajem više sile, a u svakom slučaju u roku od tri kalendarska dana od dana nastupa događaja više sile, strana pogođena višom silom će obavijestiti drugu stranu o takvom događaju više sile opisujući u razumnim pojedinostima:

1. događaj koji je dao povod tvrdnji o mogućem ili stvarnom nastupu događaja više sile, uključujući, ali ne ograničeno na, mjesto i vrijeme kada je takav događaj nastupio,
2. u mjeri koja je poznata ili utvrdiva, obveze koje mogu biti ili su stvarno bile u zakašnjenju ili onemogućene za ispunjenje i procijenjeni vremenski period tokom kojeg takvo izvršenje obveza može biti obustavljeno ili ograničeno, uključujući procijenjeni opseg takvog ograničenja izvršenja obveza i
3. pojedinosti aktivnosti koje je potrebno provesti kako bi se osiguralo potpuno nastavljanje redovnog izvršenja obveza temeljem ugovora o korištenju terminala.

(2) Obavijesti iz stavka 1. ovoga članka će biti dopunjavane i ažurirane u razumnim intervalima tokom trajanja takvog događaja više sile te će se u njima specificirati radnje koje se poduzimaju da se otklone okolnosti koje su prouzrokovale takav događaj više sile i datum na koji se očekuje da takav događaj više sile i njegovi učinci završe.

(3) Strana pogođena višom silom će koristiti razumne napore da ublaži učinke takvog događaja više sile i da nastavi sa redovnim izvršavanjem obveza temeljem ugovora o korištenju terminala čim to bude razumno izvedivo.

Posljedice događaja više sile i gubitka FSRU-a

Članak 35.

(1) U mjeri u kojoj je ispunjenje obveza strane pogođene višom silom spriječeno ili u zakašnjenju zbog događaja više sile, strana pogođena višom silom neće biti odgovorna za neispunjenje takvih obveza za vrijeme trajanja događaja više sile. Strana pogođena višom silom će koristiti razumne napore da ublaži učinke događaja više sile i nastavi s redovnim izvršavanjem obveza temeljem ugovora o korištenju terminala čim to postane razumno izvedivo, a u mjeri u kojoj strana pogođena višom silom ne iskoristi razumne napore da prevlada ili ublaži učinke događaja više sile, neće biti oslobođena odgovornosti za štetu za bilo koje kašnjenje ili nemogućnost ispunjenja koje je moglo biti izbjegnuto koristeći razumne napore.

(2) Za vrijeme trajanja događaja više sile kada je operator terminala strana pogođena višom silom, korisnik terminala za UPP nastaviti će plaćati naknade za korištenje

terminala operatoru terminala proporcionalno stvarno pruženoj usluzi prihvata i otpreme UPP-a.

(3) Za vrijeme trajanja događaja više sile kada je korisnik terminala strana pogođena višom silom, korisnik terminala nastaviti će plaćati naknade za korištenje terminala operatoru terminala u punom iznosu prvih 30 dana od nastanka događaja više sile, u iznosu od 75% od punog iznosa u sljedećih 30 dana, i u iznosu od 50% od punog iznosa za preostalo vrijeme trajanja događaja više sile.

(4) Ako jedan ili više događaja više sile sprječava ili rezultira kašnjenjem strane pogođene višom silom da ispuni sve ili značajan dio njenih obveza ili bilo koje njene bitne obveze temeljem ugovora o korištenju terminala u neprekinutom razdoblju od 3 mjeseca ili duže (dalje u tekstu: produženi događaj više sile), tada će svaka od strana imati pravo raskinuti ugovor o korištenju terminala s otkaznim rokom od 30 dana, a posljedice takvog raskida će biti kako je određeno u članku 41. stavku 3. ovih Općih uvjeta.

(5) Da bi strana imala pravo na raskid ugovora o korištenju terminala, uz uvjete propisane stavkom 4. ovoga članka, korisniku terminala mora radi događaja više sile biti neprekinuto onemogućeno korištenje kapaciteta uplinjavanja UPP-a, u iznosu od najmanje 30% ugovorenog kapaciteta uplinjavanja UPP-a za tu plinsku godinu kroz razdoblje od 3 mjeseca ili duže, sukladno ugovoru o korištenju terminala.

(6) Ako u bilo koje vrijeme, FSRU:

- u potpunosti propadne, naknada za korištenje terminala će se prestati plaćati te operator terminala može raskinuti ugovor o korištenju terminala u vrijeme i na dan njegovog gubitka, bez ostavljanja naknadnog roka za ispunjenje, ili
- bude utvrđena izvedenim potpunim gubitkom ili sporazumnim potpunim gubitkom, naknada za korištenje terminala će se prestati plaćati te operator terminala može raskinuti ugovor o korištenju terminala, bez ostavljanja naknadnog roka za ispunjenje, u vrijeme i na dan na koji se osiguravatelji FSRU-a slože da je nastupio izvedeni potpuni gubitak ili sporazumni potpuni gubitak ili ako takav sporazum nije postignut s osiguravateljima FSRU-a dan na koji je utvrđeno od strane nadležnog suda da je nastupio izvedeni potpuni gubitak ili sporazumni potpuni FSRU-a ili
- nestane, naknada za korištenje terminala će se prestati plaćati te operator terminala može raskinuti ugovor o korištenju terminala, bez ostavljanja naknadnog roka za ispunjenje, u vrijeme i na dan primitka posljednje vijesti o FSRU-u.

(7) Posljedice raskida ugovora o korištenju terminala sukladno stavku 6. ovoga članka, izuzev u slučajevima iz članka 41. stavaka 1. i 2. ovih Općih uvjeta, bit će kako je utvrđeno u članku 41. stavku 3. ovih Općih uvjeta.

Ograničenje ili prekid pružanja usluga

Članak 36.

(1) Operator terminala može ograničiti ili prekinuti pružanje svih usluga u slučajevima i kako je regulirano Pravilima.

(2) Operator terminala ima pravo ograničiti ili prekinuti pružanje svih usluga i u drugim slučajevima kad je takvo pravo ili obveza predviđena sukladno pozitivnim propisima Republike Hrvatske, uključujući, ali ne ograničavajući se na situacije predviđene propisom kojim se uređuje tržište plina.

(3) Korisnik terminala je dužan u cijelosti podmiriti naknadu za korištenje terminala i druge primjenjive naknade za vrijeme u kojem je pružanje usluga bilo ograničeno ili prekinuto, osim u slučaju:

a) ograničenja ili prekida pružanja usluga zbog redovnih radova održavanja (planiranih i neplaniranih, uključujući radova održavanja vezanih za suhi pristan) koji traju duže od 15 dana u jednoj plinskoj godini, pri čemu:

- za prvih 15 dana trajanja redovnih radova održavanja korisnik terminala je dužan podmiriti naknadu za korištenje terminala i druge primjenjive naknade, te
- za preostalo vrijeme trajanja redovnih radova održavanja, nakon proteka prvih 15 dana trajanja radova u jednoj plinskoj godini, korisnik terminala nije dužan podmiriti naknadu za korištenje terminala i druge primjenjive naknade, osim ako je operator terminala u tom vremenskom periodu barem u dijelu pružao ugovorene usluge, a u kojem slučaju će korisnik terminala biti dužan podmiriti naknadu za korištenje terminala i druge primjenjive naknade za cijelo vrijeme u kojem je operator terminala pružio ugovorene usluge i u iznosu kapaciteta uplinjavanja koji je bio dostupan korisniku terminala,

b) ograničenja ili prekida pružanja usluga zbog izvanrednih radova održavanja, pri čemu je korisnik terminala dužan podmiriti naknadu za korištenje terminala i druge primjenjive naknade za vremenski period u kojem je operator terminala pružio ugovorene usluge i u iznosu kapaciteta uplinjavanja koji je bio dostupan korisniku terminala za vrijeme takvog prekida ili ograničenja pružanja usluga,

c) ograničenja ili prekida pružanja usluga zbog krivnje operatora terminala, pri čemu je dužan podmiriti naknadu za korištenje terminala i druge primjenjive naknade za vremenski period u kojem je operator terminala pružio ugovorene usluge i u iznosu kapaciteta uplinjavanja koji je bio dostupan korisniku terminala za vrijeme takvog prekida ili ograničenja pružanja usluga, te

d) ograničenja ili prekida pružanja usluge zbog događaja više sile ili gubitka FSRU-a, u kojem slučaju je dužan podmiriti naknadu za korištenje terminala za UPP i druge primjenjive naknade sukladno odredbama članka 35. ovih Općih uvjeta.

(4) Korisnik terminala će nadoknaditi operatoru terminala sve troškove i štetu koji nastanu operatoru terminala kao posljedica ograničenja odnosno prekida i nastavka pružanja usluga zbog okolnosti koje se mogu pripisati odgovornosti korisnika terminala, pri čemu korisnik terminala odgovara operatoru terminala za nastalu štetu najviše do ukupnog iznosa od 10.000.000,00 EUR (deset milijuna eura) po pojedinom događaju.

Trajanje i prestanak ugovora o korištenju terminala

Članak 37.

Ugovor o korištenju terminala se sklapa na određeno vrijeme te traje do isteka ugovorenog razdoblja pružanja usluge (dalje u tekstu: datum prestanka usluga).

Raskid ugovora o korištenju terminala

Članak 38.

Ugovorne strane su ovlaštene raskinuti ugovor o korištenju terminala u slučajevima predviđenim propisima, ugovorom o korištenju terminala i ovim Općim uvjetima.

Raskid ugovora od strane operatora terminala

Članak 39.

(1) Operator terminala može raskinuti ugovor o korištenju terminala iz sljedećih razloga:

1. temeljem zajedničkog sporazuma obje strane,
2. u slučajevima produženog događaja više sile ili gubitka FSRU-a, pod uvjetima i uz otkazni rok sukladno članku 35. ovih Općih uvjeta,
3. ako zbog kršenja obveza korisnika terminala iz ugovora o korištenju terminala, operator terminala četiri ili više puta u jednoj plinskoj godini trajanja ugovora o korištenju terminala prekine pružanje usluga sukladno ovim Općim uvjetima. U ovom slučaju prije korištenja prava na raskid ugovora o korištenju terminala, operator terminala mora od korisnika terminala koji krši obveze, zatražiti ispunjenje ugovora o korištenju terminala, te mu dati naknadni rok za ispunjenje od najviše 10 dana.
4. ako korisnik terminala ne dostavi ili obnovi sredstvo osiguranja plaćanja u skladu s člancima 16. do 20. ovih Općih uvjeta, uz ostavljanje naknadnog roka za ispunjenje sukladno članku 20. stavku 3. ovih Općih uvjeta,
5. ako korisnik terminala propusti održati na snazi bilo koje osiguranje koje je obvezan održavati na snazi temeljem ugovora o korištenju terminala, uz ostavljanje naknadnog roka za ispunjenje od 60 dana,
6. u slučaju da korisnik terminala prekrši bilo koju svoju drugu obvezu temeljem ugovora o korištenju terminala (uključujući, ali ne ograničeno na, obvezu da za čitavo vrijeme trajanja ugovora o korištenju terminala ima valjanu i na snazi dozvolu za obavljanje energetske djelatnosti opskrbe plinom i/ili trgovine plinom u Republici Hrvatskoj), ako kršenje nije otklonjeno niti u naknadnom roku za ispunjenje od 15 dana od dostave obavijesti o raskidu, ili
7. u slučaju da korisnik terminala ne plati bilo koji račun u roku od 30 dana od dana dospijeca temeljem ili vezano uz ugovor o korištenju terminala, uz ostavljanje naknadnog roka za ispunjenje od 7 dana.

(2) Ako naknadni rok za ispunjenje sukladno stavku 1. ovog članka protekne, a korisnik terminala ne otkloni kršenje obveze, ugovor o korištenju terminala će se smatrati raskinutim istekom naknadnog roka za ispunjenje.

(3) Ako operator terminala raskine ugovor o korištenju terminala zbog krivnje korisnika terminala, korisnik terminala će operatoru terminala platiti iznos u visini:

- a) ukupnog iznosa naknada za korištenje terminala (bez PDV-a) za razdoblje od nastupa raskida ugovora o korištenju terminala do isteka posljednje plinske godine u kojoj je predmetni korisnik zakupio kapacitet terminala sukladno ugovoru o korištenju terminala koji se raskida, uvećano za
- b) bilo koju naknadu štete (isključujući neizravnu štetu) koja nastane operatoru terminala kao posljedica raskida ugovora o korištenju terminala, sukladno odredbama o ograničenju odgovornosti iz ovih Općih uvjeta.

Obveza plaćanja svih iznosa iz ovog stavka dospijeva na datum raskida ugovora o korištenju terminala.

(4) Kako bi se izračunao iznos kojeg će korisnik terminala platiti operatoru terminala sukladno stavku 3. ovoga članka, strane će uzeti u obzir važeći iznos tarifnih stavki za prihvat i otpremu ukapljenog prirodnog plina na snazi u vrijeme raskida ugovora o korištenju terminala kao da je ugovor ostao na snazi.

(5) U slučaju da kapacitet koji je postao slobodan kao posljedica raskida ugovora sukladno ovom članku, i temeljem kojega je operator primio uplatu iznosa temeljem stavka 3. točke (a), bude zakupljen od strane drugog korisnika terminala u dijelu ili u cijelosti, operator terminala će korisniku terminala s kojim je ugovor o korištenju terminala raskinut vratiti dio primljenog iznosa naknade za korištenje terminala bez pripadajućih zateznih kamata koji je naplaćen temeljem stavka 3. točke (a) ovog članka u iznosu koji odgovara ukupnom iznosu naknada za korištenje terminala (bez PDV-a) kojeg je operator terminala naplatio temeljem uvjeta utvrđenih u ugovoru o korištenju terminala zaključenim s novim korisnikom terminala.

Raskid ugovora od strane korisnika terminala

Članak 40.

(1) Korisnik terminala može raskinuti ugovor o korištenju terminala iz sljedećih razloga:

1. temeljem zajedničkog sporazuma obje stranke,
2. u slučajevima produženog događaja više sile, pod uvjetima i uz otkazni rok u skladu s člankom 35. ovih Općih uvjeta,
3. u slučaju da operator terminala prekrši bilo koju svoju obvezu temeljem ugovora o korištenju terminala, uz ostavljanje naknadnog roka za ispunjenje od 10 dana, ili
4. ako u bilo kojoj kalendarskoj godini trajanja ugovora o korištenju terminala, ukupna odgovornost operatora terminala prema svim korisnicima terminala za propust da pruži usluge, bude veća od 10.000.000,00 EUR (deset milijuna eura), a prema svakom pojedinom korisniku terminala, veća od razmjernog dijela predmetnog najvećeg iznosa, koji se utvrđuje sukladno ugovorenoj usluzi prijehvata i otpreme UPP-a takvog korisnika terminala u toj kalendarskoj godini u odnosu na

ugovorene usluge prihvata i otpreme UPP-a svih korisnika terminala u odnosnoj kalendarskoj godini.

(2) Ako naknadni rok za ispunjenje sukladno stavku 1. ovog članka protekne, a operator terminala ne otkloni kršenje obveze, ugovor o korištenju terminala će se smatrati raskinutim istekom naknadnog roka za ispunjenje.

(3) Ako korisnik terminala raskine ugovor o korištenju terminala zbog krivnje operatora terminala, korisnik terminala će biti ovlašten potraživati od operatora terminala naknadu štete (isključujući neizravnu štetu) koja nastane korisniku terminala kao posljedica raskida ugovora o korištenju terminala, sukladno odredbama o ograničenju odgovornosti iz ovih Općih uvjeta. Obveza plaćanja svih iznosa iz ovog stavka dopijeva na datum raskida ugovora o korištenju terminala.

Posljedice raskida ugovora u slučaju gubitka FSRU-a

Članak 41.

(1) Ako FSRU propadne, bude utvrđena izvedenim potpunim ili sporazumnim gubitkom ili nestane, kako je predviđeno ovim Općim uvjetima, zbog krivnje korisnika terminala, pa radi toga dođe do raskida ugovora o korištenju terminala, posljedice takvog raskida će biti kako je predviđeno u članku 39. stavku 3. ovih Općih uvjeta.

(2) Ako FSRU propadne, bude utvrđena izvedenim potpunim ili sporazumnim gubitkom ili nestane, kako je predviđeno ovim Općim uvjetima, zbog krivnje operatora terminala, pa radi toga dođe do raskida ugovora o korištenju terminala, posljedice takvog raskida će biti kako je predviđeno u članku 40. stavku 3. ovoga članka.

(3) Ako raskid ugovora o korištenju terminala nastupi prije datuma prestanka usluga sukladno ovim Općim uvjetima, sukladno članku 35. stavcima 4. ili 6. ovih Općih uvjeta, tada, osim u uvjetima iz stavaka 1. i 2. ovog članka, niti jedna strana neće imati nikakvih tražbina prema drugoj strani kao posljedica ili u vezi s takvim raskidom.

(4) Neovisno o raskidu ugovora o korištenju terminala, sredstvo osiguranja plaćanja koje je korisnik terminala predao operatoru terminala u skladu s člancima 16. do 20. ovih Općih uvjeta ostat će na snazi i u posjedu operatora terminala te ga operator terminala ima pravo koristiti sukladno svrsi za koju je sredstvo osiguranja dano, sve dok ne budu ispunjene sve obveze korisnika terminala.

(5) U slučaju raskida ugovora o korištenju terminala, korisnik terminala je dužan podmiriti operatoru terminala naknade za korištenje terminala i druge primjenjive iznose i naknade koji su nastali za razdoblje do nastupa raskida ugovora o korištenju terminala.

Ograničenje odgovornosti za štetu

Članak 42.

(1) Osim kada ovim Općim uvjetima nije izriječno navedeno drugačije, ukupna, kumulativna, cjelokupna odgovornost za štetu korisnika terminala prema operatoru terminala temeljem ili vezano uz povredu obveze iz ugovora o korištenju terminala od

strane korisnika terminala ili raskid ugovora o korištenju terminala neće ni u kojem slučaju biti veća od 20.000.000,00 EUR (dvadeset milijuna eura). Ograničenje odgovornosti iz ovog stavka se ne primjenjuje u slučaju namjere ili krajnje nepažnje korisnika terminala.

(2) Osim kada ovim Općim uvjetima nije izriječno navedeno drugačije, ukupna, kumulativna, cjelokupna odgovornost za štetu operatora terminala prema svim korisnicima terminala, temeljem ili vezano uz povredu obveze iz ugovora o korištenju terminala od strane operatora terminala ili raskid ugovora o korištenju terminala neće ni u kojem slučaju biti veća od:

- a) 20.000.000,00 EUR (dvadeset milijuna eura) prema svim korisnicima terminala zajedno, a
- b) prema svakom pojedinom korisniku terminala neće biti veća od razmjernog dijela predmetnog najvećeg iznosa, koji razmjerni dio se računa putem sljedeće formule:

$$O = U_k / U_{sk} * I_o$$

gdje je:

O = najveći iznos ograničenja odgovornosti operatora terminala iz ovog stavka 2. prema pojedinom korisniku terminala

U_k = ugovoreni kapacitet uplinjavanja UPP-a pojedinog korisnika terminala u plinskoj godini u kojoj je došlo do povrede obveze iz ugovora o korištenju terminala ili raskida ugovora o korištenju terminala

U_{sk} = ukupno ugovoreni kapacitet uplinjavanja UPP-a svih korisnika terminala u plinskoj godini u kojoj je došlo do povrede obveze iz ugovora o korištenju terminala ili raskida ugovora o korištenju terminala za UPP

I_o = 20.000.000,00 EUR (dvadeset milijuna eura).

Ograničenje odgovornosti iz ovog stavka se ne primjenjuje u slučaju namjere ili krajnje nepažnje operatora terminala za UPP.

(3) Niti jedna strana neće biti odgovorna drugoj strani za neizravnu štetu (uključujući i izmaklu korist) prouzročenu običnom nepažnjom štetnika.

Obveze operatora terminala u vezi s osiguranjem

Članak 43.

Operator terminala je odgovoran za ugovaranje i održavanje polica osiguranja u odnosu na terminal i bilo koju drugu imovinu u vlasništvu operatora terminala koju operator terminala smatra za to prikladnom, uključujući sljedeće:

- osiguranje imovine od svih rizika u odnosu na pristan i plinovod,

- osiguranje trupa i strojeva (pomorski i ratni rizici) i klupsko osiguranje (eng. »*Protection and Indemnity*«) za štetu u odnosu na plutajuću jedinicu za prihvat, skladištenje i uplinjavanje UPP-a,
- osiguranje tereta UPP-a od svih rizika u odnosu na UPP za bilo koje vrijeme kada se takav UPP ili plin nalazi u terminalu za UPP,
- osiguranje operatora terminala P od odgovornosti prema trećim osobama i
- osiguranje odgovornosti poslodavca i/ili osiguranje tražbina radnika ako se zahtijeva sukladno mjerodavnom pravu.

Obveze korisnika terminala u vezi s osiguranjem

Članak 44.

Korisnik terminala odgovoran je za ugovaranje i održavanje, o svom trošku, polica osiguranja u odnosu na brod za prijevoz UPP-a i bilo koje druge imovine u vlasništvu korisnika terminala koje korisnik terminala smatra za to prikladnim, uključujući sljedeće:

- osiguranje trupa i strojeva (pomorski i ratni rizici) i klupsko osiguranje (eng. »*Protection and Indemnity*«) u odnosu na bilo koji brod za prijevoz UPP-a,
- široko opće osiguranje od odgovornosti prema trećim osobama i
- osiguranje odgovornosti poslodavca i/ili osiguranje tražbina radnika ako se zahtijeva sukladno mjerodavnom pravu.

Dostava obavijesti

Članak 45.

Osim u slučajevima koji se odnose na radnje o kojima se mora dostaviti obavijest u skladu s Pravilima i ovim Općim uvjetima, sva druga komunikacija među stranama koja se odnosi na ugovor o korištenju terminala, bit će dostavljena običnom ili elektroničkom poštom.

Prijenos ugovora o korištenju terminala

Članak 46.

- (1) Trgovanje kapacitetom uplinjavanja UPP-a na sekundarnom tržištu moguće je sukladno odredbama Pravila.
- (2) Korisnik terminala i operator terminala ne mogu djelomično niti u potpunosti prenijeti ugovor o korištenju terminala, niti prenijeti prava iz ugovora o korištenju terminala, bez prethodne pisane suglasnosti druge strane, čiji pristanak neće biti uskraćen bez opravdanog razloga ako bi osoba na koju se prenosi (nova strana) ispunjavala sve uvjete sukladno Pravilima, ovim Općim uvjetima i ugovoru o korištenju terminala.
- (3) Ograničenje mogućnosti prijenosa prava iz ugovora o korištenju terminala navedeno u prethodnom stavku ovog članka se ne primjenjuje u slučaju kad operator

terminala ustupa tražbine koje ima prema korisniku terminala temeljem ugovora o korištenju terminala trećim osobama radi osiguranja financiranja terminala za UPP.

Trošak prijevremenog raskida ugovora

Članak 47.

U slučaju prijevremenog raskida ugovora o korištenju terminala od strane korisnika terminala iz razloga koji nisu predviđeni člankom 40. stavkom 1. ovih Općih uvjeta, korisnik terminala dužan je operatoru terminala isplatiti trošak raskida ugovora (dalje u tekstu: trošak raskida), jednak neto sadašnjoj vrijednosti naknade za korištenje ugovorenog kapaciteta koji je korisnik terminala bio obvezan platiti do datuma isteka ugovorenih usluga prema ugovoru o korištenju terminala.

(1) Sredstva osiguranja plaćanja, dostavljena od strane korisnika terminala u skladu s člancima 16. do 20. ovih Općih uvjeta, operator terminala zadržava te ih ima pravo iskoristiti za podmirenje nastalih troškova proizašlih iz raskida ugovora.

(2) U slučaju da iznos sredstava osiguranja plaćanja nije dostatan za pokriće svih dospjelih potraživanja, korisnik terminala ostaje u cijelosti odgovoran za namirenje preostalog iznosa.

(3) Sve dodatne troškove vezane uz administrativne i operativne aktivnosti nastale prijevremenim raskidom ugovora snosi korisnik terminala koji je raskinuo ugovor.

(4) Kapacitet koji je predmet raskida ugovora o korištenju terminala bit će stavljen na raspolaganje u okviru aukcija za raspodjelu kapaciteta, u skladu s važećim postupcima iz ovih Pravila.

(5) Sve obveze plaćanja koje proizlaze iz ovog članka dospijevaju na dan raskida ugovora o korištenju terminala.

(6) U slučaju da kapacitet koji je postao slobodan kao posljedica raskida ugovora sukladno ovom članku, i temeljem kojega je operator primio uplatu iznosa temeljem stavka 1. ovog članka, bude zakupljen od strane drugog korisnika terminala u dijelu ili u cijelosti, operator terminala će korisniku terminala s kojim je ugovor o korištenju terminala raskinut vratiti dio primljenog iznosa naknade za korištenje terminala bez pripadajućih zatezних kamata koji je naplaćen, u iznosu koji odgovara ukupnom iznosu naknada za korištenje terminala (bez PDV-a) kojeg je operator terminala naplatio temeljem uvjeta utvrđenih u ugovoru o korištenju terminala zaključenim s novim korisnikom terminala.

Mjerodavno pravo i jezik ugovora o korištenju terminala i ugovora o zajedničkom korištenju terminala

Članak 48.

(1) Za ugovor o korištenju terminala i ugovor o zajedničkom korištenju terminala i bilo koji spor ili potraživanje koji proizlaze iz njih ili su povezani s njima mjerodavno je hrvatsko pravo i tumači ih se u skladu s hrvatskim pravom, isključujući primjenu kolizijskih pravila koja bi uputila na primjenu prava druge države.

(2) Ugovori iz stavka 1. ovoga članka sklapaju se na hrvatskom i engleskom jeziku, a u slučaju nepodudaranja između teksta na hrvatskom i engleskom jeziku, mjerodavna je inačica na hrvatskom jeziku.

Sporovi koji proizlaze iz ugovora o korištenju terminala i ugovora o zajedničkom korištenju terminala

Članak 49.

(1) Bilo kakav spor ili zahtjev koji proizlazi iz ili u vezi s ugovorom o korištenju terminala i/ili ugovorom o zajedničkom korištenju terminala (dalje u tekstu: spor), uključujući bilo koje pitanje koje se tiče njihovog postojanja, valjanosti ili raskida, bit će konačno riješeni arbitražom u skladu s Arbitražnim pravilima Međunarodne trgovačke komore (ICC Pravila), a arbitražno vijeće sastojat će se od tri arbitra.

(2) Za arbitražnu klauzulu iz ovoga članka mjerodavno je hrvatsko pravo.

(3) Ništa u ovom članku neće onemogućiti ili spriječiti korisnika terminala da koristi pravne lijekove koje predviđa hrvatsko prisilno pravo, kao što su pravni lijekovi koji se odnose na zaštitu od nezakonitih radnji operatora terminala, predviđeni propisima kojima se uređuje tržište plina i propisima kojima se uređuje regulacija energetske djelatnosti.

Obveza čuvanja povjerljivosti informacija

Članak 50.

(1) Korisnik terminala i operator terminala dužni su:

- čuvati tajnim i ne otkriti (u cijelosti ili djelomično) bilo kojoj trećoj osobi odredbe ugovora o korištenju terminala niti bilo koje druge informacije koje su im otkrivene od strane ili u ime druge strane ugovora o korištenju terminala (bilo usmeno, pisano ili u drugom obliku) u vezi s ugovorom o korištenju terminala, osim:

1. s prethodnim pisanim odobrenjem druge strane ili

2. na temelju zahtjeva regulatornog tijela, suda ili drugog nadležnog tijela ili

3. na temelju zakonske obveze,

- ne koristiti povjerljive informacije osim u svrhe povezane s ugovorom o korištenju terminala i

- osigurati da njihovi radnici, članovi uprave ili nadzornog odbora, članovi/dioničari, povezane osobe, suradnici, vanjski savjetnici ili bilo koja treća osoba koju angažira strana, njene povezane osobe ili članovi/dioničari, čuvaju tajnima i sve takve povjerljive informacije tretiraju kao tajne.

(2) Obveze čuvanja povjerljivosti informacija predviđene ovim člankom ostat će u primjeni i nakon prestanka ugovora o korištenju terminala ili prijenosa prava i obveza korisnika terminala i/ili operatora terminala po ugovoru o korištenju terminala, u

razdoblju od tri godine nakon takvog prestanka ili prijenosa ugovora o korištenju terminala.

Vlasništvo i odgovornost za UPP i uplinjeni UPP

Članak 51.

- (1) Vlasništvo nad UPP-om i plinom korisnika terminala neće niti u kojem trenutku prijeći operatoru terminala za UPP, te će ostati na korisniku terminala za UPP.
- (2) Operator terminala za UPP je odgovoran korisniku terminala za štetu ili gubitak UPP-a i plina, koja nastane odnosno do koje dođe, za vrijeme kada je UPP ili plin u terminalu za UPP, osim u slučaju događaja više sile, kao i u slučaju dozvoljenog gubitka UPP-a.
- (3) Odgovornost za gubitak ili oštećenje UPP-a u smislu stavka 2. ovoga članka prelazi na operatora terminala u trenutku prolaska UPP-a preko točke pretovara.
- (4) Odgovornost za gubitak ili oštećenje plina u smislu stavka 2. ovoga članka prelazi na korisnika terminala u trenutku prolaska točke isporuke.

Objava i mjerodavni jezik

Članak 52.

Operator će objaviti Pravila i Opće uvjete na svojoj internetskoj stranici na hrvatskom i engleskom jeziku, pri čemu je verzija Pravila i Općih uvjeta na hrvatskom jeziku mjerodavna, dok verzija Pravila i Općih uvjeta na engleskom jeziku služi samo u informativne svrhe.